

საქართველო

ფასი | დარი

გვერდი

gazeti@inbox.ru

«ქართული ოცნება» მხარდამ-ჭირებს ქარბავს

6 «მაგათას ებ უნდათ — რას უკრინას დამართას, ის გაუკეთონ საქართველოს»

11 «ქვეყანა, როგორც სიღატაკებისა და ნულქიანების დონეზე დაეხამა, ევროკავშირში კი არა, სანიღვარკომუნის არ უნდა შეუშვა!»

თამარ კიკნაძე: «ამერიკელები ამზადებენ ქალას, როგორც აშუაგინდელი ხელისუფლების ალტერნატივა იქნება»

„ვირთხები გარბიან“... ახალ გაერთიანებაში მოხდება ყველა პროდესავლური ქალის კონსოლიდაცია, მათ შორის, რესპუბლიკელების და, შესაძლოა, პრეზიდენტისაც...“

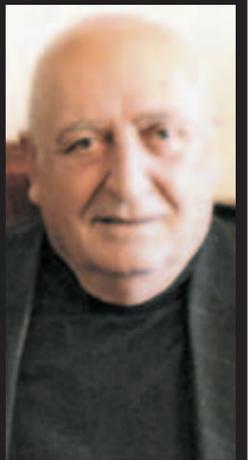
5

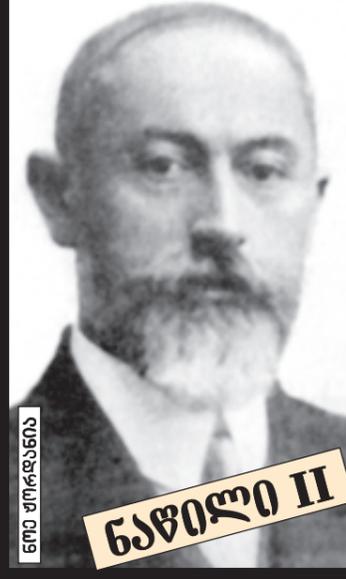
8 გია ხუხაშვილი: **ჩვენ ისევ გავდივართ აქტიური ანტირუსული კოალიციის წინა ხაზზე**

«ყველაფერს უკადღებით უნდა ვადავნოთ თვალში, ამერიკა-რუსეთის ვაჭრობაში დასვლა დადებული დასახურდავებელი საქონლის როლი როგ არ აღმოვჩინდეთ»

4 ჯუმბერ პატიაშვილი: **თუ ჩვეი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას ევრაზიული კავშირი აღადგენს, მე მივინდა ევრაზიულ კავშირში შესვლა!**

სტალინი და გენგენიკური მთავრობა

გენგენიკალია, გენიდავ ნაიკითსო ქვეყნის მთავრისა და პირველ პრეზიდენტად წოდებული მოე ჟორდანიას მიერ წარმოქმნილი სიტყვა, როგორც ჩვენს გაგებშილს თავისი მოგონებების 127-ე გვერდზე აქვს გამოქვეყნებული: «თბილისი საქართველოს დადაქალაქი კი არ არის, არამედ ინტერნაციონალური მენტრია, როგორც სამხრეთ-აღმოსავლეთი ნაწილი და იმის იქით მდებარე ტერიტორია ეკუთვნის სომხებსა და აზერბაიჯანელებს და მხოლოდ დასავლეთი მხარე — «ქარა» — და აქით მდებარე ტერიტორია გვეკუთვნის ქართველებს»

16

საპატრიარქო 17 მაისს დაგეგმილი ღონისძიებები ამერიკის საელჩოს ზემოქმედებით გააუქმა! 7

«მოლავაკაქაგებში ჩართული იყო დიპლომატიური კორპუსი, კარკოდ, ამერიკის საელჩო და უშუალოდ ელჩი რიჩარდ ნორლანდი, როგორც ლგბბ თემის უფლებამოსილ «იღვანობას» ლობიკაგდა და ხელისუფლებას მისი ინტერესების მემსიეაღურად დახუისქან მოუნოდებდა»

აშშ-ის ელჩი საქართველოში რიჩარდ ნორლანდი

გედი, ფრიდრის, გუტკასუმი 12

ახეხი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აზერბაიჯანს ხელს არ აქლავს ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმება

აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა მინისტრ ელმარ მამედიაროვის განცხადებით, აზერბაიჯანს ხელს არ აქლავს ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმება, რადგან ქვეყანა საერთაშორისო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრი არ არის. „ასოცირების ხელშეკრულება აზერბაიჯანს ხელს არ აძლევს, პირველ რიგში, იმიტომ, რომ ჩვენ არ ვართ საერთაშორისო სავაჭრო ორგანიზაციის წევრი, აქედან გამომდინარე, თავისუფალი ვაჭრობის მოთხოვნის გაცერცლება აზერბაიჯანზე შეუძლებელია“, — განაცხადა მამედიაროვმა. შეგახსენებთ, 22 მაისს აზერბაიჯანმა უარი განაცხადა, ხელი მოეწერა „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ სამიტის შემავალი დეკლარაციაზე.

წინდა სინოდი განათლების სამინისტროს ახალი პროექტის განხილვაში რელიგიური ორგანიზაციების და საზოგადოების ჩართვას ითხოვს

საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის წმინდა სინოდის სხდომაზე გამოითქვა სურვილი, განათლების სამინისტროს ახალი პროექტის განხილვა მის დაწესებულებაში მოხდეს. როგორც სხდომის მდივანმა, ფოთისა და ხობის მიტროპოლიტმა გრიგოლ ბერბიჭაშვილმა ურნალის ტექსტთან საუბრისას განაცხადა, ბოლო წლებში განათლების სფეროში არაერთი რეფორმა განხორციელდა, დიდი ყურადღება ეთმობა ცოდნის ამაღლებას, მაგრამ, ამასთანავე, უმნიშვნელოვანესია აღზრდის საკითხებიც.

„არის საუბარი ახალ პროექტზე, რომლის დაწესებულებას განათლების სამინისტრო აპირებს. ეს არის ახალი სახელმძღვანელოები III-IV და V-VI კლასებისთვის — „მე და საზოგადოება“; მეორე სახელმძღვანელო „მე და სამშობლო“. გამოითქვა სურვილი, რომ ვიდრე განათლების სამინისტრო დაწესებულებას, ვიდრე სასწავლო პროგრამაში შეიტანს, მოხდეს ამ პროექტის განხილვა, როგორც ეკლესიის ასევე, საზოგადოებრივი, რელიგიური ორგანიზაციების მონაწილეობით და ფართო საზოგადოების ჩართვით. რადგან არის მთელი რიგი საკითხებისა, რომლებიც პასუხის გაცემას ითხოვს“, — განაცხადა მეუფე გრიგოლმა.

ოლიმპიური ჩიკადანი საქართველოში ჩამოიტანეს

საბერძნეთის დედაქალაქ ათენში ოლიმპიური ცეცხლი აინთო და საქართველოს გადმოეცა. მანამდე კი „პანათინაიკოსის“ სტადიონზე ცეცხლის ანთების ბერძნული რიტუალი გაიმართა.

ოლიმპიური ცეცხლის ჩირაღდანი გადაეცა 2012 წლის ლონდონის ოლიმპიადის გამარჯვებულს მიუდომი — ლამა შავდათუაშვილს, მან კი ჩირაღდანი მეორე ქართველ მეჩირაღდნეს — მარიამ ბოლქვაძეს გადასცა.

ოლიმპიური ცეცხლი საქართველოში, კერძოდ კი, ბათუმში სპეციალური რეისით 26 მაისს ჩამოიტანეს. იგი საქართველოს 67 მუნიციპალიტეტს მოივლის, ჩამოიტანენ თბილისში და ოლიმპიადის დასრულებამდე იქნება ანთებული.

ირაკლი ღარიბაშვილი: მჯერა, საქართველო გაბთლიანდება და აფხაზ და ოს ძეგბთან ერთად ვიხსოვრებით კლიერ ქართულ სხელგნიფოში

საქართველოს პრემიერმინისტრმა ირაკლი ღარიბაშვილმა ქართველ ხალხს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღე მიულოცა.

„ჩვენი ქვეყანა დამოუკიდებელი და სუვერენული სახელმწიფოა. ეს დიდი მონაპოვარია, რომელიც ჩვენს ხალხს სისხლის ფასად დაუჯდა. ჩვენ, ყველა ერთად, ვალდებული ვართ, გავუფრთხილდეთ ამ მონაპოვარს, დავიცვათ ის, რისთვისაც საუკუნეების განმავლობაში ვიბრძოდით და ვიზრუნოთ ჩვენი სამშობლოს უკეთესი მომავლისთვის. დღეს საქართველო დემოკრატიული აღმშენებლობის გზაზე დგას... ვალდებული ვართ, ქართველ ხალხს, საქართველოს თითოეულ მოქალაქეს შევუქმნათ ცხოვრების ღირსეული პირობები, ვიზ-

რუნოთ მათ კეთილდღეობაზე. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩვენ ავაშენებთ სახელმწიფოს, რომელიც ერთნაირად მიმზიდველი იქნება ქართველებისთვის, აფხაზებისთვის, ოსებისთვის, საქართველოში მცხოვრები ყველა ერისა თუ ეთნიკური ჯგუფისთვის. მჯერა, საქართველო გაბთლიანდება და აფხაზ და ოს ძეგბთან ერთად ვიცხოვრებთ ერთიან, ძლიერ ქართულ სახელმწიფოში, რომელიც ღირსეულ ადგილს დაიმკვიდრებს განვითარებულ და დემოკრატიულ ქვეყნებს შორის“, — განაცხადა ირაკლი ღარიბაშვილმა.

ლევან ვასაძე: ერთმორცნა «რუსები ჩვენი მოკავშირეები არიან»

ბიზნესმენი ლევან ვასაძე მიიჩნევს, რომ რუსების გინებას, სჯობს, საკუთარ თავს მივხედოთ, რადგან ორმხრივი შეცდომების შედეგად რუსეთი ქართული სახელმწიფოს მონაწილეობაში ჩამოყალიბდა.

„უკომპრომიზოები უნდა ვიყოთ, როდესაც საქმე ჩვენს ისტორიულ მიწა-წყალს — სამაჩაბლოსა და აფხაზეთს ეხება, მაგრამ უაზროდ რუსების გინებას, ჯობია, თავს მივხედოთ. რუსეთის შხრიდან სამაჩაბლოსა და აფხაზეთის დამოუკიდებელ სახელმწიფოებად აღიარება სხვა არაფერია, თუ არა თვითონ რუსეთში არსებული საკუთარი ქვეყნის დაშლის შიშის რეფლექსი. რუსები ჩვენი მოკავშირეები არიან. მიუხედავად ყველაფრისა, გავებედავ და თანამედროვე საქართველოში უაღრესად არაპოპულარულ და სახიფათო აზრს ვიტყვი: ერთმორცნა რუსები კულტურულად და ზნეობრივად, მტრები კი არა, ჩვენი მოკავშირეები არიან და ორივე ერის უდიდესი შეცდომაა და ამ ერების მტრული ძალების დიდი „ჩალიჩის“ შედეგი ჩვენი ასეთ დაპირისპირებამდე მისვლა. საქართველო არასოდეს შეეგუება თავისი ძირძველი მიწების წართმევას და, სანამ რუსეთი არ მიხვდება, რომ მას, საქართველოს ნამსხვრევების ნაცვლად, საქართველოსთან სჭირდება მოკავშირეობა, მანამდე იქნება ორივე ქვეყანა გაჩხერილი ამ ორივესთვის უაღრესად მავნებელ ჩიხში!“ — განაცხადა ბიზნესმენმა ვასაძემ „კვირის პალიტრისთვის“ მიცემულ ინტერვიუში.

დიმიტრი ლორთქიფანიძე: ამ გზას ანალოგი არ მოეპოვება თანაგედროვე მსოფლიოში!

„2011 წლის 26 მაისს ხელისუფლების მიერ საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ მოქმედება არ ჯდება საერთაშორისო სამართლის ნორმებში და მსგავსი ტიპის დანაშაული შეიძლება აღწერილი იყოს ქრესტომათიაში, როგორც საომარი პირობების დროს ჩადენილი დანაშაული“, — განაცხადა „გაეროს“ დამოკრავილი მოძრაობის“ წევრმა დიმიტრი ლორთქიფანიძემ.

„2011 წლის 26 მაისს ხელყოფილ იქნა ადამიანების სიცოცხლე, ხელყოფილ იქნა ასეულობით ადამიანის ჯანმრთელობა, უკანონოდ აღკვეთილ იქნა ადამიანთა თავისუფლება. დანაშაული, რომლისთვისაც ბრალი წარედგინა ბატონ მერაბიშვილს 26 მაისის საქმესთან დაკავშირებით, არის ყველაზე მსუბუქი კატეგორიის დანაშაული, რომელიც შეიძლე-

ბოდა წაეყენებინა გამოძიების მწარმოებელ ორგანოს იმ ორგანიზატორებისთვის, რომლებიც ახორციელებდნენ სამხედრო ოპერაციას რუსთაველის გამზირზე. იმ მხეცობას, რომელსაც ადგილი ჰქონდა რუსთაველის გამზირზე, ანალოგი არ მოეპოვება თანამედროვე მსოფლიოში!“ — განაცხადა დიმიტრი ლორთქიფანიძემ.

პოლონეთს ახალი პრეზიდენტი ჰყავს

პოლონეთის საარჩევნო კომისიამ 24 მაისს ჩატარებული საპრეზიდენტო არჩევნების ოფიციალური შედეგები გამოაქვეყნა, რომლის მიხედვითაც გამარჯვებულმა კანდიდატმა ანჟეი ღუდაშ ხმების 51,55% მიიღო; მოქმედ პრეზიდენტს, ბრონისლავ კომოროვსკის, კი მხარი ამომრჩეველთა 48,45%-მა დაუჭირა. არჩევნებზე თავისი პოზიცია ამომრჩეველთა 55,34%-მა გამოხატა. ბრონისლავ კომოროვსკიმ დამარცხება უკვე აღიარა.

ისრაელის ექსპრემიერის პატივსაცემი ბაუხანსკლივის

ისრაელის ყოფილ პრემიერმინისტრ ეჰუდ ოლმერტს თაღლითობისა და ღალატისთვის მ-თვიანი პატივსაცემი მიუსჯეს. ექსპრემიერის საქმის ხელახალი მოსმენა მარტში დაიწყო. მას ბრალი ამერიკელი ბიზნესმენისგან 150 ათასი დოლარის აღებაში ედება. ახალი განაჩენი იმ 6-ნობის სასჯელს დაემატა, რომელიც ყოფილმა პრემიერმა გასულ წელს ქრთამის აღების საქმეზე მიიღო. ეჰუდ ოლმერტს პრემიერის პოსტი 2006-2009 წლებში ეკავა; შემდეგ კი, კორუფციული ბრალდებების ფონზე, იძულებული შეიქნა, გადაამდგარიყო, რამაც მის პოლიტიკურ კარიერას წერტილი დაუსვა. 69 წლის ოლმერტი ყოველთვის ამბობდა, რომ უდანაშაულოა და მის წინააღმდეგ წარმოდგენილ საქმეებს დაუნდობელ დევნად აფასებდა.

ახახი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«ნიუ იორკ თაიმსმა» პოროშენკო-იახანიუკის რეჟიმის გაანადგურებელი სტაბილური გამოაქვეყნა

მსოფლიოში ერთ-ერთმა გავლენიანმა გაზეთმა „ნიუ იორკ თაიმსმა“ 17 მაისს გამანადგურებელი სტაბილური გამოაქვეყნა უკრაინის ხელისუფლებაზე. გამოცემა უკრაინას გაკოტრებულ სახელმწიფოს უწოდებს და პოლიტიკურ მკვლევარებზე მიუთითებს.

In Ukraine, Corruption Concerns Linger

President Petro O. Poroshenko at his inauguration in Kiev last year. He promised to end corruption, but his government faces misconduct charges.

გავლენიანი ამერიკული გამოცემა წერს: „ყოფილი მაღალჩინოსნების პოლიტიკურად მოტივირებულმა მკვლევარებმა და იდუმალი თვითმკვლევარებმა შიში დათესა დედაქალაქში. საშინაო ბრძოლებმა განხეთქილება შეიტანა პროევროპულად განწყობილ საპარლამენტო უმრავლესობაში, რუსეთის საზღვართან კი შენარჩუნებულია ომის საფრთხე. პეტრე პოროშენკოს არჩევადან ერთი წლის თავზე და ახალი საკანონმდებლო ორგანოს მიერ ფიცის დადებიდან 6 თვის თავზე უკრაინა არის ქვეყანა, რომელიც ღრმად არის ჩაფლული პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ქაოსსა და კორუფციაში. დანგრეული ეკონომიკა განაგრძობს დაქვეითებას. მშპ-ს დაცემა

2015 წლის პირველ კვარტალში 17,6% შეადგინა. დეფოლტის თავიდან აცილების მიზნით მაღალი თანამდებობის პირებმა დაიწყეს ხანგრძლივი მოლაპარაკებები კრედიტორებთან. ახლა კი შემოფოტებას ვერ მალავენ, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მოკავშირეების, მათ შორის, აშშ-ის მიერ დაპირებული 40-მილიარდიანი კრედიტი, საკმარისი არ იქნება გაკოტრებისგან ქვეყნის გადასარჩენად. დიდია იმედგაცრუება იმის გამო, რომ პოროშენკომ და იაცენიუკმა აქამდე ვერ შეასრულეს დაპირება კორუფციის აღმოფხვრის თაობაზე. პირიქით — იაცენიუკის მთავრობას სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 325 მლნ დოლარის დატაცებაში ადანაშაულებენ. ბევრი

გულგატეხილია ცვლილებების ნეტივების გამო.

ის დეცენტრალიზაცია? სად არის დაპირებების შესრულება? სად არის რეფორმები?

პოროშენკო, იახანიუკი და ბროსიანი სასრობელაზე «ჩამოკიდეს»

უკრაინის ქალაქ უფგოროდის ცენტრში სასრობელაზე ჩამოკიდეს უკრაინის პრეზიდენტის პეტრე პოროშენკოს, პრემიერ არსენი იაცენიუკისა და პარლამენტის სპიკერ ვლადიმერ გროისმანის ფიგურები. უფგოროდელმა უკრაინის უმაღლესი რანგის სახელმწიფო მოხელეების სამეულის „ჩამოხრჩობა“ ქვეყანაში ფასების მომატების გამო გადწყვიტეს.

ამას გარდა, საპროტესტო აქციის მონაწილეებმა კარპატების საოლქო საბჭოს შენობასთან მიიტანეს უზარმაზარი პლაკატი პოროშენკოს, იაცენიუკისა და გროისმანის გამოსახულებითა და წარწერით: „უკრაინის ინტერესების გამყიდველები“. აღმოთხებული უკრაინელები მოითხოვდნენ ფასების შემცირებას და უკრაინელთა ხელფასების გათანაბრებას ევროპელთა ხელფასებთან.

ევროპაში ყოველ 2 წუთში 1 ბავშვი იკარგება

25 მაისს მსოფლიოში დაპარტული ბავშვების საერთაშორისო დღე აღინიშნა. სხვადასხვა ქვეყანაში იმართა ღონისძიებები, რომლებიც მოტივაციასა და ექსპლუატაციიდან ბავშვების დაცვის პრობლემების საზოგადოებრივი აზრის აღმშენებელს მიმართა.

ევროკომისიის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით, ევროკავშირის ქვეყნებში ყოველწლიურად იკარგება 250 ათასი ბავშვი, ანუ ყოველ 2 წუთში 1 ბავშვი. ამ სტატისტიკურ მონაცემში შესულია ბავშვების მოტაცება მშობლის მიერ, გაქცევა, არასრულწლოვანი მიგრანტების გაუჩინარება, ბოროტმოქმედი მიერ ბავშვების მოტაცება და სხვ. დაკარგული ბავშვების თითქმის ნახევარი შინიდან გაიქცა სხვადასხვა მიზეზის გამო (116 ათასი შემთხვევა). ევროკომისიის მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ასეთ ბავშვებს შორის 9-ჯერ მეტია თვითმკვლელობის შემთხვევები.

«ეპიტა პოროშენკოს არჩვიდან ერთი წლის თავზე და ახალი საკანონმდებლო ორგანოს მიერ ფიცის დადებიდან 6 თვის თავზე, უკრაინა არის ქვეყანა, რომელიც ღრმად არის ჩაფლული პოლიტიკურ-ეკონომიკურ ქაოსსა და კორუფციაში. დანგრეული ეკონომიკა განაგრძობს დაქვეითებას. მშპ-ს დაცემა 2015 წლის პირველ კვარტალში 17,6% შეადგინა. დეფოლტის თავიდან აცილების მიზნით, ხანგრძლივი მოლაპარაკებები კრედიტორებთან. ახლა კი შემოფოტებას ვერ მალავენ, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და მოკავშირეების, მათ შორის, აშშ-ის მიერ დაპირებული 40-მილიარდიანი კრედიტი, საკმარისი არ იქნება გაკოტრებისგან ქვეყნის გადასარჩენად. დიდია იმედგაცრუება იმის გამო, რომ პოროშენკომ და იაცენიუკმა აქამდე ვერ შეასრულეს დაპირება კორუფციის აღმოფხვრის თაობაზე. პირიქით — იაცენიუკის მთავრობას სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 325 მლნ დოლარის დატაცებაში ადანაშაულებენ. ბევრი გულგატეხილია ცვლილებების ნეტივების გამო. ის დეცენტრალიზაცია? სად არის დაპირებების შესრულება? სად არის რეფორმები?»

გერმანული გამოცემა: DWN DEUTSCHE WIRTSCHAFTS NACHRICHTEN

აუზ ხელს უწყობდა ისლამური ტერორის აღმოსავლეთის

2014 წლის ზაფხულში დასავლეთის საზოგადოება შოკირებული იყო, როდესაც ახლო აღმოსავლეთში უცებ არსაიდან აღმოცენდა ტერორისტული დაჯგუფება „ისლამური სახელმწიფო“, ვერავინ შეძლო, აეხსნა, სპეცსამსახურების 24-საათიანი თვალთვალის მიუხედავად, როგორ იქცა თანამედროვე მსოფლიოსთვის ყველაზე დიდ საფრთხედ ეს კარგად შეიარაღებული და აღჭურვილი დაჯგუფება, — წერს გერმანული გამოცემა Deutsche Wirtschafts Nachrichten-ი.

„ამერიკული არასამთავრობო ორგანიზაცია Jydicial Watch-ის მიერ გამოქვეყნებული დოკუმენტები მონიშნა, რომ „ისლამური სახელმწიფოს“ აღმოცენების თავიდან აცილება შეუძლებელია, — განაგრძობს გამოცემა, — მაგრამ არაკომპეტენტურობა, ცინიზმი და მერ-

კანტილურმა გათვლებმა გამოიწვია ის, რომ ახლო აღმოსავლეთში ვითარება კონტროლს აღარ ექვემდებარება. აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს სადაზვერუო სამმართველოს ანგარიშიდან ირკვევა, რომ ამერიკის დაზვერვისთვის უკვე 2012 წლისთვის იყო ცნობილი „ის-

ლამური სახელმწიფოს“ შექმნის თაობაზე“. დოკუმენტებში წერია, რომ სირიის ოპოზიციური ძალები გეგმავენ, ეს ორგანიზაცია გამოეყენებინათ ქვეყნის პრეზიდენტის — ბაშარ ასადის წინააღმდეგ, მაგრამ აშშ-ის სპეცსამსახურებმა მათ ხელი არ შეუშალეს, პირიქით — ამერიკელებმა სირიელი ოპოზიციონერების გეგმაში დაინახეს თავიანთი ინტერესების გატარების შანსი ახლო აღმოსავლეთში.

„მენტაგონი თავის ქმედებებში ეყრდნობოდა სტრატეგიული კვლევების ამერიკული ცენტრის (RAND) რეკომენდაციებს. ამ ორგანიზაციის სპეციალისტები სპეცსამსახურების თანამშრომლებს სთავაზობდნენ, ერთმანეთისთვის დაეპირისპირებინათ ისლამის სხვადასხვა მიმართულების წარმომადგენლები. შიიტებისა და სუნიტების ომი კი აშშ-ს თავისი გავლენის გაძლიერების შესაძლებლობას მისცემდა რეგიონში და ამერიკულმა სპეცსამსახურებმა დაიწყეს მოქმედება პრინციპით: „გათიშე და იბატონე“.

დასავლეთი, სპარსეთის ყურის ქვეყნები და თურქეთი მხარს უჭერდნენ ოპოზიციას სირიაში, ხოლო რუსეთი, ირანი და ჩინეთი კი — ბაშარ ასადის რეჟიმს. დოკუმენტების მიხედვით, მათ, ვინც „ისლამური სახელმწიფოს“ სათავეებთან იდგნენ, დასავლეთი აზინდავდა და ახარებდა იარაღით.

„ისლამური სახელმწიფოს“ შექმნამ გამოიწვია ის, რომ დასავლელმა პოლიტიკოსებმა გაანალიზეს ტერორიზმთან ბრძოლის მასშტაბური კამპანია, რომელიც შედის მშვიდობიანი მოქალაქეების წინააღმდეგ ჯაშუშობა და მედია-საშუალებებში ცენზურის დაწესება. დაიწყეს ზემოქმედება აქტივისტებზე, ჟურნალისტებზე და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებზე, პირველ რიგში — მუსლიმანებზე.

„ისლამური სახელმწიფო“ აღმოცენდა დასავლეთის არასრული პოლიტიკის შედეგად, დასავლეთი თავისი მხარხმებით უჭირდა და ათავსებდა ისლამურ ტერორს, — აღნიშნულია გერმანულ გამოცემაში გამოქვეყნებულ ნერალში.

ინტერვიუ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჯუმბერ პატიაშვილი:

თუ ჩემი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას ევრაზიული კავშირი აღადგენს, მე მივბრუნდები ევრაზიულ კავშირში შესვლა!

საქართველოში ბოლო ხანს განვითარებული მოვლენების გამო ბევრი პოლიტიკოსი, პოლიტოლოგი თუ რიგითი მოქალაქეა შეშფოთებული: დიდი სამამულო ომის გამარჯვებიდან 70-ე წლისთავზე 9 მაისს უცნობი ჯარისკაცის საფლავზე მისული ვეტერანები შეურაცხვეს; ენ-დი-აიმ კვლევა ჩაგვიტარა და 31% ევრაზიული კავშირის მომხრე აღმოჩნდა, რამაც ადამიანები ერთმანეთთან დააპირისპირა. იმის თქმაც კი გაბედეს, ეს 31% ქვეყნიდან წავიდესო... ამ დავა-კამათში რიგაში „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ სამიტზე მოგვისწრო და ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები იქიდან „სეისტოკებით“ ხელში დაგვიბრუნდნენ... „ქართველი ერი ასეთი შეურაცხყოფის ღირსი არ არის“, — განაცხადა ძალიან გულნატკენმა საქართველოს ცენტრალური კომიტეტის ყოფილმა პირველმა მდივანმა ჯუმბერ პატიაშვილმა, რომელსაც ქვეყანაში მიმდინარე პროცესებზე ვესაუბრეთ:

— საქართველო უმძიმეს მდგომარეობაშია, მაგრამ რატომღაც ამაზე არც ექსპერტები ლაპარაკობენ, არც პოლიტიკოსები და არც პარტიების ლიდერები... არ მივბრუნდები, თითქმის რომელიმე მათგანის ნათქვამი რამეს შეცვლის, მაგრამ საბედნიეროდ უნდა ითქვას და გამოსავალიც ერთად უნდა ვეძებოთ. ნებისა უნდა — ჯერ უნდა აღიაროთ, თქვა, რაც გჭირს, და მერა გამოსავალი მოძებნო. — რას გულისხმობთ, ბატონო ჯუმბერ, სად და რა სფეროში გვიჭირს? — ყველა სფეროში და ყველა დარგში გვიჭირს. გვინდა, ყველაფერი ისე გავაკეთოთ, როგორც დასავლეთშია. არადა, იქ ხალხი უამრავი პრობლემის წინაშე დგას, მე კი არ მივბრუნდები ჩემი ქვეყნის მოსახლეობაც მსგავსი პრობლემების წინაშე აღმოჩნდეს. მე არც ვეროპული თაყიუფლება მინდა! თანამდებობა არ ნიშნავს იმას, აქეთმის, რაც მოგებას ნიშნავს. ადამიანებს ყველაფერს კეთებენ უფლებად არ აქვთ. არ შიშობა, უარი თქვა ოჯახზე, ტრადიციულად, წეს-ჩვეულებებზე. სახელმწიფო ოჯახშია. თუ ქვეყანა ოჯახურ ტრადიციებაზე უარს იტყვის და ერის გამარჯვებებაზე არ იზრუნებს, უფროს-უმცროსობას არ დაიცავს, სახელმწიფო ვერ შედგება. ამ ყველაფერს იმიტომ ვამბობ, რომ დავინახოთ, რა მიმდინარეობს მდგომარეობა. ვილაპარაკე უხილავი ხელი ზუსტად იქ გვიჩვენებს, სადაც ჩვენი ნეღმი გადატყუება მარტივია. შეხედეთ იმ კვლევების შედეგებს, რომლებიც საქართველოში ამერიკული ინსტიტუტები ატარებენ. შედეგად, ჩემი ცხოვრება ამაზეა აყვანილი, რას

ნებთო, — ამბობენ. ას კაცს რომ დაასაქმებ, ის სანარმო არ არის. ჩვენს პოლიტიკოსებს ჰკონიათ, რომ კაპიტალიზმი ნგრევა, კაპიტალიზმი შენებაც არის, ჩვენ კი მხოლოდ ვანგრევთ. საბჭოთა კავშირი დავიწყებ, საბჭოთა კავშირი არ არის. — რას ფიქრობთ, რიგის სამიტის შედეგებზე? ვიზუბის ლიბერალიზაციას უარი გვიხრეს... — ამ თემაზე როდესაც ვსაუბრობ, აუცილებლად უნდა შევეხო ქართულ დიასპორას. საბჭოთა პერიოდში მისი კომუნისტური პარტიის წევრები 20 ათასი ქართველი ცხოვრობდა. კალიან მცირერიცხოვანი დიასპორა გვყავდა საზღვრეთი და

დავაფასებთ ჩვენსას, სხვა არ დაგვადგინებს. რუსეთში არიან ძალები, რომლებსაც ქართველების კარგად ყოფნა სულაც არ უხარიათ. ეს ჩვეულებრივი მოვლენა არ არის. თუ პროცესები იმავე მიმართულებით წავიდა, ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას ვერ მოვახერხებთ. დამისახელონ, რომელი ქვეყანა გვპირდება ტერიტორიის აღდგენას. — ამერიკული ინსტიტუტების მიერ ჩატარებულ კვლევებში დაკარგული ტერიტორიების აღდგენა რატომ აღარ ჩანს? მიზანმიმართულად ცდილობენ, დაგვავიწყონ? — რასაკვირველია, სწორედ ეს მიზანი აქვთ. თათბერი იზ-

არ გვაძვს, უამრავი ტერიტორია ისეთი, რომლებსაც უნდა დაგვავიწყონ, საზღვრებს უნდა დაგვავიწყონ. ნახეთ, რა ხდება აჭარაში. — ევროკავშირთან სავაჭრო ურთიერთობაზე რომ საუბრობენ, რა გვაქვს ევროპაში გასატანი და რით შეიძლება, უცხოელები მოვიზიდოთ? — პირველი მიზეზი იმისა, რომ გასატანი არაფერი გვაქვს, სიზარმაცია. შრომა არ გვინდა, მაგრამ რომ ვიშრომოთ, ევროპა საქართველოსთვის ზაზარი ვერ გახდება. რა მოიგო ბალტიისპირეთმა? — არაფერი. ბალტიისპირეთი რძის პროდუქტებით იყო განთქმული, მაგრამ ევროპაში ვერ გააქვთ, ის ნიშა დაკავე-

რიკლევიც კი მიხვდნენ, რომ მათ მიერ ჩატარებული ოპერაციები არაა კარგი განცხადება და რუსეთის პრეზიდენტთან შეხვედრა მოითხოვენ. — რა ხდებოდა რამდენიმე დღის წინაშე ჩვენს დედაქალაქში ლგბტ-ების გამოსვლასთან დაკავშირებით, ეს ხომ ევროპული კავშირში არ მოხდებოდა? ირწმუნებას არაწინ ნაგვართმევს, ევროპა კი საკუთარ თავს უკვე აღარ ვაძვს. — რატომ არ აღიარებენ ქართველი პოლიტიკოსები, რომ ამერიკის სახელმწიფოს დახმარებით იქნა შეწყვეტილი ნიშნავი? — არაფერი. ბალტიისპირეთი რძის პროდუქტებით იყო განთქმული, მაგრამ ევროპაში ვერ გააქვთ, ის ნიშა დაკავე-

«ჩვენ, ქართველებს, მხოლოდ აფხაზეთისა და სამხრეთს პრობლემა არ გვაქვს, უამრავი ტერიტორია ისეთი, რომელსაც უნდა დაგვავიწყონ, საზღვრებს უნდა დაგვავიწყონ»

სულ ეს იყო. ასლა ნახეთ, რამდენი და სულ აღარ არიან ქართველები. ზოგიერთს ეს უხარია, არადა, სასიხარულო არაფერია — ის ქართველები ამ დამარცხებულ ქვეყანაში, სადაც ცხოვრების არანაირი პირობა არ არის, არაფერი დაბრუნდნენ. — ჩვენი პოლიტიკოსები ამ დღეებში რიგაში იღბენ და ვიზუბის ლიბერალიზაციას ელოდნენ... მივბრუნდები, მათ ვუთხრა — ქართველი ერი ამის ღირსი არ არის, ერს ასეთი შეურაცხველი არ დაუმსახურებია. თანამდებობას აქვს საზღვარი! იქნებ იკითხოთ, ხალხს რა სურს და პატივი სცენ მის აზრს. — გაიხსენეთ, რა მოხდა 9 მაისს, გამარჯვების დღეს, გამარჯვების, რომელსაც 300 ათასზე მეტი ქართველი შეეცინა. ჩვენმა მთავრობამ როგორ აღიწინა ეს დღე. არადა, ამ დღის ავტორი ქართველი ვახლდა. 1945 წელს გამარჯვების აღლუმზე ქართველები უდიდეს პატივში იყვნენ, 70-ე წლისთავზე კი საბჭოთა კავშირი ჩემთვის არ მონადირეობდა; შენსაბამისად მოიძენენ რუსებიც — არც სტალინი უხსენებს და არც ის ქართველები, რომლებიც სტალინს გვირდით ეღვანე. — ჩვენ იმდენი ადამიანი შევინერეთ დიდ სამამულო ომს, სტალინის ფაქტორიც რომც არ იყო, ისედაც უნდა ვამაყობდეთ ქართველობით, მაგრამ ასე არ ხდება. ჩვენ თუ არ

რდებიან, რომლებსაც აფხაზეთი არ უნახავთ და ჩვენ არც ვასწავლით ამ კუთხის ფასსა და მნიშვნელობას. — ტერიტორიული მთლიანობა რუსეთთან ურთიერთობის გარეშე არ აღადგება, მაგრამ პირდაპირი კონტაქტი აფხაზეთსა და ოსეთთან უცილებელია. ამას სულ ვამბობ და გამარჯვებული არაფერი გვაქვს. — თვლით თუ არა, ბატონო ჯუმბერ, რომ სასწრაფოდ უნდა გადაიხედოს ჩვენი პოლიტიკური კურსი? — აუცილებლად და თანაც — სასწრაფოდ. თუ ხალხის აზრის გაგება სურთ და კვლევებს ეყრდნობიან, ჩავიდნენ სამხრეთ საქართველოში, შიდა ქართლში, აჭარაში, სვანეთში და გაიგებენ, რეალურად რას ფიქრობს საქართველო. რატომღაც ემინათ ევრაზიული კავშირის ხსენება. თუ ჩემი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას ევრაზიულ კავშირში აღადგენს, მე მივბრუნდები ევრაზიულ კავშირში შესვლა.

— თვლით თუ არა, ბატონო ჯუმბერ, რომ სასწრაფოდ უნდა გადაიხედოს ჩვენი პოლიტიკური კურსი? — აუცილებლად და თანაც — სასწრაფოდ. თუ ხალხის აზრის გაგება სურთ და კვლევებს ეყრდნობიან, ჩავიდნენ სამხრეთ საქართველოში, შიდა ქართლში, აჭარაში, სვანეთში და გაიგებენ, რეალურად რას ფიქრობს საქართველო. რატომღაც ემინათ ევრაზიული კავშირის ხსენება. თუ ჩემი ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას ევრაზიულ კავშირში აღადგენს, მე მივბრუნდები ევრაზიულ კავშირში შესვლა. — უვიზო რეჟიმს ვითხოვთ, რად გვინდა ევროპაში უვიზო რეჟიმი? ქვეყნა სულ არ დაგვცვლიდა? — რუსეთთან კეთილმოკიდებულება ჩვენი ქვეყნისთვის უცილებელია. დიპლომატიური ურთიერთობა უნდა აღდგინდეს. ყველა ქვეყანა საკუთარი ინტერესებიდან გამომდინარე დამახინჯდება, ჩვენ კი ინტერესები არ გვაგვარებს. ამა-

ერთადერთი კაცი, რომელიც სიმართლას ლაპარაკობს აქაც და რუსეთშიც, არის ალექსანდრე ჭაჭია. მოსკოვში საუკეთესო გამოსვლა შექმნა, დაბეჭდეთ იმ გამოსვლის ტექსტი. ის უჭკვიანესი ადამიანია. ერთ-ერთ გადაცემაში რუსეთის წამყვანი პოლიტიკოსები გააჩუმა. დიდ სამამულო ომზე იყო საუბარი. მან პირდაპირ განაცხადა, თავი გაგვანებეთ, ბოდიშს ნუ გვახდევინებთო. მერე წერდნენ, ჭაჭია აფხაზეთიდან არის და ამაში რაღაც ცუდის დანახვა უნდოდა. — იმას, ალექსანდრე ჭაჭია აფხაზეთიდან არის და უნიკალური წარსული აქვს, საუკეთესო, ნამდვილი, ტრადიციული ოჯახის წარმომადგენელია. გააძვინათ იმის პოლიტიკურ პროგრესებს, ყველა ასე, ყველა ბატონო. — მოსკოვში რამდენიმე მართლმადიდებელი ერი. უნდა ვეცადოთ, ერთმონაშენი ერივით ვიშენოთ. ისტორიკოსებს, მინდა, ვკითხო: როგორ ხსნიან თამარ მეფის რუსულ გათხოვებას? იმხანად რუსეთი, როგორც სახელმწიფო, არ არსებობდა, ჩვენ კი ოქროს ხანის ულამაზესი ქალბატონი რუსს მივთხოვეთ. არ ფიქრობენ, რომ ჩვენმა წინაპრებმა ამით პოლიტიკური ნაბიჯი გადადგეს? — ევროპაში სიარული კარგია, მაგრამ გავითვალისწინოთ, რომ თვითონ ევროპელები დიდი სიამოვნებით მიიღებენ ევრაზიულ კავშირში შესვლა. მივბრუნდები, ყველას ვითხოვ, ერთმანეთს ნუ შურაბენ ცხოვრებას ევრაზიულ კავშირში შესვლა და ვილაპარაკებ — ევროკავშირში. ჩვენმა ქვეყანამ იმდენი რამ გადაიხდინა, ამაზე ჩხუბის და ამის გამო სიჭაბუკე არის დრო აღარ არის.

ესაუბრა ეკა ნახშირფარული

დღეს საქართველოში მართლმადიდებელი მრევლის, ანუ მოსახლეობის, სულ ცოტა, 90 პროცენტის ნებას ლგბტ თემის ვარიანტის კრიზისზე მითი ფასი არ აქვს. ეს ფაქტი და ამას უკვე ყველა ხედავს, ამის უკან კი ჩვენი „სტრატეგიული პარტნიორი“ ამერიკა და ჩვენი სათაყვანებელი დასავლეთი დგას. როგორც ჩანს, ევროინტეგრაცია სხვანაირად არ გამოდის და „გნელმა ღრუბინებმა“ ერთი ადგილი უნდა დაიკავონ.

საპატრიარქო 17 მაისს დაგეგმილი ღონისძიებები ამერიკის საელჩოს ზემოქმედებით გააუქმა!

წელს, 17 მაისს, საქართველოში კათოლიკოს-პატრიარქის მიერ შარშან დანესებული „ოჯახის სიმტკიცისა და სინონიმის“ დღე ვერ აღინიშნა. წინა წლისგან განსხვავებით, რუსთაველზე მრევლის მსვლელობა არ ყოფილა და არც სხვა ღონისძიებები ჩატარებულა, თუ არ ჩავთვლით „მართლმადიდებელ მშობელთა კავშირის“ მიერ ორგანიზებულ პროცესიას, რომელსაც, მიუხედავად მრავალრიცხოვანებისა, პოლიციამ გზის გადაკეტვის საშუალებაც არ მისცა. მიზეზად ის დასახელდა, რომ წინა დღეს, 16 მაისს ანყურის ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის ხატის დედაქალაქში შემობრძანება აღინიშნა. ამის თაობაზე სპეციალური განცხადება საპატრიარქოში გაავრცელდა. მასში ნათქვამი იყო, რომ ეკლესიამ უმჯობესად მიიჩნია, ეს დღეები (16-17 მაისი) ლოცვით მსვლელობებსა და მსახურებას დათმობოდა. დაგეგმილი ღონისძიებების გადადება ოფიციალურად ამ მიზეზით ახსნეს, მაგრამ ამ ყველაფერმა ეჭვები მაინც გააჩინა. იყო საუბარი იმაზე, რომ აღნიშნული გადაწყვეტილება პოლიტიკურმა კონიუქტურამ განაპირობა, რომ ხელისუფლებამ ეკლესია აიძულა, დათმობაზე წასულიყო.

„იდეტობის“ ხელმძღვანელი ირაკლი ვაჭარაძე

აშშ-ის ელჩი საქართველოში რიჩარდ ნორლანდი

რეალურად აი, რა მოხდა: როგორც მცირე ხნის წინათ პატრიარქის ბარამოც-ვანსთან დაახლოებული მანანოვ სყაროშ მაცნობა, 17 მაისს სასულიერო პირთა და მრევლის მსვლელობის ჩაშლა უშუალოდ არასაპატრიარქო ორგანიზაციის „იდეტობის“ ქალისხევივით მოხდა. ამ ორგანიზაციის მხარეზე არის ბაბაქაძე იმისთვის, რომ შინაგან საქმეთა სამინისტრო აუქმლავინათ, ჯამომხმადებელ მონსტრის ეპლასიანა და იმისთვის უარი ეთმობინებინათ ღია სივრცეში შიკარაჟაზე ან სხვადასხვა სახის მომხმადებელთა აქციების თემით. აქციების თემით დაიწყო ენის ნააღმდეგობა ორიენტაციის წინაშე. აქციების თემით დაიწყო ენის ნააღმდეგობა ორიენტაციის წინაშე. აქციების თემით დაიწყო ენის ნააღმდეგობა ორიენტაციის წინაშე.

საპატრიარქოში გამგებნი — საპატრიარქო, სასახლე დამცველის ნაგრომადგენელი და პრემიერიანისტრის თანაშემწე ადამიანის უფლებათა საკითხთაზე. იმავე დღეს, 24 აპრილს, შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილის ინიციატივით გაიმართა პირველი შეხვედრა დაგეგმილი ღონისძიებების უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხებზე და როგორც ერთი, ისე მეორე მხრიდან კონკრეტული მოსაზრებები გამოითქვა. მინისტრის მოადგილემ განაცხადა, რომ კანცელარიის წინააღმდეგობა არ იქნებოდა მართებული (ლგბტ-ები სწორედ ამას ითხოვდნენ), რადგან ხელისუფლება თვითონაც ენის ნააღმდეგობა ორიენტაციის წინაშე. აქციების თემით დაიწყო ენის ნააღმდეგობა ორიენტაციის წინაშე.

ციდენტის შემთხვევაში, რადიკალურად განწყობილ ჯგუფებს აქციასთან მიახლოების საშუალება არ ექნებოდათ. მიუხედავად ამისა, ლგბტ თემისთვის შეთავაზება მიუღებელი აღმოჩნდა. მათი თქმით, სასტუმროს პარკინგზე აქციის გამართვა დამამცირებელი იყო. „იდეტობამ“ სხვა ადგილი, კერძოდ, სასტუმრო „რადისონის“ მიმდებარე ტერიტორია ან ვარდების მოედანი (ყოფილი რესპუბლიკის მოედანი) მოითხოვა, თუმცა „მხარეებმა“ ვერც ამჯერად მიაღწიეს შეთანხმებას და მოლაპარაკება ისევ უშედეგოდ დასრულდა.

ნოდებაც „დამამცირებელი“ აღმოჩნდა. მოკლედ, შეხვედრამ ცხარე კამათის ფონზე ჩაიარა და შეთანხმება ვერც ამჯერად მიაღწიეს. ამის შემდეგ „იდეტობას“ მოლაპარაკებები არ უცდია, მათ არ ჰქონიათ არანაირი კონტაქტი არც შსს-თან და არც სხვა რომელიმე სახელმწიფო უწყებასთან, რომელსაც რამე კავშირი აქვს ძალადგან სტრუქტურებთან. ეს საკითხი თითქმის დაივიწყებას მიეცა — არც განხილვები და არც სატელეფონო კონტაქტი. ორივე მხარე გაჩერდა, ამ თემაზე ყველანაირი დისკუსია და მსჯელობა შეწყდა.

ორგანიზაციები იყვნენ. სწორედ ისინი აიძულდნენ შინაგან საქმეთა სამინისტროს საამდევლოებისთვის ხელის შეშლას და პირობების წაყენებას, რომ „იდეტობის“ აქციის გაუქმების სანაცვლოდ თვითონაც უარი ეთქვათ ყველა დაგეგმილი ღონისძიებაზე. საბოლოოდ, ზემოქმედებამ გაჭრა და საპატრიარქო დათმო. მას არა მხოლოდ კონცერტები და სხვადასხვა კულტურული ღონისძიება გააუქმებინეს, ანყურის ღვთისმშობლის ხატის მსვლელობაც კი წინა დღეს, 16 მაისს გადმოატანინეს. ამით, ფაქტობრივად, იმის დემონსტრირება მოხდა, თუკი არ იქნება ლგბტ-ების უფლებები გარანტირებული, არც უმრავლესობის ნება იქნება დაცული და, თუკი ე.წ. უმცირესობა ვერ შეძლებს თავისი ნების თავისუფლად გამოხატვას (თუ დაცვს ეს ნება სცილდებოდეს ყოველგვარ ნორმას), მაშინ ვერც უმრავლესობა დაიცავს საკუთარ ტრადიციებსა და ღირებულებებს.

სანდრა რულოვისი შიშით, უკრაინაში ტყვედ ჩავარდნილი რუსი „ბოევიკები“ ანგთეზის საშუალებით ოპერაციის ჩატარებაზე უარს ამბობენ, რადგან შიშობენ რომ, ორგანოებს ამოაჭრიან და გაყიდონ.

უკრაინული მედიის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, უკრაინაში ტყვედ ჩავარდნილი რუსი „ბოევიკები“ ანგთეზის საშუალებით ოპერაციის ჩატარებაზე უარს ამბობენ, რადგან შიშობენ რომ, ორგანოებს ამოაჭრიან და გაყიდონ. შეგახსენებთ, რომ უკრაინული გამოცემა slovo.net.ua სააკაშვილისა და მისი ცოლის — სანდრა რულოვისის საოჯახო ბიზნესზე წერდა. სტატიაში ნათქვამი იყო, რომ სანდრა რულოვისი დაქვამდებარებაში მყოფი სპეციალურად აღჭურვილი ექიმი-ტრანსპლანტოლოგიები დაჭრილ უკრაინელ ჯარისკაცებს კლავდნენ და ორგანოებს აჭრიდნენ, რის შემდეგაც ევროპაში გაჰქონდათ გასაყიდად. უკრაინულმა მედიამ გაფატრული და გამოვიგნული ჯარისკაცების ფოტოებიც გავრცელა.

«უკრაინის» გაგაჩვიებული ბიკი

ინტერნეტში გავრცელდა ფოტოები, რომლებიც ამტკიცებს, რომ „ევროპის“ 2015 წლის კონკურსში გამარჯვებული შვედი მომღერალი მონს სელმერლევ უარს არ ამბობს თავისი სქესი წარმომადგენლებთან ინტიმურ ურთიერთობებზე. ფოტოებზე ასახულია, როგორ კოცინის სელმერლევმა ახალგაზრდა მამაკაცს, აგრეთვე, პროვოკაციულ კოსტუმში გამოწყობილი მომღერალი ლგბტ დროშის ფონზე. აღსანიშნავია, რომ ცოტა ხნის წინათ სელმერლევმა ე.წ. ჰომოფობიური განცხადებები გააკეთა შვედეთის ერთ-ერთ ტელევიზიის ეთერში, რომლისთვისაც მას ბოდიშის მოხდა მოუწია. შარშან — ქალის კაბაში გამოწყობილი ტრანსვესტიტი კონჩიტა ვურსტი; წელს — გეი მონს სელმერლევია... როგორც ჩანს, დაკანონდა ასეთი ტენდენცია: „ევროპის“ კონკურსში რომ გამარჯვდეს, აუცილებლად სექსუალური უმცირესობის წარმომადგენელი უნდა იყოს.

2012 წლის არჩევნების წინ ქართველი ამომრჩევლის შეკვეთა პოლიტიკური ასპარეზიდან „ნაცმოძრაობის“ გაქრობა იყო. ეს მშვენივრად ესმოდათ ამერიკელებს და ამიტომაც არ დაუშვეს არჩევნების გაყალბების გზით „ნაცების“ მესამედ მოსვლა ხელისუფლებაში, მაგრამ მოიყვანეს ისეთი ძალა, რომელმაც თვალის დახუჭა „ნაცმოძრაობის“ დანაშაულებზე. რა იყო ეს — ქართველი ამომრჩევლის წინასწარ ჩაფიქრებული გაცუცურაება თუ „ქართული ოცნების“ უგუნურება? „საქართველო და მსოფლიოს“ ექსპერტი ბიზ სუსანშვილი ესაუბრება.

— ვფიქრობ, ამომრჩევლის წინასწარ ჩაფიქრებული გაცუცურაების არანაირი გეგმა არ არსებობდა. ის, რომ „ნაცმოძრაობა“ კიდევ სულდგმულობს, „ქართული ოცნების“ უგუნურებისა და არასწორი პოლიტიკის შედეგია. „ქართული ოცნება“ ისე რომ მოქცეულიყო, როგორც ეკადრება ხელისუფლებას, „ნაცმოძრაობა“ დღეს გაცილებით უარეს მდგომარეობაში იქნებოდა.

— ფაქტობრივად, პოლიტიკური სასაფლაოზე მყოფი, 3-პროცენტის რეიტინგის მქონე რესპუბლიკური პარტიის გაცოცხლება და „ოცნებასთან“ ჩაბმა არ იყო საკმაოდ საკითხი? ქართველი საზოგადოების ოცნება ნამდვილად არ ყოფილა რესპუბლიკელების წამყვან ძალად გადაქცევა და თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნა...

— ვთანხმდებით, რესპუბლიკური პარტია ხალხს გულზე არ ეხატება. რაც შეეხება თინას გამინისტრებას, ეს არ იყო მხოლოდ საგარეო-პოლიტიკური დაზღვევისკენ გადადგმული ტაქტიკური ნაბიჯი, ამას ჰქონდა საშინაო პოლიტიკური დატვირთვაც, მაგალითად, ნეიტრალიზება ალასანიასი, როგორც მზარდი პოლიტიკური ერთეულის. ალასანიას გზავნილი იყო შემდეგი: ხელისუფლება ღალატობს საგარეო-პოლიტიკურ კურსს! თინას დანიშვნით კი ალასანიას ეს საგარეო პლატფორმა კი არ აქვს, ანუ მოხდა ალასანიას ჯგუფის განეიტრალება. თინას დანიშვნით, აგრეთვე, მოხდა რესპუბლიკელების მიერ კოალიციის დატოვების პრევენცია. არადა, ეს რისკი მაღალი იყო. რადგან პასუხიმგებლობა „ოცნებასთან“ ერთად გაინაწილა, რესპუბლიკური პარტიაც ძალა-

უფლების ორგანული ნაწილი გახდა. ერთი სიტყვით, „ოცნება“ რამდენიმე ტაქტიკური ამოცანა გადაწყვიტა, თუმცა გრძელვადიანი პოლიტიკის თვალსაზრისით ძალიან სასწრაფო ნაბიჯი გადადგა რესპუბლიკური პარტიის სტატუსიდან გამომდინარე. ამ პარტიის სახალხო ლეგიტიმაცია არის ნულოვანი და მისი წინა პლანზე წამოწევა კოალიციის პრობლემას შეუქმნის საარჩევნო.

— ხიდაშელის გამინისტრებაზე ამერიკის ელჩი „ყავაზე“ ესტუმრა ივანიშვილს... კი, მაგრამ ასეთი რა თაფლი სცხია ხიდაშელს, რომ ამერიკამ მასზე გააკეთა არჩევანი?

— ის, რომ ხიდაშელის დანიშვნა უკავშირდება ამერიკელების გავლენას ქართულ პოლიტიკაზე, ძალიან ცუდია და, სხვათა შორის, პირველ რიგში, იმავე აშშ-ისთვის, რადგან ქართველებს არ უყვართ ვიღაცის მარიონეტად ყოფნა. აშშ-ის მიმართ ასეთი პროტესტი აქვს მსოფლიოს ქვეყნების უმრავლესობას — იბი არსად უყვართ, რადგან დამაყრდენი ძველები ასეთი აღქმა არსებობს, მაგრამ არ ვთვლი, რომ ვასალი ქვეყანა ვართ, ხელისუფლებაშიც კი სხვადასხვა მოსაზრებებია ამ თემაზე. ჩვენ უნდა გვეკონდეს საკუთარი დღის ნესრიგი, ისე არ უნდა მოვიქცეთ, როგორც იქცევა ზოგიერთი პოლიტიკოსი, რომლებსთვისაც შინაარსი კი არ არის მთავარი და აშშ-თან ურთიერთობების რაციონალური მხარე, არამედ სიმბოლოები. სიმბოლოებით კი ქვეყანა ვერ იცხოვრებს. თუ ჩვენ არ გვექნა ზუსტი პლატფორმა და გეგმა, არაფერი გამოვა.

— და გვაქვს კი, რეალურად, ზუსტი პლატფორმა და გეგმა? ვეროკავშირის რიგის

გია ხუხაშვილი:

ჩვენ ისევ გავდივართ აქტიური ანტირუსული კოალიციის წინა ხაზზე

„კითხვასაც კი — რატომ ნატო? ხელისუფლება შეურაცხყოფად აღიქვამს და აბრეწულად ბივირისპირდება. ეს უნდა გააცნობიერონ იმ ადამიანებმა, რომლებიც ამოვან, რომ ეს რწმენის საკითხია და ყველა ქართული პრობლემის პანაცეა არის ნატო“.

საპარტოველოს თავდაცვის სამინისტრო

«ის, რომ სიღაჟის დანიშვნა უკავშირდება ანტირუსული პოლიტიკის, კალიან სუფია და, სხვათა შორის, პირველ რიგში, იმავე აშშ-ისთვის, რადგან ქართველებს არ უყვართ ვიღაცის მარიონეტად ყოფნა»

სამიტინიდან რა მიიღო საქართველომ, მოლოდინი, რომელიც არსებობდა გამართლდა?

— სიმართლე გითხრათ, არსებული გლობალური პოლიტიკიდან გამომდინარე, უკრაინის სტატუსი იქნებოდა. და რაოდენ პარადოქსულიც უნდა იყოს, ნეგატიურ ფონს ქმნის ის მცდარი კონცეფცია, რომლის მიხედვითაც ჩვენ განვიხილავთ უკრაინასთან ტანდემში. გლობალური რისკებიდან გამომდინარე, უკრაინის სტატუსი შეიცვალა. დღეს უკრაინა პრობლემაა დასავლურ სამყაროსთვის. ან რა, შეცდომა იყო ჩვენი ჩაბმა უკრაინის მატარებელზე, რომელიც ჯარიმების დასაფარავლად უკრაინისგან და ეს აუცილებელია. ჩვენ ავცდით იმ საგარეო-პოლიტიკურ კონცეფციას, რომელსაც რბილი წინსვლა გულისხმობდა. თინა სიღაჟის დანიშვნა თუ სხვა გადაადგილებები ნიშნავს იმას, რომ ჩვენი ანტირუსული კოალიციის წინა ხაზზე, რაც სასწრაფოა, თუ არა იმდენი, რომ იცვლება ვიზიონი და რეალურად, ზუსტი პლატფორმა და გეგმა? ვეროკავშირის რიგის

როლში რომ არ აღმოჩნდეთ. პოლიტიკოსებსაც სჭირდებათ ყოველდღიური გააზრება იმ რისკებისა, რომლებიც გლობალურ პოლიტიკაში არსებობს.

— ენ-დი-აის მონაცემებითაც კი, საზოგადოების მოთხოვნა რუსეთთან ურთიერთობის დალაგებაა და არა ხისტი საგარეო პოლიტიკის წარმოება...

— ჩვენ უნდა შევძლოთ სიტუაციის საღად შეფასება გლობალური პოლიტიკის კონტექსტში — რა არის რეალური და რა — არა, რა სარგებელი შეიძლება მივიღოთ და რა საფრთხეების წინაშე შეიძლება აღმოვჩნდეთ. ადამიანები სვამენ კითხვებს და პასუხს ვერ იღებენ. კითხვასაც კი — რატომ ნატო? ხელისუფლება შეურაცხყოფად აღიქვამს და აბრეწულად ბივირისპირდება. ეს უნდა გააცნობიერონ იმ ადამიანებმა, რომლებიც ამოვან, რომ ეს რწმენის საკითხია და ყველა ქართული პრობლემის პანაცეა არის ნატო. ახლა უკვე აღიარეს, რომ მანვე უკეთესი არ მიგვიღია, ესეც საქმეა (ილიმის). რუსეთთან კეთილმეზობლურ და აქტიურ ურთიერთობაზე, სამუნაშროდ, ოკუპირებული ტერიტორიების გამო ვერ ვიფიქრებთ, მაგრამ ეკონომიკური ინტეგრაციული პროცესები და კულტურული ექსპანსია, რომელიც ქართველებისთვის ყოველთვის დამახასიათებელი იყო, უნდა განვავითაროთ და, საბოლოო ჯამში, ამ ყველაფრით შეიძ-

ნეთ, მსოფლოდ ბატონი გომი თოფაქი არ ფიქრობს რუსეთთან ურთიერთობის გაუმჯობესებაზე. ის, უბრალოდ, ხმაგაღლა ამბობს სათქმელს.

— რამდენიმე თვის წინათ ჩვენს გაზეთთან ინტერვიუში განაცხადეთ, გაზაფხულზე მთავრობის ნდობის დაყენების საკითხი გარდაუვალი გახდება, ასეც მოხდა, ახლა როგორ განვითარდება მოვლენები?

— არ ვფიქრობ, რომ რესპუბლიკელებს ძალაუფლების კიდევ უფრო დიდი წილი დაუთმონ, რადგან, როდესაც დისონანსი რეალურ პოლიტიკურ წინასა და ძალაუფლების წილს შორის კრიტიკულ ზღვარს სცდება, შეიძლება, სერიოზული რყევები მივიღოთ. დავით უსუფაშვილი საკმაოდ ჭკვიანია იმისთვის, რომ არ გადაამალა. შეიძლება კიდევ ერთი რომელიმე უმნიშვნელო პორტფელი მოითხოვონ, მაგრამ არა — სტრატეგიული. აქვე თინას მოადგილეებზეც ვიტყვი ერთ-ორ ფრაზას, მათი შერჩევა ჩემთვის ცოტა უცნაური იყო. მე არ ვარ მაღალი აზრის თინას მეწვეურული შესაძლებლობებზე, მას, უბრალოდ, სჭირდება ერთგული ადამიანები... ერთი მოადგილე მაინც ხომ უნდა დანიშნავს ისეთი, რომ გვეთქვას, აი, დარბის პროფესიონალი მოიყვანაო. მაგრამ, პროფესიონალი ნაცვლად, მიიყვანა ანა დოლიძე, რომელიც პანიტიკური წრეში არის — იარაღთან მიკავშირებული უარყოფითი დამოკიდებულება აქვს. მოკლედ, თუ ხელისუფლებამ შემოდგომამდე მმართველობის სისტემის რეორგანიზაცია არ დაასრულა, მთავრობის რეორგანიზება აღარ იქნება საკმარისი და უფრო მაღალი დონის რისკები გაჩნდება, რომელთა გადალახვაც გაუჭირდება, ანუ მთლიანად ხელისუფლების საკითხი დადება სასწორზე. მათ ბევრი დრო არ აქვთ, მინისტრთა კაბინეტის სრული რეორგანიზაცია უნდა მოხდეს — ეს არ არის პრობლემა, ეს ოპიტიკური აუცილებლობაა.

ესაუბრა ქათი სოფიარიკი

ვადიმ კარასიოვი: ზღუდა და კვიტაჟილი თანადადგომავს ახლო მომავალი დატოვებას

უკრაინელი პოლიტოლოგი ვადიმ კარასიოვი ამბობს, რომ უკრაინის მთავრობაში ქაოსი და ინტერესთა კონფლიქტია. შექმნილი მდგომარეობიდან გამომდინარე, მინისტრთა კაბინეტს მალე დატოვებენ ალექსანდრე კვიტაჟილი და ეკატერინე ზლუდაძე, მოსალოდნელია ვაჭრობის მინისტრ აივარას აბრამაჯიჩულის გადადგომა. „ვევარაუდობ, რომ კვიტაჟილი, აბრამაჯიჩულის და ზლუდაძე დიდხანს ვერ გაძლებენ. მათი რეფორმებისთვის თანხას არაფერს გამოყოფს. ახლა უკრაინაში ყველაფერი არეულია და ინტერესთა დიდი კონფლიქტია“, — განაცხადა ვადიმ კარასიოვმა.

„როცა ხდება რევოლუციური ცვლილება, ჭკვიანები ცდილობენ, მართვისგან თავი შორს დაიჭირონ, ანდა ხდებიან დიქტატორები, რაც დაემართათ ბოლშევიკებს თავის დროზე, აბრეშვი „ნაციონალურ მოძრაობას“ და რაც აუცილებლად დაემართებათ ამათაც იმიტომ, რომ, როგორც კი დასჭირდებით, მზად იქნებიან სახელმწიფოს რესურსის გამოყენებად“.

ინტერვიუ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დავით
თევზაძე:

«ქართული ოცნება» მხარდასმობს კარბაშს

საქართველო ეკონომიკურ კრიზისშია, მაგრამ მოსახლეობას რატომღაც კრიზისზე უფრო ის ანუხებს, ვინ სად დაინიშნა, რატომ და რა მოსაზრებით. ასე რომ, თუ ვინმეს საზოგადოების ყურადღების გადატანა კრიზისიდან სხვა მიმართულებით უნდოდა, თინა ხიდაშელის თავდაცვის მინისტრად დანიშვნაზე უკეთეს ვერაფერს მოიფიქრებდა.

„საქართველო და მსოფლიოს“ თავდაცვის ყოფილი მინისტრი **დავით თევზაძე** ესაუბრება.

— ბატონო დავით, საქართველოს ახალი თავდაცვის მინისტრი ჰყავს, თანაც ქალი — თინა ხიდაშელი, რატომ მაინცდამაინც ეს ქალბატონი, კაცი დაილია ქვეყანაში?

— რატომ გაკეთდა ეს არჩევანი, ვერაფერს მოგახსენებთ. ქალი რომ არის მინისტრი, ნაკლი არ არის. აქ გაცილებით მნიშვნელოვანია რამდენიმე დეტალი, რომლებზეც არავინ ამხვილებს ყურადღებას ან ერიდებათ ამის თქმა: პირველი — ბარაკ ობამას უნდა უფრო მეტი ყურადღება მიექცის, რომ მათი უნდა იყოს მთავარი პარტნიორი. მეორე — ბარაკ ობამას უნდა უფრო მეტი ყურადღება მიექცის, რომ მათი უნდა იყოს მთავარი პარტნიორი. მესამე — ბარაკ ობამას უნდა უფრო მეტი ყურადღება მიექცის, რომ მათი უნდა იყოს მთავარი პარტნიორი.

— ვერც იმას ვიტყვით, რომ მართალია, თვითონ არ აქვს გამოცდილება, მაგრამ გამოცდილი კადრები შეარჩია, პირიქით — მინისტრი და მისი მოადგილეები იურისტები არიან. მათ არასდროს უმუშავიათ თავდაცვის პოლიტიკისა და გეოსტრატეგიის საკითხებზე.

— არ აქვს გადამწყვეტი მნიშვნელობა, ის იურისტიკა სპეციალობით თუ ვინ, მაგრამ კარგად კი უნდა ერკვეოდეს სამხედრო მშენებლობის სტრატეგიას. და ეს ცოდნა ჰქონდა არ მოდის, არც იურიდი-

ული განათლებიდან, ის არის ქალი სპეციალისტი, რომელიც სერიოზული გადაწყვეტილების მიღება არ შეიძლება.

— ევროპის რამდენიმე ქვეყანაში თავდაცვის მინისტრი ქალია, მაგრამ იქ სერიოზული საფრთხეები ჯერ არ შეინიშნება. ჩვენ კი როდის და რომელ მეზობელთან მოგვიწევს შეჯახება, პროგნოზირება არ შეგვიძლია. ხიდაშელის დანიშვნით ხომ არ ცდილობს ამერიკა, თავდაცვის სამინისტროს ჩამოაშოროს ქველი გამოცდილი კადრები და ამით, ფაქტობრივად, ბრძოლისუნარიანობა დაუკარგოს საქართველოს თავდაცვის სისტემას? არაპროფესიონალები, მოგვხსენებთ, ადვილად სამართავნი არიან...

— ხაზს ვუსვამ: ქალი თავდაცვის მინისტრის პოსტზე პრობლემა არ არის, სისტემა უნდა იყოს მზად, რომ მინისტრების ასეთი ხშირი ცვლა აიტანოს. ბოლო თერთმეტი წლის განმავლობაში თავდაცვის მინისტრი, მგონი, ყოველწლიურად იცვლებოდა, ეს არის აზიანება, პრაქტიკულად, გამოუსადეგარს ხდის იმ ფუნქციებისთვის, რომლებიც მისთვისაც ის სახელმწიფოში არსებობს. იმ ევროპულ ქვეყნებში, რომლებშიც თავდაცვის მინისტრები ქალები არიან, სისტემა ისეთია, რომ მინისტრების ცვლა რყევას არ იწვევს. უამრავი სპეციფიკური პრობლემა შეიარაღებულ ძალებში და, თუ დაინახავს ამას ქალბატონი მინისტრი, კარგი იქნება. მე ნარმატებას ვუსურვებ, რადგან ეს ქვეყანა ნამდვილად მენანება იმისთვის, რომ კიდევ ერთი წარუმატებელი მინისტრი ჰყავდეს.

— ითქვა, რომ ხიდაშელის განიხილება იყო ივანიშვილისა და ამერიკის ელჩის კონ-

სულტაციების შედეგი. გარდა ამისა, საინტერესოა, როგორ აისახება ქართულ-რუსულ ურთიერთობაზე ეს ფაქტი?

— არ ვიცი, ამერიკის საელჩოდან არავინ მანვდის ინფორმაციას, არც — ბატონი ბიძინას აპარატიდან. რუსეთთან ურთიერთობა კი პრაქტიკულად არ გვაქვს, მხოლოდ აბაშიძე და კარასინი ხვდებიან ერთმანეთს. რუსეთის მიმართ ჩვენს სახელმწიფოს პოლიტიკა არ აქვს.

რუსეთმა დღეს აჩვენა, რომ შეუძლია, აგრესიულად დაიქცვას თავისი ინტერესი. აი, ამან, შესაძლოა, დიდ ომამდე მიგ-

— რიგის სამიტზე გვიჩვენა, რომ საქართველომ სერიოზულად უნდა გადახედოს თავის საგარეო პოლიტიკას...

— რიგის სამიტი დასრულდა ისე, როგორც უნდა დასრულებულიყო. უბრალოდ, ესეც კომპეტენციის ამბავია. მან, ვინც მიაწოდა პრემიერს შარშანის ინფორმაცია, რომელიც საჯაროდ განაცხადა, დათვური სამსახური გაუწია. მიმაჩნია, რომ პრემიერს გულწრფელად სჯეროდა მისი, რასაც ამბობდა. ამ კონტექსტში ჩვენი უკრინასთან ბმაც ძალიან ხელოვნურია. **ევროპის ყველა ნაბიჯი ლობიკურ-**

ნინ დგომას, ეს იმით გამო მოხდა, ვინც იქ მიიყვანა, მაგრამ შემდეგ, რაც თვითონ განაცხადა, უკვე მისი ბრალი იყო. სამოქალაქო მინისტრის მოვლასთან ერთად სამხედრო სისტემას ექმნება პრობლემა, ყველამ სცადა ფორმის იყო. მთავარსარდლობა ან მთავარსარდლობაში ჩარევა. ხიდაშელი თუ იტყვის, არ ვიომებო, ეს არაფერს ნიშნავს, ხვალ შეიძლება აიძულოს ვილაცამ და იომოს. რისთვის უნდა იყოს მზად, ამაზე ინსტიტუტები უნდა მუშაობდნენ, ამას მხოლოდ გენშტაბის ინტელექტი ვერ გასწვდება.

უბრალოდ, ვილაც შეცვალო, ბუნებრივია, უკეთეს ვერაფერს გააკეთებ, აი, ეს არის პოლიტიკის ანბანია. ამიტომ, **როცა ხდება რევოლუციური ცვლილება, ჭკვიანები ცდილობენ, მართვისგან თავი შორს დაიჭირონ, რაც დაემართათ ბოლშევიკებს თავის დროზე, აბრეშვი „ნაციონალურ მოძრაობას“ და აუცილებლად დაემართებათ ამათაც იმიტომ, რომ, როგორც კი დასჭირდებით, მზად იქნებიან სახელმწიფოს რესურსის**

«უხარხაროებს ქენის ის, რომ ქვეყანაში ორი უაღრესი თანამდებობა უკავია სოლსა და ქმარს; ბარდა ამისა, იმ სფეროში, რომელიც თინა ხიდაშელი აპირებს მოღვაწეობას, არ არის არც ერთი პროფესიონალი, რომელსაც შეუძლია მისთვის დასახელების მოქმედების სტრატეგია წარმოადგინოს; და მესამე, ალბათ, მისი პირველი თვისებები. მეჩვენება, რომ სოციალიზაციის და აქტიურობის»

ვიყვანოს. ჩვენ უნდა მოვინახოთ რაღაც ფორმა, რათა ჩვენი სახელმწიფო შეძინარჩუნოს. მე ხშირად არ ვლანაპარაკობდი ამ თემებზე, რადგან ვშიშროვდი, რომ ეს ყველაფერი დასრულდა უკვე. დღეს კი საჯაროდ იმიტომ ვლაპარაკობ, რომ მინდა, გამოვჩინო პოლიტიკური მზარდატყრა, რომელიც ჯერჯერობით აქვს. სამსახურად, როცა ამას ამბობ, მტერი მზარდატყრა. ჩვენი პოლიტიკური სპექტრის ყველაზე დიდი ნაკლია ის, რომ პრობლემის დანახვას და გამომწვევებს მისი შეფუთვა ურჩევნია.

— მაინც მგონია, რომ ჯარს უხერხულობა შეექმნება ქალი-თავდაცვის მინისტრის გამო, სამხედრო საღმის მიცემისას მაინც... ახლახან ისეთ ფორმაში იდგა მწყობრის წინ, რომ ნამდვილად არ ჰგავდა სამხედრო წესების მცოდნე პირს... — რაც შეეხება მწყობრის

და მასრულებელ ხელი-სუფლებას ნელა, მაგრამ ჯიუტად იგდებენ ხელში რუს-პუბლიკელები. ამის ყველაზე მეტად მაგალითია ჩვენი დღევანდელი საუბრის თემა. ექსპერტები პროგნოზირებენ ლევან ბერძენიშვილის დანიშვნას საგარეო საქმეთა მინისტრად; ასევე მოსალოდნელია, შეიქმნას საარჩევნო ბლოკი — რესპუბლიკელები-მარცხენა-ალტერნატივა და ამ ბლოკს „ნაციონალები“, ალბათ, არც კი დაუპირისპირდებიან — ხმებს მოლაპარაკების გზით გაიყოფენ და საზოგადოება კიდევ ერთხელ დარჩება მოტყუებული...

— „ქართული ოცნება“ კარგავს მზარდატყრებს. ეს ბუნებრივია, რადგან გამარჯვებისთვის მოუზადებელ იყო. აი, აქედან ნამოვიდა ის პრეფერენციები და აღმოჩნდა, რომ იმან არ გაამართლა, ამან არ გაამართლა და ეს ყოველთვის ასე იქნება. როდესაც მოდიხარ მხოლოდ იმით, რომ,

გამოსაყენებლად. რაც შეეხება შესაძლო ბლოკს, ეს კონფიგურაცია გამოჩნდა იმ კვლევების ანალიზიდან, რომელიც ბოლოს გამოქვეყნდა. ეს უფრო კარნახი და სურვილია, ვიდრე რეალობა. განხორციელებდა თუ არა, რთული სათქმელია.

— დასასრულ, რა გეგმები გაქვთ, ბატონო დავით? — ამ არაკომპეტენტური მმართველობის ჩანაცვლება უნდა მოხდეს კომპეტენტურით. ისეთი სივრცე უნდა შეექმნათ, რომ ეს პარტიები 2016 წლისთვის ჩაჯანჯროთ. ყოველ შემთხვევაში, შევეცდები, ეს გადავკეთო. პოლიტიკური სპექტრის კონფიგურაცია, რომელიც არჩევნების წინ შეიკვრება, დამანახვებს, მართო უნდა ვიყო თუ ვინმესთან ერთად. ბრძოლა ბრძოლაა, ბრძოლას თავისი კანონები და წესები აქვს და არ მგონია, ეს სხვაზე ნაკლებად ვიცოდეთ.

ესაუბრა
ქათი სოფერიძე

დიმიტრი მედვედევი: რუსეთი მკაცრ ზომებს მიიღებს, თუ უკრაინა ვალს არ გადაიხდის!

რუსეთის პრემიერმინისტრმა დიმიტრი მედვედევმა უკრაინაში მიღებული ახალი კანონი გააკრიტიკა, რომლის თანახმადაც, კიევის უფლება ექნება, საგარეო ვალის გადახდაზე მორატორიუმი გამოაცხადოს. რუსეთის პრემიერის თქმით, რუსეთი მკაცრ ზომებს მიიღებს, თუ უკრაინა ვალს არ გადაიხდის. მოსკოვი უკრაინის წინააღ-

მდეგ სასამართლოში სარჩელს შეიტანს იმ შემთხვევაში, თუ უკრაინა 3 მილიარდ დოლარს არ დააბრუნებს. ეს თანხა რუსეთმა კიევის 2013 წელს, ჯერ კიდევ ვიქტორ იანუკოვიჩის მთავრობის პერიოდში ასესხა. „ისინი გადაკრულად ამბობენ, რომ არ არიან მზად იმ ვალის გადასახდელად, რომელიც ვიქტორ იანუკოვიჩის მთავრობამ დააგროვა“, — აღნიშნა მედვედევმა.

„რამდენიმე დღის წინათ ირლანდიაში რეფერენდუმი ჩატარდა და მოსახლეობის 62%-მა ერთხანს ირლანდიის ევროკავშირის დატოვებას დაუჭირა მხარი. როდესაც ლუქსემბურგის მამაკაცი პრემიერმინისტრი თხოვდა და ამბობს, რომ მყარ მოჯახს შექმნის, ეს იმას ნიშნავს, რომ ევროკავშირის იმედი მთავრდება, საიტაც, მიმართა, საქართველოს მომავალი არ აქვს. ჩვენ სხვა გზით უნდა ვიაროთ“.

ქვეყნები

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ჰამლეტ ჭიბაშვილი:

ქვეყანა, რომელიც სიღატაკის და წულუკიანების დონეზე დაეხება, ევროკავშირში კი არა, სპირტარეზის არ უნდა შეუშვა!

ქვეყანაში მიმდინარე აქტუალურ მოვლენებზე „საქართველო და მსოფლიოს“ პოლიტოლოგი ჰამლეტ ჭიბაშვილი ესაუბრა.

— 21 მაისს რიგში გამართული „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ სამიტის მიმართ საქართველოში დიდი მოლოდინი არსებობდა, თუმცა საქართველომ ვიზუალური რეალობის განხილვაზე თანხმობა ევროკავშირისგან ვერ მიიღო. რამ განაპირობა ეს შედეგი?

— ეს არის ქვეყნის მიმდევარი ეკონომიკური თუ პოლიტიკური ვითარების შედეგი. ეკონომიკური ზრდა, სამუშაო ადგილების შექმნა, სოციალური პირობების გაუმჯობესება, პენსიებისა და ხელფასების მომატება — ვერც ერთი ეს დაპირება საქართველოს ვერც ძველმა და ვერც ახალმა ხელისუფლებამ ვერ შეასრულა.

ვფიქრობ, საქართველოს ხელისუფლებამ იმისთვის კი ვერ აკმაყოფილა, რას ნიშნავს ვიზუალური რეალობის განხილვა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, საქართველოს პრემიერმინისტრის დარღვევით მოქმედების მიმართ ასეთ უაზროსა და გაუგებარს განცხადებას არ გააკეთებდა. თურმე არ მოლოდინი ადრე დაიწყო ამ საკითხზე მუშაობა და იმდენი მიიღო ევროკავშირისგან უფრო რაობით. მოლოდინის მოქალაქეებმა მხოლოდ სამთავრობო ვიზუალურება მიიღეს, დასაქმების უფლების გარეშე, ამას გარდა, წლების განმავლობაში, მოლოდინის ტერიტორიაზე რუმინეთის რამდენიმე საკონსულტო იყო გახსნილი და მოლოდინის მოქალაქეების დიდ ნაწილს რუმინული პასპორტები ჰქონდა, რუმინეთი კი, მოგეხსენებათ, ევროკავშირის წევრია და ყველა ამ ფაქტორმა გარკვეული როლი ითამაშა.

„მნიშვნელოვანია“ კიდევ ერთი რამ: კომუნიკაციის უკვე მრავალ ჩატარება გეინალდში, რაც იმას ნიშნავს, რომ ისევე როგორც ევროკავშირის, მოლოდინის მოსახლეობის დიდი ნაწილი ჰომოსექსუალისადმი ლობიოვრად არის განწყობილი.

— ფიქრობთ, ეს საკითხი ერთ-ერთი მიზეზია, რომლის გამოც ვიზუალური უარი გვიტოვებს?

— რა თქმა უნდა, ეს სერიოზული მიზეზია. რამდენიმე დღის წინათ ირლანდიაში რეფერენდუმი ჩატარდა და მოსახლეობის 62%-მა ერთხანს ირლანდიის ევროკავშირის დატოვებას დაუჭირა მხარი. როდესაც ლუქსემბურგის მამაკაცი პრემიერმინისტრი თხოვდა და ამბობს, რომ მყარ მოჯახს შექმნის, ეს იმას ნიშნავს, რომ ევროკავშირის იმედი მთავრდება, საიტაც, მიმართა, საქართველოს მომავალი არ აქვს. ჩვენ სხვა გზით უნდა ვიაროთ“.

რომ მყარ მოჯახს შექმნის, ეს იმას ნიშნავს, რომ ევროკავშირის იმედი მთავრდება, საიტაც, მიმართა, საქართველოს მომავალი არ აქვს. ჩვენ სხვა გზით უნდა ვიაროთ.

რაც შეეხება საქართველოსა და უკრაინას, ორივე ქვეყანაში კორუფცია მძვინვარებს (ნუ გვგონია, რომ საქართველოში კორუფცია აღარ არის), დიდძალი თანხა იხარჯება სახელმწიფო ბიუროკრატული აპარატების შესანახად. 17 მილიონი ლარი დანახარჯდა საქართველოს პრეზიდენტის განცხადებით ევროკავშირისგან მიღებული ფულადი დახმების გამოყენების შესახებ.

იყვანდნენ ამ ალუმუმზე, აბა, რას იზამდნენ. ქვეყანა, რომელიც სიღატაკის დონეზე დაეხება, ევროკავშირში კი არა, სპირტარეზის არ უნდა შეუშვა! — გამოქვეყნდა აღმოსავლეთ პარტნიორობის რიგის სამიტის დეკლარაციის საბოლოო ვარიანტი, რომელშიც საქართველოსა და უკრაინის სავიზო რეჟიმის გაუქმების შესახებ ჩანაწერი, მართალია, არ არის, მაგრამ აღნიშნულია ამ ქვეყნების სწრაფი და ძალისხმევა ევროპისკენ; ნათქვამია, რომ ისინი მოუთმენლად ელოდებიან ვიზების ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის მეორე ეტაპის დასრულებას, როდესაც მოთხოვნილი რეფორმის ყველა პუნქტი

მთავრობა იმაზე კი არ უნდა ფიქრობდეს, მოსახლეობა ქვეყნიდან გარეკოს და ისევე დატოვდეს, რომელიც სიღატაკის დონეზე დაეხება, ევროკავშირში კი არა, სპირტარეზის არ უნდა შეუშვა!

— გერმანიის კანცლერ ანგელა მერკელის განცხადებით, საქართველო უფრო რეჟიმისთვის უკეთესი ვარიანტია, ვიდრე უკრაინის პროგრესის შედეგების შეფასებას წლის ბოლომდე გეგმავს. როგორ ფიქრობთ, ამ პერიოდისთვის მზად იქნება ქვეყანა თუ ეს გარკვეული სიგანალია, რომ არც ნატოში

ლებს ყველა პუნქტს, რომლებიც ევროკავშირის დოკუმენტშია მითითებული.

რაც შეეხება აღმოსავლეთის პარტნიორობის სამიტს, ვფიქრობ, შესაძლებელია, მომავალში ის საერთოდ აღარ გაიმართოს, ვინაიდან იმ ექვსი კანდიდატი ქვეყნიდან, ასე თუ ისე, პროდასავლური მხოლოდ სამი აღმოჩნდა. სომხეთმა უარი განაცხადა, ბელარუსი და სომხეთი ევროკავშირის კავშირის წევრებას არიან, ხოლო უკრაინა უნდა სულაც არ აღარდებოდა ევროკავშირის პარტნიორობა, ალიანსი რიგშიც კი არ ჩავიდა.

— ლატვიის წარმომადგენელმა აღმოსავლეთ სამიტის მონაწილე ექვსი ქვეყნის წარმომადგენლებს ხის სასტუმროში დაურთო, რამაც გააოცა და გაამბიარა სამიტის მონაწილეები...

«ნახიონალური მოქარობა» დარჩება, მგობრა, მის გარდა, იქნება ორი-სამი სატალიტი პარტია, რომლებიც ნელ-ნელა მოქალაქეებთან და ჩანახვლებთან ისეთ სატალიტებს, როგორც იყო, გაგაღებენ, ბიორგი თარგამებისა და პაატა ღაბითიას პარტიები. ეს იქნება იგივე «ნახიონალური მოქარობა» და დარჩენილი პარ. «ნახიონალური» ახლაც ანტიკავშირის რეჟიმით და მითითებით მოქმედებენ»

პული განკის წარმომადგენლების განხილვის დონეზე დაეხება, ევროკავშირში კი არა, სპირტარეზის არ უნდა შეუშვა!

— საქართველომ უნდა შეასრულოს ის მითითებები, რომლებსაც ევროკავშირი ითხოვს. უპირველეს ყოვლისა კი, საქართველოს ეკონომიკა ისეთ დონეზე მაინც უნდა იყოს, რომ მოსახლეობას ევროკავშირის ქვეყნებში სამუშაოდ გაქცევა არ მოუწიოს.

მაგალითად, ჩახეთში უკრაინელებს ხუთჯერ ევროს აქვთ უფლება და პოლიცია უფლებად, ოღონდ ქვეყნიდან წასვლა უნდა შეეძლოს, რადგან უკრაინის მთელი მოსახლეობა უკრაინაშია და არა უკრაინის გარეგანულ მხარეს, საქართველო აუცილებლად გახდება ევროკავშირის წევრი, ეს ხელშეწყობილია ნეოლიბერალური გეგმით, რიგის სამიტამდე ცოტა ხნით ადრე გამოვიდა ევროპის საჭიროების შესახებ განცხადება, აღმოსავლეთის პარტნიორობა ევროკავშირის წევრობის გარეგანულ მხარეს არ ითვალისწინებს და ვინ გითხრათ, რომ ასოცირებული წევრობა ევროკავშირში შემოსვლის გარეგანულ მხარეს გამოვიდა მერკელმა, მაგრამ ამ ხელისუფლებას რაც მოეწონებოდა, თავს ახვევს მთელ ქვეყანას და ამ ხალხსაც აღარ იცის, ვის დაუჯეროს.

შესრულდება. რა მოთხოვნები უნდა შეასრულოს საქართველომ, ევროპის ქვეყნებთან უფრო მიმოსვლის ნებართვა რომ მიიღოს?

— საქართველომ უნდა შეასრულოს ის მითითებები, რომლებსაც ევროკავშირი ითხოვს. უპირველეს ყოვლისა კი, საქართველოს ეკონომიკა ისეთ დონეზე მაინც უნდა იყოს, რომ მოსახლეობას ევროკავშირის ქვეყნებში სამუშაოდ გაქცევა არ მოუწიოს.

მაგალითად, ჩახეთში უკრაინელებს ხუთჯერ ევროს აქვთ უფლება და პოლიცია უფლებად, ოღონდ ქვეყნიდან წასვლა უნდა შეეძლოს, რადგან უკრაინის მთელი მოსახლეობა უკრაინაშია და არა უკრაინის გარეგანულ მხარეს, საქართველო აუცილებლად გახდება ევროკავშირის წევრი, ეს ხელშეწყობილია ნეოლიბერალური გეგმით, რიგის სამიტამდე ცოტა ხნით ადრე გამოვიდა ევროპის საჭიროების შესახებ განცხადება, აღმოსავლეთის პარტნიორობა ევროკავშირის წევრობის გარეგანულ მხარეს არ ითვალისწინებს და ვინ გითხრათ, რომ ასოცირებული წევრობა ევროკავშირში შემოსვლის გარეგანულ მხარეს გამოვიდა მერკელმა, მაგრამ ამ ხელისუფლებას რაც მოეწონებოდა, თავს ახვევს მთელ ქვეყანას და ამ ხალხსაც აღარ იცის, ვის დაუჯეროს.

არანაირი ცვლილება წლის ბოლომდე არ იქნება, რადგან საქართველო ვერ შეასრულ

და არც ევროკავშირში მიღების პერსპექტივა არ გვაქვს?

— საქართველომ უნდა შეასრულოს ის მითითებები, რომლებსაც ევროკავშირი ითხოვს. უპირველეს ყოვლისა კი, საქართველოს ეკონომიკა ისეთ დონეზე მაინც უნდა იყოს, რომ მოსახლეობას ევროკავშირის ქვეყნებში სამუშაოდ გაქცევა არ მოუწიოს.

არანაირი ცვლილება წლის ბოლომდე არ იქნება, რადგან საქართველო ვერ შეასრულ

ნები დაურთო, რამაც გააოცა და გაამბიარა სამიტის მონაწილეები...

— ეს სისულელეები ადარებული ნაწილია, რომ ბალტიის ქვეყნებს სერიოზული პრობლემა აქვთ. მხოლოდ ის რამდენიმეა, რომ დაიშალა ბალტიის მოსახლეობა 8 მილიონზე მეტი იყო, დღეს კი მხოლოდ 6 მილიონია. სადგამდე ეს ხალხი? უფრო მიმოსვლის შედეგად, ევროკავშირში შესვლის შემდეგ, მოსახლეობის დიდი ნაწილი ქვეყნიდან წავიდა. ბალტიის ქვეყნები, ფაქტობრივად, დაცარიელდა. ნაცვლად ამ სხატვიანების დარღვევის, სჯობს, ჰქვას მოსახლეობის კეთილდღეობისთვის რეალური ნახიონალი განაცხადი. ბალტიისპირეთს საბჭოთა მემორიალური მემორიალი უნდა აქვთ, არადა, საბჭოთა კავშირის პერიოდში მსოფლიოსთვის სხვადასხვა სახის მემორიალი უნდა აქვთ.

— ევროვიზიის კონკურსს საქართველოში მხვავე შეფასებები მოჰყვა. საქართველომ, ფაქტობრივად, ვერც ერთი მაღალი ქულა ვერ მიიღო. იყო თუ არა ეს ერთგვარი პოლიტიკური გზავნილი საქართველოსთვის?

— ჩვენ უფრო მეტი წარმოდგენა გვაქვს საკუთარ თავზე, ვიდრე რეალურად ვართ. საქართველო არის ქვეყანა, რომელსაც არაფერი გააჩნია. ამიტომ ვფიქრობ, მე-11 ადგილი საქართველოსთვის ამ მრავალრიცხოვან მონაწილეებს შორის, ცუდი არ არის. ეს ჩვენ გვგონია, რომ საქართველომ ფიქრობდა, რომ იქნებოდა და ათენიდან ევროპელები და ამერიკელები და ჩვენ გარემოცვით ჩინურებს მსოფლიო, სინამდვილეში, საქართველო არც არაფერს ახსენებს და არც არაფერს აინტერესებს.

— „ნაციონალური მოძრაობა“ რამდენიმე აქტიურმა „ნაციონალმა“ დატოვა. როგორ ფიქრობთ, ეს ცვლილებები ნიშნავს, რომ პარტიაში სერიოზული განხეთქილებაა თუ ეს ყველაფერი ახალი, გააძლიერებული „ნაციონალური მოძრაობის“ შექმნის გეგმას უკავშირდება?

— ეს უფრო გეგმაა, ვიდრე განხეთქილება პარტიაში. ყოფილი „ნაციონალური მოძრაობის“ რამდენიმე პარტია შეიქმნება, რომლებიც ვითომ დამოუკიდებლად მოქმედებენ. ისეთივე ვითარება შეიქმნება, როგორც, მაგალითად, რესპუბლიკელების შემთხვევაში, რომლებიც ყოველთვის „ნაციონალურ“ ერთად იყვნენ. 2003 წელს პარლამენტის დარბაზში ვიჯექი და კარგად მახსოვს, როდესაც სააკაშვილი შემოვიდა, მის გვერდით იყვნენ ხიდაშელი და ის ნაძირები, რომლებიც დღესაც რესპუბლიკურ პარტიაში არიან.

„ნაციონალური მოძრაობა“ დარჩება, მგობრა, მის გარდა, იქნება ორი-სამი სატალიტი პარტია, რომლებიც ნელ-ნელა მოქალაქეებთან და ჩანახვლებთან ისეთ სატალიტებს, როგორც იყო, გაგაღებენ, ბიორგი თარგამებისა და პაატა ღაბითიას პარტიები. ეს იქნება იგივე „ნახიონალური მოქარობა“ და დარჩენილი პარ. «ნახიონალური» ახლაც ანტიკავშირის რეჟიმით და მითითებით მოქმედებენ»

ვინ დაკარგავს ასეთ ამერიკულ კადრებს, როცა მათზე ამდენი ფული დახარჯეს?!

ესაუბრა შორენა ციხარაძისთვის

GW-იქსპრესი
შავაჩა ჯაბათიანი შპს-ი

www.geworld.net
 თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თუნდაც იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული არ გაქვთ და, წამალს ვერ ყიდულობთ, რატომ ფიქრობთ იმაზე, რომ წამალს ვერ ყიდულობთ? არ ჯობია იმაზე იფიქროთ, რომ ავად ხართ, წამალს ვერ ყიდულობთ და მიუსხდებით ამისა, მაინც არ კვდებით და ცოცხალი ხართ! ეს ხომ სასწაულია!

შედი, ფრიდრიხს, ბუტკაში მწესო ფიქრობთ და არ მოგშივდებათ!

„თუ კარგად ჩაუკვირდებით, დაინახავთ, რომ სულაც არ გშიათ“, — ასეთი განცხადება გააკეთა ყოფილმა პრემიერმა ბიძინა ივანიშვილმა. ეს მაშინ მოხდა, როდესაც იგი თავის ფიქრებში იყო ჩაღრმავებული და კიდევ ერთხელ ესაუბრებოდა ფრიდრიხს ნიცშეს.

როგორც ჩვენი არც ისე სანდო წყარო გვატყობინებს, ეს ინფორმაცია ივანიშვილის რეზიდენციის მარცხენა ფლიგელის ქვედა მხარის მარჯვნიდან მეექვსე სექტორის დამლაგებელმა გამოიტანა. თურმე სწორედ იმ დროს, როდესაც ყოფილი პრემიერი, ჩვეულებისამებრ, ოთახში ბოლთას სცემდა და ნიცშეს ეჩხუბებოდა, ჩართული ტელევიზორიდან მოისმა ფრაზა — „ხალხს შია, ბატონო ბიძინა! ან მაქციეთ ქვეყანას ყურადღება ან დანიშნეთ რიგგარეშე არჩევნები!“

აი, სწორედ ამ დროს ჩაფიქრებულმა ბიძინა ივანიშვილი შიშისგან რაობაზე და ბრძნული დასკვნებიც გაუკეთებია.

„მოდით, ვიმსჯელოთ, რა არის შიში, განა არ შეიძლება ამაზე სიღრმისეული ჩაკვირება? შეიძლება, მაგრამ ქართველები ზარმაცები არიან და არ უნდათ, ჩაუკვირდნენ, რომ შიშილი, მხოლოდ გასტრონომიული კი არა, ფსიქოლოგიური პროცესია და ამ ორი ფაქტორიდან თუნდაც ერთის ჩაცხრობით ჩვენ დავამარცხებთ მას.“

აი, მე რომ პატარა ვიყავი, ძალიანაც მიჭირდა, მაგრამ, ფსიქოლოგიურად რომ ჩა-

უკვირდი, ჩემს თავს ვუთხარი — ბიძინა, შენ სულაც არ გიჭირს, პირიქით, შენ ხარ მილიარდერი! შენ ხარ მილიარდერი! — და ამ ფიქრებში ისე გაგხდი მილიარდერი, რომ თვითონაც გამოიკვირდა...

ამ ტაქტიკამ მომიყვანა აქამდე და მინდა, ჩემს ქვეყანას კიდევ ერთხელ ვუთხრა, რომ ჩაუკვირდით, თქვენ კი არ გშიათ, თქვენ უბრალოდ ფიქრობთ, რომ გშიათ!

ასევე ლარის კურსზეც. აი, შეხედეთ, როგორი აუოტაჟი ატყდა, რომ ლარი გაუფასურდა.

რატომ ფიქრობთ მაინც-დამაინც ნეგატიურზე? ხომ შეიძლება, პოზიტიურზე ვიფიქროთ, მაგალითად იმაზე, რომ ჩვენი უახლოესი მეგობრის და სტრატეგიული პარტნიორის, ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული ვალუტა — დოლარი გამყარდა!

განა ეს კარგ განწყობაზე არ უნდა გვაყენებდეს? ადამიანს რომ ახლო მეგობრის წარმატება არ გაუხარდება, ის ადამიანი შურიანი და ეგოისტია! ლარი და დოლარი კი უახლოესი მეგობრები არიან!

თუნდაც იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული არ გაქვთ და, წამალს ვერ ყიდულობთ,

«რატომ ვფიქრობთ მაინც-დამაინც ნეგატიურზე? ხომ შეიძლება, პოზიტიურზე ვიფიქროთ, მაგალითად იმაზე, რომ ჩვენი უახლოესი მეგობრის და სტრატეგიული პარტნიორის, ამერიკის შეერთებული შტატების ეროვნული ვალუტა — დოლარი გამყარდა! განა ეს კარგ განწყობაზე არ უნდა გვაყენებდეს?»

რატომ ფიქრობთ იმაზე, რომ წამალს ვერ ყიდულობთ? არ ჯობია იმაზე იფიქროთ, რომ ავად ხართ, წამალს ვერ ყიდულობთ და მიუსხდებით ამისა, მაინც არ კვდებით და ცოცხალი ხართ! ეს ხომ სასწაულია!

— ასე ელაპარაკებოდა ბიძინა ივანიშვილი ფრიდრიხს ნიცშეს.

ჩვენი არასანდო წყარო ვერ აკონკრეტებს, რა უპასუხა ნიცშემ ივანიშვილს, მაგრამ მას ზუსტად გაუგონია, რო-

გორ შეპყვირა სივრცეს ივანიშვილმა — „შიგ შენ თვითონ გაქვს! არ გრცხენია, რა-ნაირად მეტყველებ ამხელა ფილოსოფოსი კაცი, მე შენი ზარატუსტრა დედაც!“ — და ეზომი გაგარდა.

სხვათა შორის, ამ ყოველივეზე კომენტარის გაკეთება ექსპერტებსაც გაუჭირდათ, იმიტომ, რომ, როგორც კი რაიმეს თქმა დააპირეს, ტურები სიცილსგან დაემანჭათ და სათქმელს თავი ვეღარ მოუყარეს.

საბოლოო ჯამში კი, ყველა თანხმდება, რომ საშიში არაფერია, რადგან ეს სისულელები ივანიშვილმა, დიდი-დიდი, „ჯი-დი-ის“-ზე გადაცემა „20/30“-ში გაიმეოროს, მაგ გადაცემას კი არჩილ გამზარდიაც კი აღარ უყურებსო, — განაცხადეს ექსპერტებმა, როცა სიცილით გული იჯერეს და ცოტა სული მოითქვეს.

ელიკო სილაკა

რაზე სუბრობდნენ ვი წლის წინათ

ქარნალი «წინაში», (№1443). იანვარი. 1975

ტურისტული სეზონის წინ

— ნუციკო, გამარჯობა გენაცვალე! სად დაიკარგე, გოგო! ასე უნდა სკოლის მეგობრების დავინყებ?! გამოცვლილხარ... დამშვენებულხარ. ეს თმები ვისთან შეიღებე ასე ლამაზად?

— პარიკია. მარსელში, ესპანელი მეზღვაურისგან.

— როგორ, საფრანგეთში იყავი?

— ჰმ, არ იცოდი? მარსელი, ბორდო... ან რა კულტურაა, ან რა ცივილიზაცია, ქალი და კაცი ერთნაირად იცვამს.

— ეგ თბილისშიც მასეა.

— როგორ, აქაც დაიწყეს კაცებმა კაბებით სიარული? პა-

რიზში, ბუნვეულის მაღაზიაში „დუბლიონკა“ ვნახე, ფული მქონდა, მაგრამ ვერ ამოვიღე, მთელი ჯგუფი გარს მეხვია, თანაც ჯგუფის ხელმძღვანელი ვიყავი და, ხომ იცი, რამდენი ინტრიგანია ამ ქვეყანაზე... სამაგიეროდ იტალიაში, იცოცხლე, ვიჯერე გული...

ჩვენი ტურისტული ჯგუფი ძველი რომის კედლების დასათვალიერებლად მიდიოდა. მე თავი მოვიავადმყოფე და სასტუმროში დავრჩი, მერე „ჩორნი სოლიდან“ გავიპარე იქაურ „ტალკუჩხაზე“. სანტამარია! ვნახე, მაგრამ რა ვნახე: ეს ამერიკული „სუპერ-

ბი“, ეს ქალის ნაირ-ნაირი ჯინსები, ქალის „პლაში“ ვნახე, რომ დაკეცავდი, კაკლის ნაჭურჭში ეტეოდა...

„დუბლიონკა“ ჩამოვიტანე ისეთი, ასი თუმანი მაძლია თვითონ სპეკულიანტმა!

ჟენიას ვენაცვალე, ახლა მეჩქარება, საბუთების გასამზადებლად გავრბივარ, ქმარმა შევიცარიის „პუტიოვკა“ ჩამინყო, გავივლი, თვალს წყალს დავალეინებ, ამბობენ, ზედ გამოჭრილი ბაკურიანიო... „აიღე, მონ პენი!“ სალამოს შემომიარე, იტალიურ სერვისს გაჩვენებ!

თაბაჯ ჭიბვილი

„მა ჩემი პირადი ოცნებების შესახებ გითხარი, თორემ, აი, მაგის ოცნებებში, ვისზეც შენ მელაპარაკებდი, მე მილიარდობით ვიყავი ყოველთვის და ახლა უკვე რამდენიმე მილიარდი რეალობაშიც ვარ! შენ იკითხე, შე უბედურო, აქამდე რომ „მარშუტკით“ მოხვედი და უკან წასასვლელი ლარიც აღარ გაქვს!“

აქსკლუზიური ინტერვიუ ლარის კურსთან

მოგესხნებათ, უკვე რამდენიმე თვეა, ლარის კურსზე დიდი აჟიოტაჟია ატეხილი. ლარის კურსის ცვალებადობას, უფრო ზუსტად კი, დაცემასა და გაუფასურებას, ზოგი რას აბრალებს და ზოგი — რას.

თქვენ წარმოიდგინეთ, ზოგიერთმა ფინანსისტმა ეს ვითარება „პანიკასა და პროპაგანდასაც“ კი დააბრალა, ანუ, ასეთი ფინანსისტ-ეკონომისტების აზრით, ლარის კურსი რეალურად კი არ დევს, არამედ ხალხში არსებულმა პანიკამ კურსის ხელოვნური ვარდნა გამოიწვია. რამ გამოიწვია თავად პანიკა, თუკი არ იყო ვარდნა? — ამ კითხვებზე პასუხი, რა თქმა უნდა, არ არსებობს.

ამიტომაც მთელი გულით შევეცადე, ლარის კურსის ვარდნის რეალური მიზეზები პირველწყაროდან გამეგო და მოვახერხე ინტერვიუს ჩანერა თავად ლარის კურსთან, რომელიც, მოგესხნებათ, ვერ გამოიყურება მთლად ჯანსაღად და, ცოტა არ იყოს, ლაპარაკიც უჭირს. ამიტომ ინტერვიუც მოკლეა, მაგრამ ძალიან საინტერესო.

— გამარჯობა, ბატონო ლარის კურსო, როგორ ბრძანდებით? — დაიწყო გაუბედავად.

— ერთი, თუ კაცი ხარ, ხელი მომაშველე, წამოვინიო ცოტა... ძალიან დავარდნილი ვარ და ვერ გზედავ კარგად. ნაღვლიანად ამომხედა.

— უკაცრავად, თქვენ ჩემი დახმარება გესაჭიროებათ თუ ეროვნული ბანკის?

— ვისი? ეგ რა არის საერთოდ? ა, მაგის უფროსზე „ნაციონალების“ ხელის ბიჭიო

თვითონ ბიძინაც რომ იძახის და მაინც რომ იქ არის, სადაც იყო? ეჰ... ეგ რისი დამხმარეა...

— ამბობენ, რომ სწორედ მაგან გკრათ ხელი და იმიტომაც დევს...

— ჰა, ჰა! ნუ დაინწყე ახლა შენ ჟურნალისტური „ზახოდები“! შენ ის გაინტერესებს, ხელი ვინ მკრა თუ ის სურვილი გაქვს, რომ ფეხზე წამოვდგე?

— რა მაინტერესებს, იცნობ? ამბობენ, რომ დოლარი თქვენი ახლო მეგობარია და საუკეთესო ძმაკაცია...

— მერე? — მერე ის, რომ, რო დაკრა ფეხი და გავარდა, ცოტა ვერ დაგიცადათ ან ხელი მაინც ვერ წაგაშველათ?

— ჟურნალისტო, შენ რამდენი წლის ხარ?

— მაგას რა მნიშვნელობა აქვს?

— რა და, მე აგერ, სულ რაღაც, 20 წლის შევსრულდი და უკვე ვიცი მაგდენი, რომ დოლარის იმედად დარჩენილ ლარს ან ევრო შეჭამს, ან ქუვეითური დინარი...

— თუ გირვანქას ტერლინგი?

— მაგას ვილა დაეძებს, ლამის არის, სომხური დრამის დასაცინიც გავხდე!

— ბოლო დღეებში, როგორც ვხედავთ, ცოტა კი მოითქვით სული. ასე აპირებთ გაგრძელებას თუ ისევ უნდა

«სულ რაღაც, 20 წლის შევსრულდი და უკვე ვიცი მაგდენი, რომ დოლარი ახლო მეგობარია და საუკეთესო ძმაკაცია...»

დავარდეთ?

— ელაპარაკე ახლა ამას! მე რასაც ვაპირებ, შენ იმას ოცნებაშიც კი ვერ წარმოიდგენ, მაგრამ მხოლოდ ოცნება რის მაქნისია?

— მხოლოდ „ოცნება“, რა

თქმა უნდა, ვერც ვერაფერს გააკეთებს. აკი, ამიტომაც დაიწყეს კოშპიტაცია და „ნაციონალებთან“ ერთად ისინი შეძლებენ...

— ახლა შეგანწყვეტინო თუ შენით გაჩუმდები? მე ჩემი პი-

რადი ოცნებების შესახებ გითხარი, თორემ აი, მაგის ოცნებებში, ვისზეც შენ მელაპარაკებდი, მე მილიარდობით ვიყავი ყოველთვის და ახლა უკვე რამდენიმე მილიარდი რეალობაშიც ვარ! შენ იკ-

ითხე, შე უბედურო, აქამდე რომ „მარშუტკით“ მოხვედი და უკან წასასვლელი ლარიც აღარ გაქვს!

— ჰმ! შენ ვის ეუბნები! „მარშუტკით“ კი არა ხოხვით ძლივს დადიხარ! — გავბრაზდი!

— აი, შენ რომ მაგ ბანკის კრედიტს ვერ გადაიხდი, რისთვისაც ახლა მაგ დოლარებს ყიდულობ, მერე ვნახავთ, ვინ იხიხებს და ვინ დარჩება უსახლკაროდ, — გადავიდა ამკარა დაციწვხე.

— ამას უყურე! შენი ცანცარისა და ავარდნა-დავარდნის გამო ლამის არის ტვინში სისხლი ჩამექცეს და კიდევ აქეთ დამცინი, შე თავხედო?

— როგორ გეკადრებათ, ბიძია, სულაც არ დაციწვხით, მე, უბრალოდ, გკითხეთ, დოლარი გნებათ თუ ევრომეთი... — მომესმა გოგონას ნაწყენი და ოდნავ ცრემლნარევი სასიამოვნო ხმა...

უცებ გამოვეჩვიე. თვალი მოვწყვიტე ვალუტის გადამცვლელი პუნქტის ჯავშიან ფანჯარაზე გაკრულ ვალუტის კურსის აბრას და ორ რამეზე დავფიქრდი:

1. როგორ ამეხსნა ჩემი სიტყვები და როგორ მომეხდა ბოდიში ვალუტის გადამცვლელი პუნქტის მომსახურე, ლამის ჩემი შვილის ტოლი გოგონასთვის;

2. რით მეყვიდა პური და როგორ გამომეკვება შვილები მას შემდეგ, რაც ეს გოგონა ჩემს უკანასკნელ 3 ცალასლარიანს გადამიცვლიდა დოლარში ბანკში მისატანად.

ვაიჟო ქანირაჰა

— დროშები არ პიძი გვიღადი რა შავაძი?!

ანდაზები

- სპორტსმენმა თავი ინუგემა — თასი ვერ ავიღე, მაგრამ ყანწითაც იოლას გავალო!
- ცენტრალური გათბობის ბატარეას ჰკითხეს, რა გატირებსო, — გამდის და ვტირო.
- ყვავს კაკალი ვერ გააგდებინეს, — კილო თუმანაო.
- ის ურჩევნია მამულსა, ვაჟი არ ჰგავდეს ქალწულსა.

6. იოსებიაკე

ჩეხეთი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ევროპული კულტურა, რომელიც თანატოლს, ელასარაპეა მხოლოდ სანდაზმულ, ცოდნით დამყარებულ ადამიანებს, რომლებსაც ბასაბაპია ასოცირებული აზროვნება, მიწინააღმდეგობა, ხელოვნების ენის კოდი“. მხატვრულ, მეტაფორულ აზროვნებაზეა ლასარაპი, რომელიც „რანკოვიჩ-ლომასის სროვის“ მიერ „რეფორმირებული“ ქართული საგანმანათლებლო სისტემაგამოვლილი თაობისთვის დაუძლიერებლად წინააღმდეგობას აწინააღმდეგებს.

«ამერიკის შიშია საბუაროს გათავისმართება!»

არ გვეგონო, რომ ეს წინადადება „ცივი ომის“ დროინდელ პროპაგანდისტულ ყალიბში ჩამოსხმული დებულებაა, ანუ თეზისი იდეოლოგიური ინსტრუქციიდან, ამონარიდი ცეკას სახელმძღვანელო ცირკულარიდან; ან ანდრეი ალექსანდროვ-აგენტივის — მაღალი რანგის რეფერენტისა და თანაშემწის ნაჯახიერი ფრაზა რომელიც გენერალური მდივნის მოხსენებაში ჩასაკვეხებლად. არა და არა!

ეს დებულება — „ამერიკის შიშია საბუაროს გათავისმართება“ — ეკუთვნის უდიდეს ინგლისელ მწერალთაგან ერთ-ერთს — ჩარლზ ჯონ ჰაფემ დიკენსს. ყოველ შემთხვევაში, მიაჩნია.

ნუ მათარგმნებთ, უხერხულადაა. ანუ, იმ დონის უზრდელობაა, „რუსთაველი“-ის „ვანოს შოში“ ანრი ჯოხაძემ რომ იკადრა... ასეთი ენობრივი კაზუსები, ცალკეული ფაქტები, სლენგისთვის დამახასიათებელი. უბედურება სისტემაა, რომელიც ვინისა და ცხოვრების წესის გამაღებელ ამერიკანისადაც გამოხატულია.

რა არის ასეთი გლობალური გეგმის მიზანი? მუველმინოთ ანალიტიკოსებს, რომლებიც ერთმანეთს ეთანხმებიან, რომ ამის მიზანია არის ძლიერი ეკონომიკა და აღმაშენებელი სამხედრო-ეკონომიკური კომპლექსი. მაგრამ ხომ ცნობილია, რომ კაცობრიობის ისტორიაში არანაკლებ წარმატებულმა იმპერიებმა (პორტუგალია, ესპანეთი, საფრანგეთი, დიდი ბრიტანეთი) ვერ მოახერხეს თავიანთი კოლონიების იმ ზომამდე ასიმილირება, როგორც აშშ-მა დამოუკიდებელ ქვეყნებში (კოლონიებთან შედარებით დაბალი უკიდებელ სახელმწიფოებში) შეძლო.

მაშ, რა მოხდა? ისტორიკოსები და მათ შორის ავტორიც, რომელიც უკვე რამდენჯერმე დავითონზე, დაბეჭდვით ამტკიცებენ, რომ ევროპულად ჩამოყალიბებას სჭირდება წლები. მთელი მისწრაფება აუცილებელია უდიდესი ცოდნის ათვისება, ჩვევებისა და პირობითობათა მთელი სისტემის შესისხლსორება... საკუთარ მიერ ბუნებად ამ ყველაფრის გათავისმართება.

მაგალითად, ასეთ აზრზე დგას რუსულენოვანი ელიტური საზოგადოებაში მიღებული და დაფასებული კინოდრამატურგი, მხატვარი, რეჟისორი და მსახიობი ალექსანდრ ადაბაშიანი, რომელსაც ეს წინადადება ამოუკითხავს თავად ვოლკონსკის „მოგონებებში“: „საიდან არის ეს ციტატა, თვითონ დიკენსმა დაწერა, მის პერსონაჟთაგან რომელიმე წარმოთქვა, ჩემთვის ცნობილი არ არის“.

ამას ამბობს ადაბაშიანი. ვოლკონსკის კი ეჭვი არ შეპარვია მის ავტენტურობაში, რადგან დიკენსის (თუ მისი პერსონაჟის) გამონათქვამი სრულად დაკვირვებით უყურებდა, როგორც ტრავმატოლოგი აკრობატს: იხტუნე, საყვარელო, იკუნტრუშე, ბოლოს მაინც ჩემთან მოცოდები“.

არ მიცოცებულა. არც მუხლის თავები გადაუტყყავებია, ჯინსში ჩატენილი საკუთარი ფეხების პირიქით! პირიქით! ევროპამ მოიხიმა, მოირგო, ჩაიცვა, რადგან მოეწონა, რომელიც კლონდაიკელი ოქროსმადიბლის მიერ სატომრეჯვალოდან შეკერილი „სამუშაო უნიფორმა“.

შინაგო ვერობამ? „მოხუცებულები, ბავშვები, ქალები, კაცები, იაპონელები, იტალიელები, შვედები, ნიგერელები, კათოლიკები, მუსლიმები, ბუდიზტები, წარმართები, ყველა, როგორც ერთი, ჯინსში გამოეცხვო“.

ჯინსმა გადაეცა ჩვენთვის ხილული სამყაროდან ჯერ „კლოში შარვლები“ — ჩაფარებული შიშის შიშის ქრონიკა, შემდეგ — სტილიაგების „ბუთილა“ შარვლები, რომელთა სივინროვემი ფეხების ჩატენვა ლამის აზიაცკებივით ტალკის დახმარებით იყო შესაძლებელი.

ჯინსმა — ორიგინალურმა, თუ „ბოშების ბაზარზე“ გამოტანილია ჯღანებმა, დაიპყრო სამომხმარებლო სამყარო. ისევე, როგორც „მაკდონალდის“ სწრაფი კვების ობიექტ-

ლებმა, „ფასტ ფუდმა“. **შინ წარმოიშობება, რომ თბილისში, შოთა რუსთაველის ქაბულსა და საბარტოვლოს მცენიერებათა პრინციპულ აკადემიას შორის, მთავანდის ფონზე აღი-მართებულა „მაკდონალდის“ პრეზენტიული სახანა-ლე, რომელიც დედაქალაქის ერთ-ერთი დირსხსან-ნიშნობაა?**

პირ წარმოვიდგინოთ, მაგრამ ახინა. ახინა და შეხვედრით კიდეც.

ქი შეებრძოლა იმთავითვე ცხოვრებით გურამ შარაძე ასეთ ალოგიკურობას — ეგვიპტის ქვეყნებში ამ ადგილზე რუსთაველის მუზეუმის აგება.

ამაოდ! გაპარტახებული იყო იმ დროს საქართველო და მუზეუმის აშენების სახსრების კი არა, ნისიად ნამოღებული თურქმენეთის ბუნებრივი გაზის ვალი კისერზე ლოდითი ვიკია, როგორც მდინარეში დასახრჩობად განხორციულს.

ვერ გეტყვი, გამოდგება თუ არა გამართლებულ არაგუმენტად, მაგრამ ფაქტია, რომ იმ სიღუბნეში „მაკდონალდის“ გარდა სხვა რეალური ინვესტიორი საქართველოში შემოსვლას არც აპირებდა.

სხვა არავინ ჩანდა. თორემ ვინ სულელს მოუვიდოდა აზრად ამ ადგილზე სახეების რომელიმე ობიექტის დადგმა? იყო ერთი გაჭირვებული რესტორანი „გემო“ აქვე, ან უკვე აღებული საცხოვრებელი სახლის სარდაფში, მაგრამ მისი „იატაკევემა“ არსებობა ბოლშევიკების ავღაბრის არა-ლეგალური სტამბის მსგავსად ქალაქის კოლორიტული შტრიხი უფრო იყო, ვიდრე თვალში გაჩხერილი სიმბოლო.

შევეჩვიეთ-მეთქი „მაკდონალდს“, გითხარით. მაგრამ მხოლოდ ჩვენ, თბილისელები?!

ტრადიციების ერთგული ევროპაც „გადაძოვა“ უმეტესად. თუმცა ინგლისურ პაბებს ვერ მოერიდა.

ზემოთ უკვე ნახსენები ადაბაშიანი შენიშნავს, რომ **მარკო-პოლო პირველი „მაკდონალდისა“ გამომგონებელია ვინაა? ცხვირი-ორიწილად აიგოა მარკოპოლო: „ბანა რომე-**

ლიმა ჩვენგანი, ვინც ბავი-ზარდით ჩვენს მშობლიურ (იტალიურ, ფრანგულ, ესპანურ, ინგლისურ, გერმანულ) კარაქზე საკუთარი ნებით მიერთებენ ფუნთუ-შას, რომელსაც შუაბული სხვისი ნაღვი რეზინი უღვივს?“

ეროვნული პროტესტის დონეზე აპყავდათ „მაკდონალდის“ მიუღებლობა.

შედეგად კი ევროპას მთელს სხეულზე ისე დააყარა ეს „ფასტფუდები“, როგორც მუხუნები ახალგაზრდის ცხვირზე — პარიზშიც, ელისეს მიწებზე, რომელიც, ესპანეთის მოედანზე და პანია ქალაქების ქუჩების გასწვრივ.

მიჩნეულია, რომ წარმატებული ახალგაზრდის რესტორანიც კი სამი წლის შემდეგ კოტრდება. მაგრამ, რაც „მაკდონალდს“ არსებობს, მისი არც ერთი რესტორანი არ დაუშვარა.

სასწაულია? არა. რადგან „მაკდონალდს“ თავის ნებისმიერ ზარალიან ობიექტს სხვა ათვისებით მისდაგმართა მოგების სარჯზე ინახავს.

როგორ ჰგავს „მაკდონალდის“ ეს მეთოდი საბჭოთა კავშირის პერიოდში დოცტაიური კოლმურნეობისა და საბჭოთა მეთურნეობების შენარჩუნების პრაქტიკას.

ახალი ხომ არაფერია ამ მზისქვეშეთში!

ეს, რაც შეეხება მატერიალურ მხარეს. ახლა სულიერებასაც მივხედოთ, კულტურასა და ხელოვნებას, რომელიც ამერიკული მასკულტურის გავლენით საყოველთაო ნორმად იქნა აღიარებული და მსოფლიოში ეროვნული ნიჭიერების განმსაზღვრელადაც კი მოგვევლინა.

ძალიან ცდილობენ. მაგალითები თვალწინ გვაქვს ყოველკვირული „მაქსფაქტორების“, „ნიჭიერების“, შოუებისა და მეგამოუბების სახით, რომელთა ფორმაც კი (პროგრამები) უკვე აღებული საცხოვრებელი სახლის სარდაფში, მაგრამ მისი „იატაკევემა“ არსებობა ბოლშევიკების ავღაბრის არა-ლეგალური სტამბის მსგავსად ქალაქის კოლორიტული შტრიხი უფრო იყო, ვიდრე თვალში გაჩხერილი სიმბოლო.

შევეჩვიეთ-მეთქი „მაკდონალდს“, გითხარით. მაგრამ მხოლოდ ჩვენ, თბილისელები?!

ტრადიციების ერთგული ევროპაც „გადაძოვა“ უმეტესად. თუმცა ინგლისურ პაბებს ვერ მოერიდა.

ზემოთ უკვე ნახსენები ადაბაშიანი შენიშნავს, რომ **მარკო-პოლო პირველი „მაკდონალდისა“ გამომგონებელია ვინაა? ცხვირი-ორიწილად აიგოა მარკოპოლო: „ბანა რომე-**

ნუ მათარგმნებთ, უხერხულადაა. ანუ, იმ დონის უზრდელობაა, „რუსთაველი“-ის „ვანოს შოში“ ანრი ჯოხაძემ რომ იკადრა... ასეთი ენობრივი კაზუსები, ცალკეული ფაქტები, სლენგისთვის დამახასიათებელი. უბედურება სისტემაა, რომელიც ვინისა და ცხოვრების წესის გამაღებელ ამერიკანისადაც გამოხატულია.

რა არის ასეთი გლობალური გეგმის მიზანი? მუველმინოთ ანალიტიკოსებს, რომლებიც ერთმანეთს ეთანხმებიან, რომ ამის მიზანია არის ძლიერი ეკონომიკა და აღმაშენებელი სამხედრო-ეკონომიკური კომპლექსი. მაგრამ ხომ ცნობილია, რომ კაცობრიობის ისტორიაში არანაკლებ წარმატებულმა იმპერიებმა (პორტუგალია, ესპანეთი, საფრანგეთი, დიდი ბრიტანეთი) ვერ მოახერხეს თავიანთი კოლონიების იმ ზომამდე ასიმილირება, როგორც აშშ-მა დამოუკიდებელ ქვეყნებში (კოლონიებთან შედარებით დაბალი უკიდებელ სახელმწიფოებში) შეძლო.

მაშ, რა მოხდა? ისტორიკოსები და მათ შორის ავტორიც, რომელიც უკვე რამდენჯერმე დავითონზე, დაბეჭდვით ამტკიცებენ, რომ ევროპულად ჩამოყალიბებას სჭირდება წლები. მთელი მისწრაფება აუცილებელია უდიდესი ცოდნის ათვისება, ჩვევებისა და პირობითობათა მთელი სისტემის შესისხლსორება... საკუთარ მიერ ბუნებად ამ ყველაფრის გათავისმართება.

თვალსაჩინოებისთვის განგვიმარტავენ, რომ, მაგალითად, იტალიური ალორძინების ეპოქის ფერწერა შეიძლება გაიგო მხოლოდ მას შემდეგ, რაც შეინსწავლი რომაულ მითოლოგიას, ბიბლიას, ისტორიას.

ასე თუ ისე მაინც. და კიდევ უფრო გასაგებად: „ევროპული კულტურა, რომელიც თანატოლს, ელასარაპეა მხოლოდ სანდაზმულ, ცოდნით დამყარებულ ადამიანებს, რომლებსაც ბასაბაპია ასოცირებული აზროვნება, მიწინააღმდეგობა, ხელოვნების ენის კოდი“. მხატვრულ, მეტაფორულ აზროვნებაზეა ლასარაპი, რომელიც „რანკოვიჩ-ლომასის სროვის“ მიერ „რეფორმირებული“ ქართული საგანმანათლებლო სისტემაგამოვლილი თაობისთვის დაუძლიერებლად წინააღმდეგობას აწინააღმდეგებს.

სპორტულ პრესაში მოურიდებლად შემოიჭრა ტერმინი „მუნდრაიტი“, რომელიც ფრანგებმა ფეხბურთში მსოფლიო პირველობის აღსანიშნავად გამოიყენეს — ვიმეორებ, ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატის აღსანიშნავად. ჩვენმა უნახვევმა კი სპორტის ყველა სახეობაზე გაავრცელეს.

„გათანაზმდროვეს“ თავიანთი ლექსიკის მარაგი! „გაამდიდრეს“ პირველწყაროს მნიშვნელობა! ხოლო ამ სიტყვის ფუძეს მეგრულიდან ქართულად

ამის ცხვირის ნესტოები გამოტენილი; კვინიტაპის გლუკუნა ქმარი, ზღვის სპილო — შოთა უტიანოვილი, გლანდინი ბაქაძე, ვილაძე დევიდნიანი და, რაც მთავარია, ეს ყივილბაში, „რიშა“ და მამაქალი ტულუში“.

ახლა ცოტა ამოისუნთქეთ და მასშტაბური განზოგადებებისა და მინიშნებების ამოსაცნობად დაძაბეთ გონება: „საბაქაშვილმა მოახარა და შაქანა უნივერსიტი გოგონასა და წიგნიერი აქადრასტაპის საზოგადოება, რომელსაც დაპყრობილი აქვს მთელი ტელისინიც“; „ეს შავი ოგობა (გაია ორჯონიძე), ეს ტარანტულა, კვილი ბიჭინოტი რომ იწავა და ღრინა ლევალი ინვა ბრიტანის ეთერში, ეპ ისეთი ორჯონიძეა, რომელიც მი ვარაგო აქადრის ბიძაშვილი“; „რანაირად უნდა ვცემ უკრაინის ხელისუფლებას პატივი, როცა ეს უფროსკლასული ჩოკინა — ადვიშვილი დაასვეს თავზე მთელ უკრაინას?! ზარი დარეკილი არ იყო, ადვიშვილის კრუსუნის რომ ისმოდა ყვარულში, და ეს მე იმ ხალხისგან ვიცი, ვინც მამას მაგრად „ანჯალებდა“. იქიდან დაეწყო მაგას ტოტალური „ხველება“.

და ასე შემდეგ და ასე შემდეგ!

თუ ამ ამონარიდებისა ვერაფერი გაიგო კომპოზიტორმა და ინგლისურს დაუფლებულმა თაობამ, მართლა ცუდად ყოფილა ჩვენი საქმე!

ჩვენი უბედურებაა, და ხელი გინდ ამერიკისკენ გაიშვირე, გინდ — ბანგლადეშისკენ, გინდა ევროკავშირის ფაფით სავაჭრო ჯამი და „პურიის საზღვიო ულუფა“ მოგანდონ — ორი მთელი და ერთ მეოთხედი უნციის ოდენობით.

„ამ საოცარი სანახაობით შეძრული ოლიგერის საცოდავად ატირდა: გაიფიქრა, და ეს სავესები ბუნებრივი იყო, — რომ საბჭომ რაღაც სასარგებლო მიზნების მისაღწევად მისი მოკვლა გადაწყვიტა, სხვა არაფრის გამო თავს არ გამოიდებდნენ მის გასასუქებლად.“

— ნუ ტირი, ოლიგერ, თორემ თვალში გაგინთლდება. ჭამე შენი ფაფა და მაღლობელი იყავი! — თქვა მისტერ ბამბლმა, — ...სასწავლებლად უნდა მიგაბარონ, ოლიგერ.

— სასწავლებლად, სერ? — შეეკითხა აკანკალებული ოლიგერი.

— დაახ, ოლიგერ, — თქვა მისტერ ბამბლმა, — კეთილ და მონყალე ჯენტლმენებს, რომლებიც მშობლების მაგიერობას გინყვენ, ოლიგერ, რადგან საკუთარი არ გყავს, სურთ სასწავლებლად შენი მიზარება, შენი ფეხზე დაყენება, და შენგან ადამიანის შექმნა, მიუხედავად იმისა, რომ ეს მრევლს სამი ფუნტი და ათი შილინი დაუჯდება!..

...ცრემლის ნაკადები ჩამოუნანსკარდა ლოყებზე საწყალ ბიჭს და მწარედ აქვითინდა იგი.

— გეყოფა, — თქვა მისტერ ბამბლმა... — მოინანიე თვალები ქურთუკის კოშით და ნუ აწვევებ ცრემლს ფაფაში. დიდი უხერხებელია ეს, ოლიგერ.

ეს მართლაც უგუნურება იყო, რადგან ფაფაში წყალი ისედაც საკმარისად იყო (ჩარლზ დიკენსი, „ოლიგერ ტვისტის თავგადასავალი“).

რა მინიშნებაა დამოწმებული ამ ნაწყვეტში, განათლებულ მკითხველს განმარტება არ სჭირდება.

თავდაპირველად თანხა „იუსაიდში“ — საერთაშორისო განვითარების აშშ-ის სახელმწიფო სააგენტოში იგზავნება; იქიდან — დემოკრატიის მხარდაჭერის ეროვნულ ფონდში (NED); აქედან ოთხ სტრუქტურაში: ამერიკის საერთაშორისო სოლიდარობის ცენტრში (ACILS), ეროვნულ დემოკრატიულ ინსტიტუტში (NDS), კერძო მენარმეობის საერთაშორისო ცენტრში (CSPE) და საერთაშორისო რესპუბლიკურ ინსტიტუტში.

ინტერნეტს ფეიკალიზაციის ტალღამ გადაუარა

9 მაისისთვის — დაწყებამდე და შემდეგაც — განსაკუთრებით გააქტიურდა არასამთავრობო ორგანიზაციების ერთი ნაწილი. „ფეიკების“ ბუმი იყო. „ფეიკი“ — სიცრუე, მოგონილი ფაქტი, ნაბილწვა და გაბიაბურება ნებისმიერი სინამდის, ფაქტის, მოვლენის, რომელიც არა მარტო სლენგში დამკვიდრდა, როგორც ბარბაროზი, არამედ, როგორც მეთოდი სხვისი ფულით დაკვეთილ მუსიკაზე მოხუნტრუცე, დაქირავებულ და ნასყიდ ე.წ. მესამე სექტორის ერთ ნაწილში.

აი, იმ ერთმა ნაწილმა, პრიმიტიულმა ფუნაგორებმა, ნაბილწვა მოინდომა დიდ სამამულლო ომში გამარჯვების შემორული მეომრების ნათელი ხსოვნის.

ტყუილი თუ არის, ანუ „ფეიკი“, ასეთი უნდა იყოს! ახლა „მამხილებელ ფოტოებსაც“ მივხედოთ, რომლებიც ნაჩქარეობს დამადასამულია. ამკარად.

ნარმოვიდგენთ №1 და №2 „ფეიკებს“.

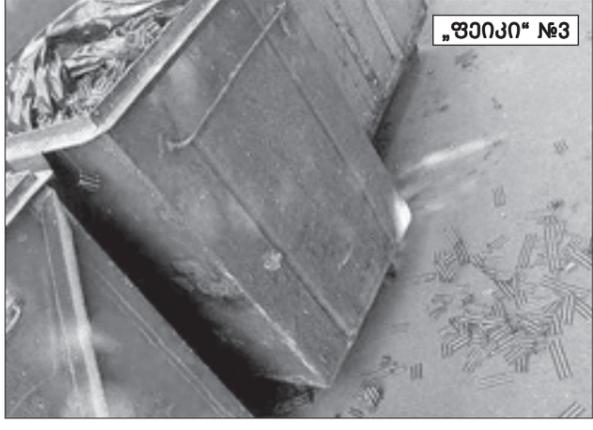
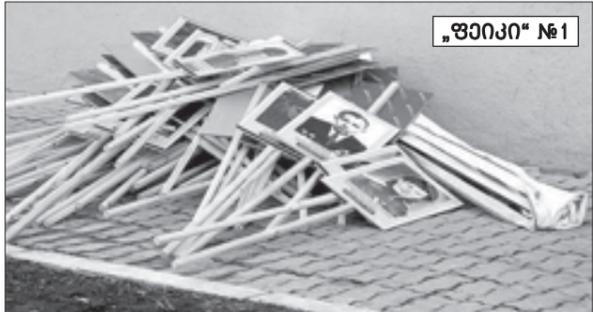
ოლეზ ლურიე გვიხსენს, როგორ ემზადებოდნენ „ფეიკების“ ამ გამოფენისთვის. „რამდენიმე საათის განმავლობაში ამზადებდნენ ფანერის ჩარჩოებს, რომელზეც ამბარებენ პრინტირება გამარჯვებულ ფოტოსურათებს, ერთმანეთის მსგავს ლოგოტივებს. პროფკაპიტის ორგანიზაციებს თავი არ შეუწყობიათ (ეგაბ, დროც არ ჰქონდათ) გვარებისა და სახელების შეჩვენება და სახელების შეჩვენება, — დაზავარა „უკვდავი პოლკის“ ტალახში ამოსვრისა და გაშვების მიზნით“.

„უკვდავი პოლკი“ მიაბიჯებდა ფაშისზე გამარჯვებულ ქვეყნის გულში. „ერთი დღე-ღამის შვიდჯერ კი, — ნარს თავის გლოვში ჟურნალისტი ოლეზ ლურიე, — სოციალურ ქსელში დაიწყო ორგანიზაციული აქცია „უკვდავი პოლკის“ ტალახში ამოსვრისა და გაშვების მიზნით“.

შემდეგ მოძებნეს მიყრუებული ქუჩა და რამდენიმე წუთით ხელოვნების საკუთარ ნიმუშებს სხვადასხვა რაკურსით გადაუდეს რამდენიმე კადრი და ნაყალბევი ფოტოები მზადაა.

ისე უნიჭოდ გააკეთეს ეს ყველაფერი, რომ ხელისგამტყლელებისთვის არც უთქვამთ, რომ „ინფორმაცია“ ქსელში სხვადასხვა დროს და განსხვავებული ტექსტებით უნდა დაედოთ: ეს ფოტოსურათები პრაქტიკულად ერთსა და იმავე დროს, ერთი და იმავე განმარტებით გამოქვეყნდა.

„ფეიკი“ №3 კიდევ უფრო პრიმიტიულ ტექნოლოგიას მარტივად განგვიმარტავს ოლეზ ლურიე: „რამდენიმე დამიანი 2-3 საათის განმავლობაში შევარგებეს დიდი რაოდენობით ლენტებს და ერთ ადგილზე მიაქვს. მოძებნიან ნავის ნებისმიერ ყუთს, რომლებიც მოსკოვის ყველა ეზოში დგას, ჩაყრიან ყუთში და იქვე მიმოაბნევენ. ორი სამი ფოტო, და საქმეც გაკეთებულია!“

პარტიული ინტერესები! დემოკრატია აშშ-დან მოდის, დემოკრატიის მხარდაჭერის ნაციონალური ფონდის მიერ დაფინანსებული და ნარმაროული.

ქი არ აინტერესებს, არამედ ამერიკის შიდაპოლიტიკური შტაბისთვის არასასურველი მთავრობების დახმობა, დასტაბილიზაციის მიზნით სუბინარულ სახელმწიფოთა საშინაო საბრძოლველი ჩარევა.

ახალი არაფერია: ეს ფონდიც ცნობილია და მისი ხელგამოწმობაც არ არის დაფარული.

ფული ასე ნაწილდება: „240 ათასი დოლარი კორუფციის წინააღმდეგ საბრძოლველად; 530 ათასი — საზოგადოების გამჭვირვალობის განსავითარებლად; 400 ათასი დოლარი — ადამიანის უფლებათა თემებზე შეხვედრების მოსაწყობად“.

წლებულს მსოფლიო დემოკრატიის სადარჯოზე მდგარმა ამ სახელმწიფო ორგანიზაციამ 9.300.000 აშშ დოლარი გამოყო არაკომერციული, ანუ არასამთავრობო ორგანიზაციების დასაფინანსებლად, რომელიც მარშანდელ მოწყობას მილიონ სამასი ათასით აჭარბებს.

გაზეთმა „იხვესტიამ“ ამას წინათ გამოაქვეყნა 12 ორგანიზაციის სია, რომლებიც ამერიკულ გრანტებს იღებენ. მათ შორისაა არხანგელსკის საზოგადოებრივი ორგანიზაცია სახელწოდებით „ლესბოსელებისა და ბისექსუალების ფსიქოლოგიური დახმარება“.

ხელმწიფო სააგენტოში იგზავნება; იქიდან — დემოკრატიის მხარდაჭერის ეროვნულ ფონდში (NED); აქედან ოთხ სტრუქტურაში: ამერიკის საერთაშორისო სოლიდარობის ცენტრში (ACILS), ეროვნულ დემოკრატიულ ინსტიტუტში (NDS), კერძო მენარმეობის საერთაშორისო ცენტრში (CSPE) და საერთაშორისო რესპუბლიკურ ინსტიტუტში.

კუშმის შვისებას ცდილობს და რელიგიური რადიკალიზაციის მიზნით სააკაშვილის პროდასავლური რაიონების საბასსულოდ დაიწყო.

მიდი და სდიე! ეს ყველაფერი კეთდება იმისთვის, რათა გაასაიდუმლონ სახელმწიფო დაფინანსების პირველადი წყარო. ზემოთ ჩამოთვლილი ცენტრები კერძო სტრუქტურებია, რომლებსაც სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრებთან საერთო არაფერი აქვთ.

მიზან გულზე დაბნეული ლილილო ისე მონდომებულია ქვეყანას თავსლავი დასახს, რომ BBC-ში გაგზავნილი შედეგის ყოველ მეორე წინადადებაში თითო „ფეიკით“ გვახალისებს.

ესეც, თავისთავად, ერთი დიდი „ფეიკია“, ანუ მასშტაბური სიცრუე, რომელიც პატარა ტყუილამდეც ვერ ქაჩავს.

„...საპარტიოლოში ახალგაზრდები ყველაზე რელიგიური და აგრესიული არიან. ეკლესიის კონსერვატიული კურსი ძველნი ლიბერალური, პროდასავლური კურსს ეწინააღმდეგება და სოციალური იდეოლოგიური ბრძოლების მიწოდებაში ხდება“.

კერძო ორგანიზაციები სად და რისთვის ხარჯავს „თავის“ ფულს, არავის ეკითხება. მონაწილეების გაცემა ყველა დროსა და ეპოქაში, ყველა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ წყობილებაში ღვთისნიერ საქმედ ითვლებოდა.

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

რუსეთში აშშ-ის ელჩი, ბატონი ტიფტი კი, რომელსაც ჩვენ კარგად ვიცნობთ საქართველოში ელჩად ყოფნის პერიოდისა, დაუღალავად მოგზაურობს რუსეთის რეგიონებში, ხვდება არასამთავრობებს და ეკატერინბურგში ყოფნისას განაცხადა:

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

— მე ვარ პროფესიონალი დიპლომატი და ვახორციელებ ამერიკის ადმინისტრაციისა და ხალხის პოლიტიკურ მიზნებს.

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

რატომ ვერ ისვენებს ბატონი ელჩი? როგორც საქმეში გარკვეული ექსპერტები წერენ, ყველა არასამთავრობო ორგანიზაცია ვალდებულია, ანგარიში ჩააბაროს დამფინანსებელს — სად და რისთვის დახარჯა შემოსიროლობა, და ბატონი ელჩიც ამომეებს — ქარს ხომ არ გაატანეს ქარის მოტანილი?

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

ვინ იტყვის, რამდენად „ფეიკი“ შემცველია? ტეფტისთვის ჩაბარებული ანგარიშები?

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

„ფეიკი“ ყოველთვის ბატონურში პრიმიტივიზმია.

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

მაგრამ, როცა ისეთი მაღალპროფესიული მედიაცი-განტი, როგორც BBC-ია, თავის დახმობას და გზას მისდევს ამ კორპორაციის ობიექტურობაც და დღევანდელი ჟურნალისტიკაც საერთოდ.

„მინდვრების“ ქართულში გენაცვალე, მთარგმნელო! შეკითხვა: რით ასაბუთებს, რომელი ანალიზის მომხრეებით „პროლეტარის მიდევრების“ არსებობას აპტორი?

გეგჰარკუნის სასაბჭოო მკვლელობები

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ილიას მიმართ მენშევიკების მკვეთრმა რეაქციულმა დამოკიდებულებამ 1897 წელს იჩინა თავი, როდესაც მისი დაბადებიდან 60 წლისთავი არ გადაახდებინეს საზოგადოებას. ისე შეაპულეს ხალხს ილიას სახელი, რომ დაბადების წლისთავის აღნიშვნა ვერც 1898 წელს შეძლეს, ხოლო 1903 წელს, სოციალ-დემოკრატების ნაბიჯებით, ნაპალაღებში გიგლიოთისკის ბაზნაზე მისული ილია ჭავჭავაძე ბრძოლაში ჩაქოლდა.

ნაწილი II

გაბრკელება. დასაწყისი იხ. №18 (300)

1917 წელს რუსეთის ერთ-ერთ განაპირა პროვინციაში ხელისუფლების სათავეში მენშევიკური მთავრობის მოსვლა მოულოდნელი არაფრისთვის ყოფილა — ეს კანონზომიერ მოვლენად ჩათვალა ქართველმა ხალხმა. საქართველომ იწამა, რომ „ნოე შორდანი და არჩილ ჯორჯაძე სასურველისაქან და იდაულურისაქან მიიხსნაფრადნენ, იოსებ სტალინი კი რეალურის გარდაუვალისაქან მიდიოდა“ (ვახტანგ გურული. „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“, გვ. 15).

1917 წლის 1 ნოემბერს შეიქმნა ადგილობრივი მთავრობა — „ამიერკავკასიის კომისარიატი“, რომელმაც 1918 წლის 10 თებერვლამდე გასტანა და ადგილი ამიერკავკასიის სეიმს დაუთმო. აქაც თავი იჩინა პროვინციულმა აზროვნებამ და ამიერკავკასიის სეიმმაც იმავე წლის 26 მაისს არსებობა შეწყვიტა.

აპაკი ჩხენკელი, რომელიც ეროვნული საბჭოს სახელით აწარმოებდა მოლაპარაკებებს გერმანიასთან, მივიდა დასკვნამდე, რომ სრულად დამორჩილებოდა გერმანიის დიქტატს და თავის ქვეყანაში განეხორციელებოდა უცხო ქვეყნის ნება-სურვილი საქართველოს მომავლის განსაზღვრის საქმეში. გერმანიის მთავრობამ აპაკი ჩხენკელს მოსთხოვა, საქართველოს მთავრობას დაუყოვნებლივ გამოეცხადებინა დამოუკიდებლობა, რათა მას (გერმანიას) სხვა ქვეყნის საქმეში თავისუფლად ჩარევისა და თავისი ნების განხორციელების უფლება მისცემოდა.

აპაკი ჩხენკელის დავალებით, ისტორიკოსი და პოლიტიკოსი ჯუარაბ ავალიშვილი სასწრაფოდ დეპუტის ტექსტს ადგენს, რომელშიც წერია შემდეგი:

„გენერალ კვინიჭაძეს: „გადავცით საქართველოს ეროვნული საბჭოს პრეზიდიუმს შემდეგი: საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების კიდევ დაგვიანება გამოიწვევს გამოუსწორებელ შედეგებს. გერმანელების შუამავლობის ცდა არ მოხერხდება. დაგვრჩენია ერთადერთი: ოსმალების შემოსევას წინ დაუყენოთ დამოუკიდებელი საქართველო, რომელსაც მხარის დამჭერად ეყოლება გერმანია. მის წარმომადგენლად საქართველოს მთავრობასთან იქნება გრაფი შულენბურგი, რომელიც საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადებისთანავე იქმნეს ცნობილი... გამზადებულია ხელმოსაწერად დროებითი შეთანხმება გერმანიასთან... უცდი ამ აქტის შესახებ უსწრესად ცნობას“.

თბილისიდან გაიგზავნა საპასუხო დეპუტატი:

„დამოუკიდებლობა გამოცხადებული იქნება ხვალ, 26 მაისს“.

უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება სულაც არ შედიოდა ქართველი მენშევიკების გეგმაში. როგორც ზემოთ ითქვა, მათთვის მთავრობის დაბრუნება იყო უფრო მთავარი, ვიდრე დამოუკიდებლობის აღდგენა და დამოუკიდებლობის აღდგენის დასაწყისი, აქვე გვსახება:

და. წუთითაც არ ფიქრობდნენ რუსეთიდან საქართველოს ჩამოცილებას, თუკი იმ მენშევიკური მთავრობა იბატონებოდა. მაგრამ, ჯერ იმის გამო, რომ რუსეთში ბოლშევიკები მომადნენ ხელისუფლების სათავეში, ხოლო, უფრო კი იმის გამო, რომ ოსმალეთის აგრესიამ საქართველო აშკარა ოკუპაციის საფრთხის წინაშე დააყენა, იძულებული შეიძინა, მიეღოთ გერმანიის რჩევა და საქართველოს დამოუკიდებლობა აღეხადებინათ. „ეს აღიბეჭდა კიდევ მენშევიკურ „დამოუკიდებლობის აქტში“, სადა, აღფრთოვანების მაგიერ, ტირილი და ბოდვები... რუსეთის წინაშე“ (რ. გაბაშვილის მემუარები, გვ. 189).

მოვლენების აქტიური მონაწილე რევაზ გაბაშვილი (მწერალ ეკატერინე გაბაშვილის უფროსი ვაჟი) ასე აღწერს საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადების მომენტს თავის მემუარებში: „აპაკი წერეთელი გულშემატკვარეული ჩავარდა სავარაუდო და გააკვირდა ისტორიკოსად: „რას შვებით, თქვენ ღუპავთ რუსეთის დემოკრატიას“.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი მთავრობის სახლის სხლის სხლომათა დარბაზში, მენშევიკური უმრავლესობის მიერ სამგლოვიარო ატმოსფეროში აღინიშნა რუსეთთან საქართველოს ძალაუნებური ჩამოცილების გამო. გაიხარა მხოლოდ ხალხმა. როცა მთავრობის სახლის აივანიდან ეს აქტი გამოცხადდა, იქ შეკრებილი მრავალათასიანი საზოგადოება ტაშის გრიალითა (გაუთვიცნობიერებლად) და სიხარულის ცრემლებით შეხვდა ამ ისტორიულ აქტს“ (რ. გაბაშვილის მოგონებებიდან „დაბრუნება“).

რაც შეეხება ნოე შორდანიას მიერ წარმოქმნილ სიტყვას, მიძღვნილს საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის დღისადმი, აქვე გვსახება:

„მოქალაქენო! დღეს თქვენ აქ მოხმე იყავით ერთი ისტორიულის და იმავე დროს ტრაგიკული აქტისა. ამ დარბაზში მოკვდა ერთი სახელმწიფო და აი ახლა, ამავე დარბაზში, ეყრება საფუძველი მეორე სახელმწიფოს. ამ ორ სახელმწიფოთა შორის, რომელთაგან ერთი მოკვდა და მეორე იბადება, შეუძლებელია, ყოფილიყო ინტერესთა წინააღმდეგობა და, თუ ოდესმე პირველი

სტალინი და მენშევიკური მთავრობა

კუთხის ქართველებს“. თუ ნოე შორდანიას ამ გამოსვლას კივილიან გეგმადანსებულ და მენშევიკური ლიდერების ხელდასმულ რუკასაც დავუმატებთ, სადაც ნოე შორდანიას ზემოაღნიშნული სიტყვები რუკაზეც არის აღნიშნული და მიყრდენი უნდა იქნას მთელი სამხრეთ საქართველო, დავრწმუნდებით, რომ სწორედ იქ არის მოლაპარაკება და უმაჟინო აღაზრდა, არამედ სახელმწიფო დამნაშავეებთან, რომლებმაც სრულ ეკონომიკური და პოლიტიკური გაყოფის მიზნით მიიღოთ გადაწყვეტილება და დაიწყეს რუსეთის დაპყრობის გეგმის განხორციელება — დიდი კამათის შემდეგ, ილოს წინადადებით გადაწყვიტეთ კუბოს მიწისგარი ყუთების გაკეთება და ეროვნული საუფლის დაფლვა — დილოში, ილოს სოფელსა და მამულში, რომ საომარ არეულობაში არაფერი დაკარგულიყო...
იმდებ ვცდები, მაგრამ მინდა ვთქვათ, რომ „ჩვენმა მთავრობამ“ გაიტაცა მუხომის ქონება და აზრთა დაპყრობის უწყობა, არამედ პირადი მტრობის საბაზით, რომელსაც შეეძინა საქართველოს დამოუკიდებლობა.

მარჯვენა ხელით რუსეთის ხელისუფლებასთან ბრძოლა და მარცხენათი რუს ხალხთან მეგობრობა — ეს არის მენშევიკური ხელისუფლების ძირითადი ფორმულა. რუსეთისადმი გაორკებული მიდ-

შეაქაგალია, მშვიდად ნაიკითხო ქვეყნის მეთაურის და პირად პრაზიციანად ნოე შორდანიას მიერ წარმოქმნილი სიტყვა, როგორც რევაზ გაბაშვილს თავისი მოგონებების 127-ე გვერდზე აქვს გამოქვეყნებული: «თბილისი საქართველოს დადასტურა კი არ არის, არამედ ინტერესთა ურთიერთობის დადასტურება და იმის იქით მდებარე ტერიტორიის ეკუთვნის სომხებს და აზერბაიჯანელებს და მხოლოდ დასავლეთი მხარე — «ვერა» — და აქით მდებარე ტერიტორიის გეგმის ქართველებს»

აღსდგება მკვდრებით, დარწმუნებული უნდა ვიყოთ, მათ შორის მუდამ იქნება ინტერესთა თანხმობა. საქართველოს ახალი სახელმწიფო, რომელიც დღეს აღსდგება, არ იქნება მიმართული არც ერთი ხალხის, არც ერთი სახელმწიფოს წინააღმდეგ. მისი მიზანია დღევანდელი ისტორიული ქართველიდან დაიფაროს თავისი თავი და, როცა ამას მოახერხებს, იგი დაეხმარება სხვებსაც, ვინც ჩვენს ქვეყანასთან ერთად ჩავარდა დიდ განსაცდელში... ჩვენ გვსურს, ვიქონიოთ მეგობრული ურთიერთობა ჩვენს გარემო და ჩვენს შორის მყოფ ერებთან. ვაცხადებთ, რომ ეროვნული უმცირესობანი იქნებიან ისეთივე უფლებამოსილი, როგორც იქნება ჩვენი სახელმწიფოს ეროვნული უმცირესობა — ქართველობა. ეს ერნი, შეერთებულნი ერთი დროის ქვეშ, შეპყრავენ კავშირს იმ ერებთან, რომლებიც ჩვენი ქვეყნის ფარგლებს გარეშე იმ-

ყოფებიან და ამით წარმოიშვა ეს სახელმწიფოებრივი კავშირი, რომელიც აღადგენს აქ ჩვენს წინაშე დაღუპულ სახელმწიფოს. ეს სახელმწიფო იქნება კავკასიის კონფედერაციული კავშირი“.

შეაქაგალია, მშვიდად ნაიკითხო ქვეყნის მეთაურის და პირად პრაზიციანად ნოე შორდანიას მიერ წარმოქმნილი სიტყვა, რომელიც რევაზ გაბაშვილს თავისი მოგონებების 127-ე გვერდზე აქვს გამოქვეყნებული:

„თბილისი საქართველოს დადასტურა კი არ არის, არამედ ინტერესთა ურთიერთობის დადასტურება და იმის იქით მდებარე ტერიტორიის ეკუთვნის სომხებს და აზერბაიჯანელებს და მხოლოდ დასავლეთი მხარე — «ვერა» — და აქით მდებარე ტერიტორიის გეგ-

მომის და დამოკიდებულების კიდევ ერთი მაგალითი მოგონებათა ავტორის, რევაზ გაბაშვილის და იროდიონ სონღულაშვილის დაპირისპირება აქვენი თანხმობის საბაზისად.

„მე და იროდიონ სონღულაშვილი დავიბარა ექვთიმე თაყაიშვილმა და გვითხრა: „ქართული მუზეუმის ყველაზე ძვირფასი — ისტორიულად და არა საფასურით — ნივთები, უნდა ჩავანყთ ყუთებში და საჩქაროდ წავიღოთ კიევში, — „თათრებს არ დარჩეს“ — ჩვენს აღფრთხილებას საზღვარი არ ჰქონდა და კარგებიც ვაკადრეთ, ილომ კი ამ ყოველად უწყინარმა და ჩუმმა „არისტოკრატმა“ მშვიდად და მტკიცედ მოახსენა: „ბატონო ექვთიმე, — რაკი ის ჯოჯოხეთი მოითხოვდა მისგან, როგორც მონაფისა და მუზეუმის მსახურისაგან, — მხოლოდ ჩემს გვაზე თუ გადაიტანთ მუზე-

ბელი მოძრაობა და მათი ლიდერები, უპირველესად კი — ილია ჭავჭავაძე. მენშევიკების პოლიტიკური ძალა, რომელიც უპირობოდ მოვიდა ხელისუფლებაში, ერთ-ერთ ანგარიშგასანევე ძალად ითვლებოდა რევოლუციის წინა პერიოდში. მას ანგარიშს მეფის მთავრობაც კი უწევდა.
1907 წელს წინამურთან მომხდარმა ტრაგედიამ შეძრა სრულიად საქართველო. საქართველოს გარეთ მყოფი ქართველები თუ არაქართველები არაქართველები იყვნენ მისულნი. სწორედ სოციალ-დემოკრატების მიერ ილიასთან გამართულმა სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლამ დაატრიალა წინამურთან საუკუნის ტრაგედია.
მთაწმინდაზე რამდენიმე ასეული კაცის თანდასწრებით მენშევიკმა პარლამენტში შემდეგი სიტყვებით მიმართა კუბოში ჩასვენებულ ილიას: „ჭეშმარიტებაზე ძლიერ შორს იქნება, თუ ვინ-

საქართველოს დამოუკიდებლობის გამოცხადება სულაც არ შედიოდა ქართველი მენეჯერების გეგმაში. როგორც ზამთრით ითქვა, მათთვის ეროვნული საკითხი არ არსებობდა. წუთითაც არ ფიქრობდნენ რუსეთიდან საქართველოს ჩამოცილებას, თუკი იმ მენეჯერული მთავრობა იბატონებოდა, მაგრამ ჯერ იმის გამო, რომ რუსეთში ბოლშევიკები მოქმედებდნენ ხელისუფლების სტრუქტურაში, ხოლო, უფრო კი იმის გამო, რომ ოსმალეთის აბრეხიან საქართველო აშკარა ოკუპაციის საფრთხის წინაშე დააყენა, იძულებული შეიძენ, მიეღოთ გერმანიის რჩევა და საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოეცხადებინათ.

მე იტყვის: თითქოს ჩვენ, ყველანი ერთნაირად ვუყურებდით შენს წარსულს. ყველანი ერთნაირად ვაფასებდით შენს წარსულს, ყველანი ერთნაირად ვაფასებდით შენს მოღვაწეობას... დაე, გაქონ და გადიდონ შოკინის-ტიტმა, როგორც მამულიშვილი. ჩვენ, რა თქმა უნდა, არ შევურიგდებთ ასეთების ქება-თაქებას“.

ეს სიტყვა ქართულმა „მონივნის“ საზოგადოებამ ყოველგვარი კრიტიკის გარეშე მიიღო. ორმოცი დღის გასვლიდან მეორე დღეს, 9 ოქტომბერს, ნოე ჟორდანიას გაზეთ „ჩვენ გზაში“ მართალია, უარყოფდა ილიას მკვლელობასთან კავშირს, მაგრამ ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ ხალხის განწყობა და ტრაგედიისათვის ნიადაგის მომზადება მხოლოდ სოციალ-დემოკრატების უდიდესი დამსახურება იყო. ალოგიკურ და პოპულისტურ გამოხატვას ამთავრებდა სიმართლესთან სრულიად შეუფერებელი გამოთქმით: „სადაც ხეობი იჭრება, იქ ნაფოტებიც ცვივა“. ვაი, რომ შემდგომში ძველანა სათავეები ჩაუდგა კაცი, რომელიც ილიას ნაფოტს ადარებდა, თავისი თავი კი პირველ ქართველად და პირველ პოლიტიკოსად წარმოედგინა.

ილია ჭავჭავაძე საფლავში „ერის მამად“, „მშინდა ილიად“ ან „ილია მართლის“ წოდებით არ ჩაუსვენებიათ. მხოლოდ ვაჟა-ფშაველამ აღიმალა ხმა, რომელმაც თავისი ძალუმი ხმით წამოიძახა, რომ საქართველოს მოუკვდა მამა ილია ჭავჭავაძის სახით. ეს ის ვაჟა-ფშაველაა, რომელსაც „წერა-კითხვის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ“ და თვით ილია ჭავჭავაძემ, მიუხედავად ვაჟას არაერთი მუდარისა, მშვიერ-მწყურვალ ცოლ-შვილი შეიძლება ამომიწყველო, სოფელ თონეთში რიგითი მასწავლებლობაც ვერ შეუნარჩუნეს.

ილიას მიმართ მენეჯერული მკვიდრება რეაქციონარული დამოკიდებულება 1897 წელს ირინა თავი, როდესაც მისი დაბადებიდან 60 წლისთავი არ გადასდებინა საზოგადოებას. ისა შაქარულს ხალხს ილიას სახელი, რომ დაბადების წლისთავის აღნიშვნა პირს 1898 წელს შეძლეს, ხოლო 1903 წელს, სოციალ-დემოკრატების ნაბიჯებით, ნაპალდავნი ბიზნესითა და მისი მხარეში მისი შავკაბატი ბრძოლა კინაღამ ჩამოქრა.

1914 წელს ერთ-ერთ საჯარო ლექციაზე ასეთი აზრით კი გამოთქვა მომხსენებელმა: „ილიას ძველი საქართველო დამარცხდა, ის მოკვდა და ალაგი ახალ საქართველო დადგინდა. ძველ საქართველოსთან ერთად დამარცხდა მისი დაუღალავი იდეოლოგიაც“.

„ილია დარჩა მარტო-მარტო, უმანო, უამხანაგო, უპარისკაცო და მარტო-მარტო დარჩა“, — ანა მთავრის დამოუკიდებელი საქართველოსთვის თავდადებული მებრძოლი და ბულანთაშვილი პატრიოტი ილია ჭავჭავაძის საქართველოს დამოუკი-

საქართველოს პარლამენტი 1918 წლის 26 მაისი

დამოუკიდებლობის აქტი

საქართველოს ისტორიის დანაკარგის ინიციატივა გეოგრაფიულ და გეოგრაფიულ სტალინისგან მოდით და, როდესაც ჯავახიშვილმა, ჯანაშიამ და ბაკრაძემ, თავიანთი ნებისა და გეოგრაფიის მიხედვით, არასრულყოფილად შეადგინეს საქართველოს ისტორიის წიგნი, სადაც ქართველი ხალხის მისიონარული აქტიურობა უნდა ყოფილიყო ან დაგეგმულიყო მიწვევებით მოკლებული, სტალინმა გააჩინა გეოგრაფიული საივი ღილი მისიონარი და მოუწოდა, პირველად ანაკრით თავიანთი ქვეყნის ისტორია

დამოუკიდებლობის უარყოფით და საქართველოს შავ ბაზარზე გასაყიდვად გამოცხადების უაღრესად მძიმე შედეგად მთავრობა.

მენეჯერული ხელისუფლების მრავალწლიანმა პროპაგანდამ გაჭრა და ხალხი ილია ჭავჭავაძეს ასეთი უპოვებელი აზრით ამოკლდა: „თავდა-აზნაურების იდეოლოგია“, „რეაქციონერი“, „გლეხობის მწაგვრელი“, „სასტიკი მემამულე“ და სხვ.

ამ იარაღების შეცვლა არც საბჭოთა ხელისუფლების პერიოდში უცდიათ, რადგან ბოლშევიკურ ხელისუფლებამაც ბევრი იყო მენეჯერული აზროვნების ადამიანი, რომლებიც ძველ პოზიციებს არ თმობდნენ, თანაც მათ ჰყავდათ ისეთი ძლიერი მფარველები, როგორებიც იყვნენ ლენინი და ტროცკი.

„ხალხს ახსოვდა თავისი წინამძღოლის — ნოე ჟორდანიას სიტყვები: „ჩვენი წარსული ეროვნული ცხოვრება სირცხვილის დაგმობისა და უარყოფის გარდა სხვა არაფრის დღის არაა“, — წერს ომარ გომიანიანი ნიგნში „ილია დღეს“ (გვ. 317). ამავე ნიგნში ავტორი აკადემიკოს ივ. ჯავახიშვილს გმობდა უთვლის, რომ მან გაბედა და სტალინის ეპოქაში ქართველი ერის ისტორია დაწერა. ბატონო ომარს უნდა შეეხებოდეს, რომ საქართველოს ისტორიის დანაკარგის ინიციატივა მხოლოდ და მხოლოდ სტალინისგან მომდინარეობდა და, როდესაც ჯავახიშვილმა, ჯანაშიამ და ბაკრაძემ, თავიანთი ნებისა და გეოგრაფიის მიხედვით, არასრულყოფილად შეადგინეს საქართველოს ისტორიის წიგნი, მაშინ, სადაც ქართველი ხალხის მისიონარული

აქტიურობა უნდა ყოფილიყო ან დაგეგმულიყო მიწვევებით მოკლებული, სტალინმა გააჩინა გეოგრაფიული საივი ღილი მისიონარი და მოუწოდა, პირველად ანაკრით თავიანთი ქვეყნის ისტორია

ლადა უნდა მივიჩნიო, რომ ამ უზარმაზარ ისტორიულ კვლევებში, რომელიც სამ წიგნად (ტომად) არის გამოცემული და უნიკალური ზღვა მასალაა დამუშავებული და გადმოცემული უკვდავი ილიას შემოქმედების შესახებ, სტალინი მხოლოდ იმ ერთი სიტყვით არის წარმოდგენილი, რომელიც ზემოთ წიგნიდან ამოღებულ ამონარიდშია. უახლესი ისტორიის მეცნიერი და მკვლევარი მახსოვრებულნი, თავის შრომებში ფართოდ მიმოიხილავს სტალინის როლს ილია ჭავჭავაძის შემოქმედების სწორად შეფასებაში და ილიას გავლენას სტალინის სოფლმშენებლობის ჩამოყალიბებაში.

„ილია ჭავჭავაძისთან დამოკიდებულებაში განსაკუთრებულ ტაქტსა და თავშეკავებას იჩენდა. იგი არც 1901-1904 წლებში და არც შემდგომ პერიოდში ილიას წინააღმდეგ ნამოყვებულ ბინძურ კამპანიაში არ ჩაბმულა. ილიას მიერ ხელდასხმულ მოღვაწეს კარგად ესმოდა ერის მამის დამსახურება, მისი ადგილი საქართველოს ახალ ისტორიაში“ (ვ. გურული, „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“, გვ. 12) ბევრ შემთხვევაში ილიას გავლენა სტალინზე აშკარად იგრძნობა. იგრძნობა ისეთი რთული და ფილოსოფიური საკითხებისადმი მიდგომაში, როგორც არის ერი და ეროვნება, რომელიც 1913 წელს სტალინმა შეწევნა ჩამოაყალიბა. როგორც პროფესორი ვ. გურული შენიშნავს „უფრო მცინარული უფრო დასაბუთებული და არანდინამიკური ვერაპირი მოიხარა“. ერის განსაზღვრების საკითხში სტალინის რატომღაც ქართველების მგალობით მოჰყავს:

„რეფორმამდელ ხანაში ქართველები საერთო ტერიტორიაზე ცხოვრობდნენ და ერთ ენაზე ლაპარაკობდნენ, მიუხედავად ამისა, ისინი, არსებითად, ერთ ერს არ შეადგენდნენ, ვინაიდან დანაწილებული იყვნენ მთელ რიგ ერთმანეთისაგან მოწყვეტილ სამთავროებად, არ შეეძლოთ, საერთო ეთნიკური ცხოვრებით ეცხოვრათ, საუკუნეთა განმავლობაში ეომებოდნენ და ანადგურებდნენ ერთმანეთს, ერთი მეორეს უსინებდნენ სპარსელებსა და თურქებს. სამთავროთა ეფემერული და შემთხვევითი გაერთიანება, რასაც ზოგჯერ ეხსენებენ, უკეთეს შემთხვევაში, მხოლოდ ზედპირობულად ამინისტრაციულ სფეროს ეხებოდა და მალე ირღვებოდა ირღვებოდა ირღვებოდა“ (ვ. გურული, „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“, გვ. 12)

„ილია ჭავჭავაძისთან დამოკიდებულებაში განსაკუთრებულ ტაქტსა და თავშეკავებას იჩენდა. იგი არც 1901-1904 წლებში და არც შემდგომ პერიოდში ილიას წინააღმდეგ ნამოყვებულ ბინძურ კამპანიაში არ ჩაბმულა. ილიას მიერ ხელდასხმულ მოღვაწეს კარგად ესმოდა ერის მამის დამსახურება, მისი ადგილი საქართველოს ახალ ისტორიაში“ (ვ. გურული, „სტალინის დიდი ექსპერიმენტი“, გვ. 12) ბევრ შემთხვევაში ილიას გავლენა სტალინზე აშკარად იგრძნობა. იგრძნობა ისეთი რთული და ფილოსოფიური საკითხებისადმი მიდგომაში, როგორც არის ერი და ეროვნება, რომელიც 1913 წელს სტალინმა შეწევნა ჩამოაყალიბა. როგორც პროფესორი ვ. გურული შენიშნავს „უფრო მცინარული უფრო დასაბუთებული და არანდინამიკური ვერაპირი მოიხარა“. ერის განსაზღვრების საკითხში სტალინის რატომღაც ქართველების მგალობით მოჰყავს:

„ქართველები არ არიან, მამ, რა არიან? არიან თავადნი, აზნაურნი, მღვდელნი, ვაჭარნი, გლეხნი, ჩინიანნი და უჩინონნი, — ყველანი არიან, და ქართველი კი არსად არის. თავადს აზნაური სძულს, აზნაურს — თავადი, გლეხსა — ორივე, წუთუც კი ქართველი არიან, ერთის დედის ოჯახის შვილი? თავადის აზრი — სათავადოა, აზნაურის — სააზნაურო, გლეხის — საგლეხო, ვაჭრისა — სავაჭრო, წუთუც კი ქართველები არიან, ერთისა და იგივე სორცისა და სულისა ნაყოფი და ერთის დედის, საქართველოს ძუძუთი გაზრდილი?.. აბა, დაიძახე, ქართველი-თქო, თუ შავის ზღვიდან მოყოლებული კასპიის ზღვამდე მარტო ღიბ-გად-მოგდებულის ქართველის მემბა (ე. ი. გორის მაზრაში მცხოვრებელმა) შემოგხედოს ვინმემ, და თუ გაჭირდა, იქნება კახელმაც თავისი მსხვილი კისერი შენსკენ მიიღრიჯოს, სხვანი კი ყურსაც არ გათხოვებენ, თითქო ამათ არ ეძახიო, თითქო ისინი კი ქართველები არ არიანო... თქვენ მე მიჩვენეთ ის ადგილი, საცა მათ თვითოეულის გზები ერთად იყრება საყოველთაო საქართველოს სიკეთისათვის, მაშინ მეც ვიტყვი: ქართველი აგერ იქ არის-მეთქი. ის საერთო ნიშანი მიჩვენეთ, საითკენაც თითოეული ჩვენგანის ქვედა, გონება, ფიქრი, გრძობა, და სურვილი ერთად, ხალხიანად და შეუპოვრად მიიწვევდეს საყოველთაო საქართველოს კეთილდღეობისათვის. მაშინ მეც ვიტყვი: ქართველი აგერ არის-მეთქი. საერთო ლხინი მიჩვენეთ, საერთო ჭირი მანინცა, მაგრამ სად არის, ჩემი ლხინი შენი ლხინი არ არის, შენი ჭირი ჩემი ჭირი არ არის, ქართველი საყოველთაო სახელია და იყრება ამას გკითხავ: საყოველთაო რა გვაქვს? ჩვენში არ არის: მე თუ შენ, შენ თუ მე და ორივენი ერთად თუ ვართ“.

მკითხველო! ალბათ, მიხვდით, რომ ეს ორი ამონარიდი ისე ჰგავს ერთმანეთს, როგორც წყლის ორი წვეთი. და, ალბათ, სტალინმაც შორეულ ვენაში 1913 წელს სწორედ თავისი დიდი წინაპრისა და მასწავლებლის „კონსპექტი“ გაიყოლა, რომლითაც შეიქმნა გენიალური ნამუშევარი ეროვნულ საკითხზე. სტალინისა და ილია ჭავჭავაძის განმარტებებიდან ჩანს, რომ ისინი ერთი ძუძუთი იკვებებიან და ერთი წყაროთი საზრდობენ. ისინი ერთი სამრეკლოდან რეკენ!

გაბრაძე ილია

„ისლამური სახელმწიფო“ მმართველობის სისტემა დიდხანს ვერ გაუძლებს ამგვარ ზეწოლას. ისლამისტები ასე თუ ისე აკონტროლებენ მხოლოდ დიდ ქალაქებს, სოფლებს კი თვეში რამდენიმეჯერ მხოლოდ იმისთვის აკითხავენ, რომ ლეჟცია წაიკითხონ და მოსახლეობის კეთილგანწყობის მოსაპოვებლად საჩუქრები დაარიგონ.

«ისლამური სახელმწიფო» პრობლემაების წინაშე

2015 წლის იანვრის ბოლოს აბუ თალხა ალ-კუვეიტი — შარიათის პოლიციის უფროსი „ისლამური სახელმწიფო“ სირიულ დედაქალაქ რაკაში — მილიონობით დოლარი ნაღდი ფულით სავსე ჩემოდნით რვა პირად მცველთან ერთად თურქეთის მიმართულებით გაუჩინარდა. ქალაქში კომენდანტის საათი გამოცხადდა, დაიწყო მასობრივი დაკავებები; გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ალ-კუვეიტი რაკას ყოფილ გუბერნატორ აბუ-ლუკმანთან ერთად აპირებდა გადატრიალების მოწყობას, „ისლამური სახელმწიფოსგან“ გამოყოფას და საკუთარი ემირატის შექმნას. შარიათის პოლიციის ახალმა უფროსმა აბუ ალ-ჰუზაიფა ბალიჯიკიმ ქალაქის განმეორდა დაიწყო. გამოძიების პროცესში აღმოჩნდა, რომ „ისლამურ სახელმწიფო“ არც ისე კარგად აქვს საქმე, როგორც პროპაგანდიდან ჩანს.

როდესაც 2014 წლის ზაფხულსა და შემოდგომაზე ბოვეიკებმა უზარმაზარი ტერიტორიები დაიკავეს, ყველას ეგონა, რომ „ისლამური სახელმწიფო“ ნამდვილი სახელმწიფო გახდებოდა და შეძლებდა ყველა აუცილებელი ფუნქციის შესრულებას — მხარს დაუჭირდა ეკონომიკურ სტაბილურობას და შიგა უსაფრთხოებას, უზრუნველყოფდა ისლამისტებისთვის მისაღები კანონის უზენაესობას.

ბოლო დროს სულ უფრო ხშირად საუბრობენ შარიათის პოლიციის კორუმპირებულობაზე, რომ ის მთლიანად გადაერთო ფულის შეგროვებაზე და ნამდვილი ნადირობა გააჩაღა. ხშირად მის გვერდით დგას ისლამური პოლიციაც და ისინი ერთად აიძულებენ მოსახლეობას, იხადონ დამატებითი გადასახადები, მაგალითად, რელიგიური გადასახადი ლარიბთა სასიკეთოდ.

ბოვეიკების მიერ რაკას, მოსულისა და დეირ-ეზ-ზორას ხელში ჩაგდებისთანავე ადგილობრივი მოსახლეობა აღნიშნავდა, რომ ისლამურმა ადმინისტრაციამ საოცრად სწრაფად აღადგინა წყალსადენი და ელექტროგადამცემი ანძა. „ისლამურმა სახელმწიფომ“ ამოავსო ხელისუფლების ვაკუუმი და საკუთარ თავზე აიღო სურსათით, ენერჯით, წყლით მომარაგება, ქარხნების ამუშავება, ნავის გატანა, დანერგვები, საავადმყოფოებისა და სკოლების ფუნქციონირების უზრუნველყოფა.

შავი ბაზრის მონოპოლიზება განახორციელა, კონფისკაციის შემდეგ ოფიციალურად აკრძალული საქონელი მათ მიერ იატაკქვეშ იყიდება და, სხვაგვარად რომ ვთქვათ, ფულიანი ადამიანები, მუსლიმანები იქნებიან ისინი, ქრისტიანები თუ ებრაელები, ისლამური სახელმწიფოშიც მშვენივრად გრძნობენ თავს. „ხისბას“ ადგილობრივი ხელმძღვანელები წვრილმანი ფეოდა-

ლუბივით იქცევიან და კანონს საკუთარი საჭიროებისამებრ ატრიალებენ, ხანდახან კი პოლიტიკური დამოუკიდებლობის გეგმებსაც ამუშავებენ. ადგილობრივი მმართველობის მეორე შტო — საზოგადოებრივი მომსახურებების ისლამური ადმინისტრაცია — პასუხისმგებელია წყლისა და ელექტროენერჯის მიწოდებაზე, სურსათის ფასების რეგულირებაზე, სოფლის მეურნეობის მართვაზე, საკვანძო სანარმოების მუშაობაზე. აქ ბოვეიკები იძულებულნი არიან, სირიისა და ერაყის ადმინისტრაციების ძველი კადრებით იმუშაონ, მაგრამ ამ ადამიანებს სათანადოდ ვერ უზღვიან ფულს, ამიტომ ბევრი მათგანი მიდის სამთავრობო ჯარების კონტროლს დაქვემდებარებულ ქალაქებში და იღებს ფულს, რომელსაც ბალდადი და დამასკო ძველებურად ურიცხავს, ბოვეიკები კი იძულებულნი არიან, თვალის დახუჭონ.

რთული მდგომარეობაა ჯანდაცვის სისტემაში. „ისლამური სახელმწიფო“ ბოვეიკებმა მისაკუთრეს საუკეთესო საავადმყოფოები და სისხლის ბანკი საკუთარი საჭიროებებისათვის, მაგრამ სისხლი საკმარისი არ არის, ამიტომ დამკვიდრდა ახალი წესი — ყველა ვინც „ისლამურ სასამართლოში“ მოხვდება, პირველ რიგში, ნახევარლიტრ სისხლს აპირებს დაჭრილი ბოვეიკებისთვის.

„ისლამური სახელმწიფოს“ ტერიტორიაზე მარცვლეულის საცავი დაიცალა, პური, გასული წლის სექტემბერთან შედარებით, ერთ-ნახევარჯერ გაძვირდა, ბრინჯი — შვიდჯერ. რეგულარულად იპარავენ მარცვლეულსა და საქონელს და მავ ბაზარზე სამაგ ფასად ყიდიან. ახლო მომავალში მდგომარეობა კიდევ უფრო გაუარესდება, რადგან ბევრი გლეხი გაიქცა საბრძოლო მოქმედებების ზონიდან და მათი მიწები არავის დაუთესია.

ბოვეიკებს არ სურთ, ვინმე დაზღვეულად გრძნობდეს თავს, როდესაც ყველაფერი ალაპის ხელთაა. წყალსადენის, ელექტროსისტემისა და სხვა დაძველებული სისტემები მუდმივ კვალიფიციურ მომსახურებასა და სათანადო რემონტს საჭიროებს, რომლებსაც ბოვეიკები ვერ გააჩენენ.

ამ ყველაფერს ემატება ის ავიადარტყმები, რომელთა ძირითად სამიზნეს სამოქალაქო ინფრასტრუქტურა არ წარმოადგენს, მაგრამ ხშირად მაინც აზარალებს მას. „ისლამური სახელმწიფო“ იძულებულია, ეს ზარალიც საკუთარი სახსრებით აანაზღაუროს. „ისლამური სახელმწიფოს“ მმართველობის სისტემა დიდხანს ვერ გაუძლებს ამგვარ ზეწოლას. ისლამისტები ასე თუ ისე აკონტროლებენ მხოლოდ დიდ ქალაქებს, სოფლებს კი თვეში რამდენიმეჯერ მხოლოდ იმისთვის აკითხავენ, რომ ლეჟცია წაიკითხონ და მოსახლეობის კეთილგანწყობის მოსაპოვებლად საჩუქრები დაარიგონ.

„ისლამური სახელმწიფოში“ თანამდებობებზე კანდიდატები ნათესაური ნიშნით ან შეიხისა თუ კლანის მიმართ ლოიალობის კონტინენტით ინიშნებიან. თუ „ისლამური სახელმწიფო“ კოალიციის დარტყმებს გადაურჩება, კლანებს შორის მოშლის შემთხვევაში, „ისლამური სახელმწიფოს“ მიერ დაპყრობილ ტერიტორიაზე მშვიდობის დამყარების შემდეგ დაიწყება ახალი ომი ყოფილ საველე მეთაურებსა და შეიხებს შორის და ეს ახლანდელზე უფრო დაუნდობელი და სასტიკი ბრძოლა იქნება.

warandpeace.ru

ევროკავშირი ხელთაყვანად ზღაპრი სახელმწიფოების წინაშე

ევროკავშირის 28 წევრი ქვეყნის მთავრობებმა შეთანხმეს სამხედრო ოპერაციის დეტალები. მათი მიზანია აზიიდან და აფრიკიდან არალეგალი მიგრანტების გადაყვანა და დაკავებულ კონტრაბანდისტებთან ბრძოლა. საგარეო საქმეთა და თავდაცვის მინისტრების გადაწყვეტილებით, ევროპის ქვეყნების სამხედრო ფლოტი უკანონო მიგრაციის ყველა-

ზე გავრცელებულ მარშრუტებზე კონტროლს დაამყარებს. ევროკავშირის საგარეო ურთიერთობათა და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმაღლესი კომისრის — ფედერიკა მოგერინის განცხადებით, ინიციატივა გულსხმობს ხმელთაშუაზღვაში კონტრაბანდისტთა ქსელის განადგურებას. მათ შორის განადგურდება კონტრაბანდისტთა ნავები.

დასავლეთი ქარცხავს დანარჩენ მსოფლიოს, ახლა კი საკუთარ საზღვრებში დაიწყო მოროდორობა და „ასუფთავებს“ ირლანდიასა და საბერძნეთს, თან თვალისკანად და პორტუგალიისკენ უჭირავს. თვით ამერიკელი ხალხიც კი იძუა ქარცხვის ობიექტად.

მსოფლიო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბოლ კრეიგ რობერტსი:

ვაშინგტონი გონს მოსვლას იწყებს

გამარჯვების დღის დღესასწაულის ბრწყინვალედ ჩატარების შემდეგ რუსეთს აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი ჯონ კერი ეწვია. ამასთან დაკავშირებით გაჩნდა მრავალი ვარაუდი, რადგან ჯერ კიდევ 9 მაისს მან ცუდად მოიხსენია რუსეთი, ორი დღის შემდეგ კი ვიზიტის შესახებ დაიწყო მოლაპარაკება. პუტინი დათანხმდა მას 12 მაისს შეხვედრაზე. ამის ახსნა იმითაც შეიძლება, რომ ვაშინგტონი გონს მოსვლას იწყებს.

თუკი ტელევიზიით უყურეთ ნითელ მოედანზე გამართულ სამხედრო აღლუმს გამარჯვების დღის აღსანიშნავად, აუცილებლად მიხვდებით, რომ ზეიმი მძლავრ იდეურ დატვირთვას მოიცავდა. ეს იდეა მდგომარეობდა იმაში, რომ რუსეთი არის პირველი კლასის სამხედრო სახელმწიფო და რომ ის ეყრდნობა ჩინეთისა და ინდოეთის მხარდაჭერას, ქვეყნებისა, რომელთა ჯარისკაცებიც რუს ჯარისკაცებთან ერთად მარშით დადიოდნენ აღლუმის დროს.

ამრიგად, იმ დროს, როდესაც დასავლეთი, რომელიც სულ უფრო მეტად ნყდება რეალობას და სულ უფრო ღრმად ფეხობს საკუთარი „დიდებულების“ იდეაში, ზიზღით განვიწყობა პიტაგორეს გამარჯვების აღსანიშნავ ზეიმში მონაწილეობას, მოსკოვში მსოფლიოს სამი უდიდესი ქვეყანა შეიკრიბა. რუსეთს ყველაზე დიდი ტერიტორია აქვს, ჩინეთსა და ინდოეთს — დიდი ტერიტორიები თან ერთად — მსოფლიოში ყველაზე მეტი მოსახლეობა ჰყავთ.

მოსკოვში ჩატარებულმა ზეიმმა აჩვენა, რომ ვაშინგტონი სამარცხვინოდ ჩაიჭრა თავისსავე მცდელობებში რუსეთის იზოლირების მიმართ. გამარჯვების აღლუმზე პუტინის გვერდით მჯდომი ჩინეთის პრეზიდენტის გამოემეტყველებამ ობამას რეჟიმის ყველაზე დებილი ნარწონ-მაღვანელებიც კი დაარწმუნა, რომ ვაშინგტონი უკვე აღარ წარმოადგენს ერთადერთ ზესახელმწიფოს.

ადვილი წარმოსადგენია, თუ რას ნიშნავს ეს ამერიკული იმპერიის ერთადერთი საყრდენის — ევროპის ვასალური სახელმწიფოებისთვის. ევროპელებმა მშვენივრად იცნად, რომ ისტორიის მანძილზე ორი უმძლავრესი სამხედრო ზესახელმწიფო დამარცხდა რუსეთში შეჭრის შემდეგ. ნაპოლეონმა რუსეთში დაკარგა თავისი დიადი არმია, პიტაგორეს კი — თავისი ვერმანტი.

ევროპელების ცნობიერებაში, როგორც იქნა, მივიდა, რომ მათ რუსეთთან კონფლიქტში ითრევენ ვაშინგტონის ინტერესებიდან გამომდინარე,

ჯონ კერი

პოლ კრეიგ რობერტსი

გამარჯვების აღლუმზე პუტინის გვერდით მჯდომი ჩინეთის პრეზიდენტის გამოემეტყველებამ ობამას რეჟიმის ყველაზე დებილი ნარწონ-მაღვანელებიც კი დაარწმუნა, რომ ვაშინგტონი უკვე აღარ წარმოადგენს ერთადერთ ზესახელმწიფოს.

ვაშინგტონისა, რომელსაც მსოფლიო ჰეგემონობა სურს. ევროპელები, რა თქმა უნდა, მიჩვეულნი არიან ვაშინგტონის მიმართ მორჩილებას, მაგრამ, როდესაც მათ ძალით ითრევენ რუსეთის წინააღმდეგომში, უკმაყოფილების გამოხატვას იწყებენ. საგარეო პოლიტიკაში გამოჩნდა დამოუკიდებლობის პირველი ნიშნები — მერკელი და ოლანდი შეხვედნენ პუტინს უკრაინის კონფლიქტის მოგვარებისთვის, კონფლიქტისა, რომლის რეჟიმსაც ვაშინგტონი იყო შეეჯახა რა რუსეთის იზო-

ლაციის საკუთარი პოლიტიკის მარცხს და ევროპის ქვეყნებში საგარეო პოლიტიკაში დამოუკიდებლობის გამოვლინებებს, ვაშინგტონმა კერი გაგზავნა პუტინთან უკრაინის კრიზისის დევსკალაციისთვის ნაბიჯების შემუშავების სათხოვნელად. პუტინმა ვაშინგტონს ნება დაართო, მშვიდობისმყოფელის რანგში „შეინარჩუნებინა სახე“, მაგრამ ეს ძალიან არ მოეწონათ ამერიკელ ნეოკონსერვატორებს, სახელმწიფო-სამრეწველო კომპლექსის ლობისტებსა და სპეცსამსახურებს. მათ უზარ-

მაზარი სახსრები ჩადეს პოლიტიკაში „ამერიკა უპირველეს ყოვლისა“ და უზარმაზარ შემოსავლებს ელოდნენ ახალ-ახალი ცივი ან ცხელი ომებისგან.

ობამას, კერისა და კამერონს მოუწიათ, ჯადოძრებად იმცნენ. ისინი იძულებულნი იყვნენ, რაღაც მარტივად დასაგებებლად დაეხმობინათ პუტინის დამოწმებით და-კავებული ბაზრებისადმი მტრად აღიქვამდნენ „კოლუმბუსის“ გარდაღების და მოლაპარაკების მაგივრად მიუსდ-

თოდებებით მოქმედებამ ჩაფლავებული დასავლეთი ახლა მოტყუების მეთოდს გამოიყენებს. თუ დასავლეთის ქვეყნების მოქალაქეებს სურთ, რომ ვაშინგტონის პოლიციურმა სახელმწიფომ, რომელმაც მარნუხები შემოუჭირა მთელ დასავლურ მსოფლიოს, შეარბილოს ეს მოჭერა, უნდა ილოცონ, რომ პუტინი არ დაემორჩილოს აშშ-ის მხრიდან მოხიზვლის მცდელობებს.

სინამდვილეში, დასავლეთი არ არის მსოფლიო ლიდერი და არ შეიძლება ამის პრეტენზია ჰქონდეს. იქ მხოლოდ ეგვიპტე და ქედმაღლობა მეფობს. დასავლური „ლიდერობა“ მხოლოდ საყოველთაო და დაუნდობელ ექსპლოატაციას გამოიხატება. დასავლეთი ძირცვავენს მთელ დანარჩენ მსოფლიოს, ახლა კი საკუთარ საზღვრებში დაიწყო მოროდორობა და „ასუფთავებს“ ირლანდიასა და საბერძნეთს, თან თვალისკანად და პორტუგალიისკენ უჭირავს. თვით ამერიკელი ხალხიც კი იქცა ძარცვის ობიექტად.

„დემოკრატიული კაპიტალიზმის“ დასავლური მოდელი, როგორც გაირკვა, არც დემოკრატიულია და არც კაპიტალისტური. ეს არის ფაშისმის ერთ-ერთი ნაირსახეობა, რომელსაც სათავეში ოლიგარქია უდგას. ახლა ნამდვილად მნიშვნელოვანი ამ რეჟიმის შეცვლაა ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

cont.ws

კარგა ხანია, აღმოსავლეთ ევროპაში კოლონიურ მომავალზე საუბრობენ, რაც, ძირითადად, მრავალი ევროპული გამოცემის პოპულარული კოლუმნისტის და შეთავსებით ადვოკატის — ვაცლავ ვლკას დამსახურებაა.

ჯერ კიდევ მიმდინარე ნლის თებერვალში ვაცლავ ვლკამ არა მხოლოდ დადასტოვდა ევროკავშირის წამყვანი ქვეყნები, რომ უკრაინა პუტინს ჩააბარეს, არამედ მოუწოდა „პოსტსაბჭოთა დემოკრატიებს“, კერძოდ ჩეხეთს, სლოვაკეთს, პოლონეთს, უნგრეთსა და ბალტიის ქვეყნებს, „ჩართულიყვნენ კონფლიქტში უკრაინის არმიის მხარეს, რათა, ბოლოს და ბოლოს, ეჩვენებინათ ვლადიმერ პუტინისათვის, რომ მისი მარცხი არც ისე შორსაა“.

ეს საკმაოდ მილიტარისტული განცხადებაა ექსპერტისათვის, რომელიც საკუთარ ქვეყანაში, სხვა ყველაფერთან ერთად, ცნობილია, როგორც უფლებადამცველი სტრუქტურებისგან მის დაცვაში. მაგალითად, სწორედ ვლკაზე, როგორც ჩეხეთის რესპუბლიკის მოქალაქეთა კავშირის წარმომადგენელზე, დაყრდნობით, მასმედია აქვეყნებდა შემდეგ მონაცემებს: ადგილობრივი პოლიცია უსმენს ქვეყნის მოსახლეობის 10%-ს, იყენებს რა მოსასმენ მონაცემებს ყველა გამოძიებაში და ამით არღვევს სამოქალაქო უფლებებს.

მოსვლა იმაზე მიანიშნებს, რომ იგი თავის სამშობლოს განიხილავს, როგორც პოტენციურ მეტროპოლიას, მაგალითად, უკრაინის ან აზიისა და აფრიკის ქვეყნებისთვის.

სტატიაში ვაცლავ ვლკა საუბრობს ნაკლები კეთილდღეობის ქვეყნებიდან ევროკავშირში იმიგრანტების ნაკადის საშიშროებაზე. იხსენებს რა, თუ რა ძლიერ ეხვეწებოდნენ ევროკავშირს უბრალო უკრაინელები უვიზო რეჟიმის შემოღებას, იგი მივიდა დასკვნამდე: ხმელთაშუა ზღვის გავლით მოძრავი ბარჟების კვალდაკვალ უკრაინიდან იმიგრანტების ნაკადებიც წამოვა. ტელსტის ავტორს ალტერნატივის სახით აქვს წინადადება — კოლონიზაცია.

„აუცილებელი გახდება სამხედრო-პოლიციური ინტეგრაცია და, ზოგიერთ შემთხვევაში, ნაწილობრივ კოლონიური მეთოდებით მოქმედება, ანუ ევროპული არმიის, პოლიციისა და ადმინისტრაციის გამოყენება (განსაკუთრებით იმ სახელმწიფოებში, რომლებიც მხოლოდ რუკაზე არსებობენ). დაე, ისტორიული მაგალითი იყოს დიდი ბრიტანეთი, რომელმაც შეძლო ინდოეთში ადგილობრივი ხელისუფლების სტრუქტურების შენარჩუნება და ევროპული სტილის ბიუროკრატის შექმნა“, — წერს ჩეხი უფლებადამცველი. ვლკა ვარაუდობს, რომ ამ

სად მიიყვანს ევროკავშირს ნეოკოლონიზაციის პოლიტიკა

გზით შესაძლებელი გახდება „კოლონიებში“ ცხოვრების დონის ამაღლება და შედეგად,

ადამიანები სამშობლოდან აღარ გაიქცევიან. თუ მის უფრო ადრინდელ სტატუსებს გადაე-

ხედავთ, ევროპული პროექტის უმსხვილესი ინვესტორები, რომელთაც უკვე აქვთ კოლონიური იმპერიების მართვის გამოცდილება, არ განიხილებიან ამ პროექტის სპონსორებად. როგორც ჩანს, უკრაინელების ცხოვრების დონის გაუმჯობესებისთვის ფულს თვით ჩეხეთი დახარჯავს. ყოველ შემთხვევაში, პოპულარული უფლებადამცველი სწორედ ამაზე ოცნებობს.

მშვენიერი ოცნებაა ქვეყნისთვის, რომელიც სულ რამდენიმე ათეული წლის წინათ ანალოგიურ პოზიციაზე იყო საბჭოთა ბლოკში. მართლაც, ევროპული პროექტი, როგორც მრავალპოლარული მსოფლიოს დამოუკიდებელი ცენტრი, ამგვარ ევროპატიონებსაც უნდა ეფუძნებოდეს. პარადოქსია, მაგრამ ეს ვლკას რუსეთის მომხრედ აქცევს, რუსეთისა, რომელიც ასევე იზიარებს მრავალპოლარული მსოფლიოს კონცეფციას.

მაგრამ ამ „განდიდების ფორმულაში“ ეკონომიკა, უზრუნველყოფა, არ არსებობს, თუნდაც ეს ასწლებლების მანძილზე პოლონეთის ან რუმინეთისთვის საყვარელი გასართობი იყოს. ამგვარი აზროვნება და მიდრეკილება ასტიმულირებს ევროპული კავშირის სხვა

„უმცროს პარტიზორებსაც“, რომელთა შორის არიან დღეს ჩეხეთიც და ბალტიის ქვეყნებიც. ამგვარი მსჯელობები საკმაოდ სერიოზული ცდუნებაა ევროკავშირის ხელმძღვანელობისთვის. ისეთ ქვეყნებს, როგორც ჩეხეთი, ნეოკოლონიზაციის იდეა, თუ მას ევროკავშირის ხელმძღვანელობა გაიზიარებს, კარგს არაფერს უქადის — პირველ კოლონიებად ისინი თავად იქცევიან, თუ უკვე არ იქცნენ.

ამგვარ საავტორს სვეტებზე შეიძლება ყურადღება არც არავის გაემახვილებინა, რომ არა ისტორიული გაკვეთილები. თავის დროზე გერმანიას, რომელიც ის-ის იყო გაერთიანდა და იმ დროის საერთაშორისო არენაზე მნიშვნელოვანს არაფერს წარმოადგენდა, სურდა, კოლონიზატორი გამხდარიყო და ბრიტანულ მაგალითზე იყო ორიენტირებული. ყველაფერი ორი მსოფლიო ომით დასრულდა. ასე რომ, ჩეხი იურისტებს, რომლებმაც გადაწყვიტეს, „უფროსი ძმის“ უფლებებით იზრუნონ უკრაინელებზე, ნაცვლად იმისა, რომ საკუთარ საქმეს მიხედონ, ამის გახსენება არ აწყენდათ.

politrusia.com

თურქეთი საბაღისნაო მოვლენების წინაშე დგას. ეჭვი არ არის, რომ საპარლამენტო არჩევნები ახალი თურქეთის ათვლის წარტილად იქცევა. ძველანა ან საბოლოოდ იქცევა ერდოლანის სათაგამოდ, რომელიც მზადაა, გასწიროს ის თავისი ახირებების ბაგმ, ან საკუთარ თავში მოქცენის ქალას, გაღაუხვიოს ამ გზიღან.

ერდოლანს ომი სჭირდება

თურქეთი სირიაში შესაქრელად ემზადება. ომი, შესაძლოა, უახლოეს პერიოდში დაიწყოს. თურქული ოპოზიციის ერთ-ერთი ხელმძღვანელის ეს განცხადება სერიოზულ დამოკიდებულებას იმსახურებს. სამართლიანობისა და განვითარების მმართველი პარტია სწრაფად კარგავს პოპულარობას და საპარლამენტო არჩევნების წინ ანკარა ნებისმიერ ავანტიურაზე წავა.

თურქეთის საკანონმდებლო ორგანოს არჩევნები უდიდეს ინტერესს იწვევს როგორც ქვეყნის შიგნით, ასევე მის ფარგლებს გარეთ. მთავარი მიზეზი ამ სახელმწიფოს პოლიტიკური სისტემის თავისებურებებშია. კონსტიტუციის თანახმად, თურქეთი საპარლამენტო-საპრეზიდენტო რესპუბლიკაა და სწორედ დეპუტატთა კორპუსს ეკუთვნის უფლება, ჩამოაყალიბოს მთავრობა და აირჩიოს პრეზიდენტი.

მაგრამ 7 ივნისისათვის დაწინაურებული კენჭისყრა მხოლოდ ამის გამო არაა მნიშვნელოვანი. არჩევნების შედეგებზეა დამოკიდებული, შეძლებს თუ ვერა ერდოლანი დიდი ხნის ნალოიატეები ოცნების ასრულებას — თურქეთის საპრეზიდენტო ქვეყნად გადაქცევის. სამისოდ სამართლიანობისა და განვითარების მმართველ პარტიას პარლამენტში საკონსტიტუციო უმრავლესობის მოპოვება ესაჭიროება — 550-დან 330 მანდატი. ამ შემთხვევაში ის მიიღებს უფლებას, ახალი კონსტიტუციის პროექტი რეფერენდუმზე გაიტყოს. თუ მმართველ პარტიას 367 დეპუტატი ეყოლება, ამოცანა კიდევ უფრო გამარტივდება — იმ ძირითადი კანონის მიღება, რომელიც დაამტკიცებს მმართველობის ფორმის შეცვლას, შესაძლებელი გახდება პარლამენტის კედლებშივე, ერთადერთი ფრაქციის ძალეებით.

ამრიგად, ივნისის არჩევნების ირონია არის ის, რომ ახალმა პარლამენტმა შესაძლოა საპარლამენტო მმართველობისთვის ბოლოს მოღება შეძლოს და საკუთარი პოზიციები აღმასრულებელი ხელისუფლების უბრალო დანამატამდე დაიყვანოს. ერდოლანი ამ მიზანს სულაც არ მალავს. „ძველი თურქეთის ჩვევებით ჩვენ საკუთარ მიზნებს ვერ მივღწევთ, — განაცხადა მან. — ჩვენთვის აუცილებელია საპრეზიდენტო სისტემა და მე ვთვლი, რომ 7 ივნისის არჩევნები მოგვცემს ამის გაკეთების საშუალებას“.

გასულ არჩევნებზე სამართლიანობისა და განვითარების მმართველმა პარტიამ ხმათა თითქმის 50% და პარლამენტში 327 ადგილი მოიპოვა. ეს უმრავლესობაა, მაგრამ არა

იმდენად მნიშვნელოვანი, რომ საკმარისი იყოს საკონსტიტუციო რეფორმის განსახორციელებლად. მიისწრაფვის რა დანაკლისი ხმების მოპოვებისკენ, ერდოლანის ხელისუფლება ცდილობდა, ქურთი დეპუტატების მხარდაჭერა დაემსახურებინა და საამისოდ მთელ რიგ დათმობებზე წავიდა ამ ხალხის უფლებების გასაფართოვებლად. ეს წარუმატებელი წამოწყება აღმოჩნდა. ახლა ერდოლანი, რომელიც პრეზიდენტად გასულ წელს კიდევ ერთხელ იქნა არჩეული, თავისი პარტიის დამაჯერებელ გამარჯვებას იმედოვნებს.

სოციალური გამოკითხვები პრეზიდენტის მისწრაფებებს სერიოზულ ეჭვქვეშ აყენებს, მმართველ პარტიას 40%-ს უწინასწარმეტყველებენ ეს კი ახალ პარლამენტში 300-ზე ნაკლებ ადგილს ნიშნავს. ერდოლანს მოუწევს, დაივიწყოს ახალი კონსტიტუციაცა და, როგორც ოპოზიცია ამბობს, „სულთნის უფლებამოსილებიც“.

ერდოლანი ის ადამიანი არ არის, ვინც იოლად თმობს დასახულ მიზნებს, მისთვის დამახასიათებელი ამპარტაუნება ხანდახან მანიაკალურამდე მიდის და ისეთი ნაბიჯებისკენ უბიძგებს, რომლებსაც შესაძლოა, განუსაზღვრელი შედეგები მოჰყვეს, მათ შორის — შიგაპოლიტიკური კრიზისის პროვოცირება ან ქვეყნის ჩართვა სისხლიან კონფლიქტებში.

ამას ადასტურებს მთელი რიგი ტენდენციებისა. თურქეთში მკაცრად ისჯება პროტესტის უმცირესი გამოვლინებაც კი. ამასაა მორგებული საკანონმდებლო ბაზისი — კანონი შიგა უსაფრთხოების შესახებ, რომელიც მმართველი პარტიის ძალისხმევით შედგება იქნა მიღებული. ამ დოკუმენტის წყალობით მნიშვნელოვნადაა გაფართოებული პოლიციის უფლებები. სამართალდამცავებს უფლება აქვთ, „საეჭვო პირები“ გაჩხრიკონ პირადად, გაჩხრიკონ მათი მანქანები და სახლები, იარაღი გამოიყენონ არა მხოლოდ თავდასხმული მანიფესტანტების წინააღმდეგ, ან მათ წინააღმდეგაც, ვინც „ცდილობს“ თავდასხმას.

ერდოლანისათვის უიღუკესად სასარგებლო საკუთარ საზღვრებთან ფართოდასაბიანი ომის გარეგანობა, რადგან ეს მას საგანგებო უფლებამოსილებას და არჩევნების გაღატანის ან ოპოზიციის განეიტრალების საშუალებას მიცხავს

ერდოლანის თურქეთში შესაძლოა სასჯელი დამსახუროს ყვლამ, ვინც არა მხოლოდ არასასურველ სტატუსს გამოაქვეყნებს, არამედ არასასურველ სტატუსს მოიწოდებს ფიზიკურად.

ცნობილმა სოციოლოგიურმა კომპანიამ Gezici Research აპროლის დასასრულს გამოაქვეყნა მონაცემები, რომელთა თანახმადაც მმართველი პარტიის რეიტინგი 38%-მდე დაეცა, ხოლო მოსახლეობის უმრავლესობა არ უჭერს მხარს მმართველობის საპრეზიდენტო ფორმაზე გადასვლას. მეორე დღესვე კომპანიის ოფისში ინსულტორები მივიდნენ და ტოტალური შემოსწმება დაიწყეს, ინიციატორი უშუალოდ ფინანსთა სამინისტრო იყო.

გრძელდება „კუდიანებზე ნადირობაც“ — თურქეთში

აპატიმრებენ არასასურველ პოლიტიკოსებს, უწინააღმდეგავს, სამხედრო პირებსა და მეცნიერებსაც კი. ახლახან დააკავეს სამეცნიერო-ტექნოლოგიური კვლევითი საბჭოს ყოფილი ხელმძღვანელი იუჯალ ალტუნბაშაქი და მისი მოადგილე. მათ არც მეტი, არც ნაკლები, თავად ერდოლანის კაბინეტის მოსმენა დააბრალეს.

რაც უფრო ახლოვდება არჩევნები, მით უფრო საგანგაშო სიგნალები ისმის. თურქეთში გავლენით მეორე სახალხო-რესპუბლიკური პარტიის რიგებში მეორე ადამიანმა გიურსულ ტეკინმა განაცხადა, რომ ანკარა უახლოეს დღეებში — არჩევნებამდე — სირიასთან კონფლიქტის პროვოცირებას გაგმავს.

მარტის დასასრულს სირიე-

ლი ბოვეიკების რაზმი, რომლის ბირთვსაც „ჯებჰატ ან-ნუსრას“ ჯიჰადისტები შეადგენენ, სირიის ჩრდილო-დასავლეთით კონტრმეტევაზე გადავიდნენ. მდგომარეობა ერთულადაა სამხრეთ-დასავლეთშიც, ლიბანისა და ისრაელის საზღვრებთან, სადაც ბოვეიკებმა მოახერხეს რამდენიმე მნიშვნელოვანი ქალაქის მიტაცება. ისლამური სახელმწიფოს რაზმებთან ბრძოლება დედაქალაქის სიახლოვეს მიმდებარე რაიონებში იმართება. როგორც სირიის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ განაცხადა, ბოვეიკების ამგვარი შეტევები შესაძლებელი გახდა გარედან დახმარების წყალობით. ქალაქებზე შეტევებს ახორციელებდნენ ჯიხადისტები, რომლებმაც თურქეთში გაიარეს წვრთნები. საერთო

ჯამში თურქეთ-სირიული საზღვარი 12 000-მა კარგად შეიარაღებულმა მებრძოლმა გადაკვეთა. ამის გამო ოფიციალურმა დამასკომ გაეროს მმართველ და ანკარის ქმედებების განსჯა სთხოვა, რადგან ის არღვევს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციას, რომლის თანახმადაც აკრძალულია ტერორისტული ორგანიზაციების დაფინანსება და მხარდაჭერა. ძნელი მისახვედრი არ არის, რომ სირიის ხელისუფლების მიმართ რეაგირების გარეშე დარჩა.

ბოვეიკების მხარდაჭერით მხოლოდ ანკარა როდია დაკავებული. 9 მაისს თურქულ ბაზა ხირფანლიზე კორმეხირის პროვინციაში დაიწყო „ზომიერი“ სირიული ოპოზიციის მებრძოლების მომზადების პროგრამა. აშშ-ის სპეციალური დანიშნულების ძალების 40 სამხედრო მოსამსახურე თავიანთ თურქ კოლეგებთან ერთად წლის ბოლომდე 2 000 ბოვეიკს მოამზადებენ. ანალოგიური „კურსები“ უახლოეს მომავალში იორდანიაში, საუდის არაბეთსა და ყატარშიც დაიწყება. საერთო ჯამში იარაღს 15 000 ადამიანს მისცემენ. თუ ვაშინგტონიდან წამოსულ განცხადებებს დავუჯერებთ, ამ ძაღს „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ მიმართავენ, თუმცა, თურქულ ამერიკულ შეთანხმებაში ოპერაციის მიზნები განსაზღვრული არ არის. ასე რომ, ეჭვგარეშეა, უცხოელების მიერ განვრთნილი და შეიარაღებული ჯარისკაცები სირიის კანონიერი ხელისუფლების წინააღმდეგ იბრძობენ.

სტეპარი, რომლის მიხედვითაც ახლო მომავალში სირიაში მძლავრი ანტისახელისუფლებო შეტევა დაიწყება, საცხებით რეალურია. ამასთანავე, თურქეთი საკუთარ თავზე აიღებს ექსტრემისტული დაჯგუფებების მთავარი დამხმარის როლს. ერდოლანისათვის უკიდურესად სასარგებლო საკუთარ საზღვრებთან ფართოდასაბიანი ომის გაჩაღება, რადგან ეს მას საგანგებო უფლებამოსილებებს და არჩევნების გაღატანის ან ოპოზიციის განეიტრალების საშუალებას მისცემს.

თურქეთი საბოლოოდ მოვლენების წინაშე დგას. ეჭვი არ არის, რომ საპარლამენტო არჩევნები ახალი თურქეთის ათვისების წერტილად იქცევა. ქვეყანა ან საბოლოოდ იქცევა ერდოლანის სათაგამოდ, რომელიც მზადაა, გასწიროს ის თავისი ახირებების გამო, ან საკუთარ თავში მოქცენის ძალას, გაღაუხვიოს ამ გზიღან.

topwar.ru

გერმანიის ფლოტი ლტოლვილთა ნაუბს ქიჩავს

საერთაშორისო ჟურნალი

ხმელთაშუა ზღვაში მორიგე გერმანულ სამხედრო გემებს აფრიკიდან ევროპაში ზღვით მიმავალი ლტოლვილები ბორტზე აპყავთ, შემდეგ კი დაცარიელებულ ნაუბს ძირავენ. ამის შესახებ ფრეგატ „ჰესენის“ კაპიტანმა ალფრედო გოტშალკმა განაცხადა. მისი თქმით, გასაბერ ნაუბს, უბრალოდ, ფუშავენ, ხოლო ხის ნაუბს ძირავენ. კაპიტანის განმარტებით, მსგავსი ზომები აუცილებელია, რადგან მოდრეიფე ნაუბი სხვა ზომადებისთვის საფრთხეს წარმოადგენს. გარდა ამისა, ასეთი ობიექტები მორიდან

შეიძლება ჩათვალოს ისეთ ნაუბად, რომელთაც მართლაც სჭირდება დახმარება და ძვირფასი დრო დაკარგონ. 5 მაისიდან ხმელთაშუა ზღვაში მორიგეობა დაიწყო ორმა გერმანულმა გემმა ფრეგატმა „ჰესენმა“ და სამხედრო-სატრანსპორტო ხომალდმა „ბერლინმა“. როგორც გოტშალკი აღნიშნავს, არასრული 2 კვირის განმავლობაში მარტო „ჰესენმა“ ხმელთაშუა ზღვაში 700 ლტოლვილი გადაარჩინა. გერმანული ფლოტი გადაარჩენილ ლტოლვილებს ტალიის ხელისუფლებას გადასცემს.

ბრიუსელმა ევროკავშირის ოცდარვავე ქვეყანა დაავალდაშულა, მიიღოს მიგრანტების ნაწილი. მაგალითად, პოლონეთს აიძულებენ, 1200 არაბი და აფრიკელი მიიღოს, ლატვიას — 220, ესტონეთს — 326, ლიტვას — 207. მაგრამ მიგრანტების ამ უმცირესი ნაწილის ლეგალიზაცია პრობლემას ვერ აგვარებს.

საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დაინფიხებს თუ არა დასავლეთი ლიბიაში ასაღვლელი ოფის?

მას შემდეგ, რაც 2011 წელს საფრანგეთისა და ბრიტანეთის ავიაციამ ლიბია დაბომბა, ქვეყნის ლიდერი მუამარ კადაფი კი მხეცურად იქნა მოკლული, ევროპა კვლავაც ემზადება ხმელთაშუა ზღვის რეგიონში, ლიბიის მიმართულებით ახალი საომარი მოქმედებებისათვის. 13 მაისს ბრიტანულმა The Guardian-მა გამოაქვეყნა მასალა, რომელშიც ნათქვამია, რომ გაზეთის განკარგულებაშია 19-გვერდიანი გეგმა, რომელიც, როგორც ჩანს, ნატოს წევრი ქვეყნების სამხედრო უწყებების მიერაა მომზადებული და ითვალისწინებს სამხედრო ოპერაციის ჩატარებას ვითომდა ჩრდილო აფრიკიდან ევროკავშირის ქვეყნებში მიგრანტების გადასაცემად კონტრაბანდისტების მიერ შექმნილი არალეგალური ინფრასტრუქტურის გასანადგურებლად.

მუამარ კადაფის ჩამოგდება და მკვლელობის შედეგად ერთ დროს აყვავებული ქვეყანა ყველა წინააღმდეგ ქაოსური სოფარი მოქმედების ზონად იქცა. ერთი ხელისუფლება ტრიბუნალი ზის, მეორე — ტოტალიტარული, კიდევ რამდენიმე სხვადასხვა ქალაქში მიმობნეული. სახელმწიფო, როგორც ასეთი, არ არსებობს.

ევროკავშირის უმაღლესი წარმომადგენელი საგარეო საქმეთა სფეროში ფედერიკა მოგერინი ირწმუნება, რომ ლიბიაში სამხედრო ინტერვენცია არ იგეგმება. იმისათვის, რომ მოხდეს ევროპაში მიგრანტების გადაგზავნის დაკავშირებული კონტრაბანდისტების ინფრასტრუქტურის იდენტიფიცირება და განადგურება, საკმარისი იქნება კონტროლის დამყარება ლიბიის ტერიტორიაზე წყლებზე. ამგვარი საუბრები არც ისე დამაჯერებელია უფროს, როდესაც ხედავ, თუ რა სერიოზული ემზადებიან დასავლური სახელმწიფოები და-გეგმილი ოპერაციისათვის. მაგალითად, დიდი ბრიტანეთი აპირებს, კონტრაბანდისტებთან საბრძოლველად სადღესასწაულო HMS Bulwark გამოიყენოს.

ჭირო გახდეს სამხედრო ოპერაცია. 18 მაისს სამხედრო ოპერაციის დეტალები ევროკავშირის წევრი ქვეყნების თავდაცვისა და საგარეო საქმეთა მინისტრებმა განიხილეს. საჯაროდ, ევროკავშირის სამიტზე, რომელიც ივნისში გაიმართება, ოპერაციას მწვანე შუქს აუთებენ. ახალ სამხედრო ნაშრომებზე საკუთარი შეიარაღებული ძალების მონაწილეობისათვის თანხმობა უკვე განაცხადა ევროკავშირის წევრმა ათმა ქვეყანამ, მათ შორის, იტალიამ, ესპანეთმა, საფრანგეთმა და ბრიტანეთმა. სხვათა შორის, როგორც გაეროში ლიბიის მუდმივმა წარმომადგენელმა იბრაჰიმ დაბაშიმ განაცხადა, ბრიუსელს კონსულტაციებიც კი არ გაუმართავს ტრიბუნალთან დაგეგმილ სამხედრო ოპერაციაზე. მდიდარი კოლონური გამოცდილების მქონე ევროპელებისათვის ლიბია უბრალოდ, ნივთია.

გერინმა ოპტიმიზმი გამოხატა იმასთან დაკავშირებით, რომ შესაძლოა უშიშროების საბჭომ სწრაფად მიიღოს რეზოლუცია, რომელიც სანქციას მისცემს კონტრაბანდისტების წინააღმდეგ ძალის გამოყენებას. თუ ამგვარი რეზოლუციის მიღება ვერ მოხერხდება, ევროკავშირი მაინც მიმართავს საომარ აქციას ხმელთაშუა ზღვაში ლიბიის ტერიტორიაში წყლებისა და საჰაერო სივრცის საზღვრებს გარეთ.

წინდება კითხვა: ხმელთაშუა ზღვაში სამხედრო ძალების დამონსტრირების ერთ-ერთი მიზანი ლიბიიდან ევროპაში გაქცეული სარბილი ადამიანების დახმარებაა? აქ უნ-

და გავითვალისწინოთ, რომ ლიბიის სანაპირო ზოლის სიგრძე 1800 კილომეტრს აღწევს. ამ სანაპირო ზოლის დაბლოკვა შესაძლებელია მხოლოდ მძლავრი სამხედრო-საზღვაო ესკადრით. საეჭვოა, რომ კონტრაბანდისტების ინფრასტრუქტურის განადგურება მოხერხდეს, რადგან მიგრანტების გადაგზავნა არის შრომა, რომელსაც უამრავი ადამიანი ეწევა და ეს ადამიანები ლიბიიდან ცენტრალურ აფრიკამდე მთელ ტერიტორიაზე არიან გაბნეულნი.

„ისლამური სახელმწიფოს“ ბოვეციკების და ერთმანეთთან მებრძოლი უამრავი ბანდის ხელშია. ტერიტორია კვლავაც ერთერთი ყველაზე მდიდარი ნავთობის მარაგით, მაგრამ მოპოვება შემცირდა, მრავალი ნავთობსადგომი დანაშავე კლანების ხელშია. ყველაზე მდიდარი რაიონის — კირენაიკუს მაკონტროლებელი დაჯგუფებები ითხოვენ ავტონომიას. იმის თქმა, რომ ქვეყანა ნავთობზეა დამოკიდებული, არაფრის თქმას ნიშნავს. უფრო სწორი იქნებოდა გვეთქვა, რომ ლიბია უბრალოდ აღარ არსებობს.

ამჟამად ლიბიის სანაპირო წარმოადგენს უზარმაზარ სატრანზიტო ზონას, საიდანაც არაბები და შავკანიანი აფრიკელები, გაურბიან რათავს დატვილი უბედურებებს, ათასობით მიიღვიან ევროპისაკენ. ცივილიზებული ევროპა კი ამ ნაკადის წინააღმდეგ პოლიტიკურ და მორალურ ჭრილში უძლურია — ამიტომაც გახდა საჭირო სამხედრო ძალის გამოყენება. ბრიუსელმა ევროკავშირის ოცდარვავე ქვეყანა დაავალდაშულა, მიიღოს მიგრანტების ნაწილი. მაგალითად, პოლონეთს აიძულებენ, 1200 არაბი და აფრიკელი მიიღოს, ლატვიას — 220, ესტონეთს — 326, ლიტვას — 207. მაგრამ მიგრანტების ამ უმცირესი ნაწილის ლეგალიზაცია პრობლემას ვერ აგვარებს.

2015 წელს ლიბიაში მოსალოდნელია მოსახლეობის ზრდა 135 ათასი ადამიანით. მიგრაციის გათვალისწინებით კი მოსახლეობის რაოდენობა, სავარაუდოდ, უცვლელი დარჩება, რადგან დაახლოებით ამდენივე ლიბიელი ტოვებს ქვეყანას ყოველწლიურად. გარდა ამისა, ლიბიის გაველი აქვინებზე გარბიან ალჟირიდან, მალიდან, ნიგერიდან, ჩადიდან, სუდანიდან, სენეგალიდან, განადან და ერიტრიიდან. რომში ირწმუნებიან, რომ იტალიისაკენ უახლოეს მომავალში 200 ათასი აფრიკელი აპირებს გამგზავრებას.

არ დიოს ილუზიები იმასთან დაკავშირებით, რომ დასავლეთი ოდესმე მოინდომებს, ალიაროს საკუთარი პასუხისმგებლობა იმ კატასტროფულ შედეგებთან დაკავშირებით, რომლებიც მისი მხრიდან ლიბიის „დემოკრატიზაციის“ მცდელობებს მოჰყვა.

fondsk.ru

ახალგაზრდა ამერიკელები გაცილებით უკეთ არიან განწყობილნი სოციალიზმის მიმართ და ცუდად დემოკრატიის მიმართ, ვიდრე მათი უფროსი თაობა.

ახალგაზრდა ამერიკელების მისაგებია სოციალიზმის მიმართ და დასავლეთის მიმართ

ვაშინგტონელი სენატორი ბერნარდ ბერი სანდერსი — ამჟამად ჰილარი კლინტონის ერთადერთი მონინააღმდეგე აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნებზე დემოკრატიული პარტიიდან კანდიდატის წამოყენებისათვის გაჩაღებულ კამპანიაში — კონგრესის ერთადერთი წევრია, რომელიც საკუთარ თავს სოციალისტს უწოდებს.

რამ სანდერსისა და კიდევ მრავალი სხვა ამერიკელისათვის, რომლებიც საკუთარ თავს სოციალისტებს უწოდებენ, მიზანი არის არა სოციალისტური რევოლუციის ორგანიზება ამერიკაში, არამედ შედეგისა და ნორვეგიის მსგავსი საცხოვრებელი გარემოს შექმნა. უკანასკნელმა კვლევებმა აჩვენა, რომ როდესაც ამერიკელებს ეკითხებიან სოციალისტებისა და კაპიტალიზმის მიმართ დადებითი ან უარყოფითი დამოკიდებულების შესახებ, კაპიტალიზმი პირველ ადგილზე — მის მიმართ კეთილგანწყობილია ამერიკელი 52%, ხოლო

სოციალიზმის მიმართ იგივე დამოკიდებულებას ამერიკელთა მხოლოდ 26 პროცენტი გამოხატავს. მაგრამ ახალგაზრდა ამერიკელებს შორის აზრი ესოდენ ერთმნიშვნელოვნად არ გაიყო. 30 წლამდე ამერიკელების 36%-ს სოციალიზმის მიმართ დადებითი დამოკიდებულება აქვს, 39%-ს კი — კაპიტალიზმის მიმართ. 65 წელს გადაცილებულთა შორის სოციალიზმის მიმართ კეთილგანწყობა მხოლოდ 15%-მა გამოხატა, 59%-ს კი მეტად მოსწონს კაპიტალიზმი.

MixedNews

„დადგინდა, რომ ამ პრეპარატიმ განაწარმის მარკეტინგული 90 პროცენტს სცილდება, ხშირ შემთხვევაში, 95 პროცენტს სჭარბობს. ეს პრეპარატი, 2 წელიწადზე მეტია, გამოიყენება ამერიკასა და დასავლეთ ევროპის ქვეყნებში, დარებისტრირებაში ამერიკის წამლისა და საკვები პროდუქტების ადმინისტრაციისა და ევროპის წამლის სააგენტოს მიერ.“

ერთობლივი პროექტი — ჯანმრთელობა

წარმოადგინა პროგრამისა და საზოგადოებრივი პროექტის — ჯანმრთელობა — განხორციელება.

ჩვენი გაზეთის ერთგულმა მკითხველმა იცის, რომ „საქართველო და მსოფლიოს“ წინა ნომრიდან დაიწყო ჩვენი გამოცემისა და დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრის ერთობლივი პროექტის — ჯანმრთელობა — განხორციელება. დღეს ჩვენი სტუმარია აღნიშნული ცენტრის გენერალური დირექტორი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ამირან ბამყრალიძე.

პირველი არა სასაქონლო ვირუსები და რა ექსპერიმენტი ტარდება საქართველოში

ამ „სენსაციურ“ თემაზე, რა თქმა უნდა, ვისაუბრებთ, მაგრამ მივყვით თანმიმდევრობით.

ცენტრი, როგორც ასეთი

— ხომ არ არის პარალელური ელემენტები თქვენი უწყებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს საქმიანობაში?

— არა, არ არის.

სამინისტრო საჯარო სამართლის იურიდიულ პირია. იგი ანგარიშვალდებულია შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წინაშე და ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტში მისთვის გამოყოფილი საბიუჯეტო ხაზიდან. გადაამდები და არაგადამდები დაავადებების პრევენციასა და კონტროლში ცენტრი ეროვნულ დონეზე წამყვანი ორგანიზაციაა. იგი შეიქმნა 2009 წელს ეროვნულ სტანდარტებს, სახელმძღვანელო რეკომენდაციებს, ხელს უწყობს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის გაუმჯობესებას, ახორციელებს ეპიდემიოლოგიურ მონიტორინგს, იმუნიზაციას, ლაბორატორიულ სამუშაოებს, კვლევებს, უზრუნველყოფს კონსულტაციებს და რეაგირებს საზოგადოებრივ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებულ საგანგებო მდგომარეობებზე. მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის მონიტორინგის და შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავების პროცესის ხელშეწყობის მიზნით ჩვენ ვანერგეთ ჯანდაცვის სტატისტიკას. მოკლედ ასე შეიძლება გიპასუხოთ.

— ე.ი. თქვენ გასცემთ რეკომენდაციებს...

— რა თქმა უნდა, თანაც, ბევრი მიმართულებით. მედიცინაში ორი მთავარი მიმართულებაა: დაავადებების პრევენცია, სხვადასხვა რისკფაქტორებზე ზემოქმედება და საზოგადოებაში მეტი განათლების შეტანა ისეთი მავნე ჩვეულების გამართვის თვის არიდების საკითხებზე, როგორებიცაა თამბაქოს მოხმარება, ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარება, სიმსუქნე და ა.შ., რაც მთელ რიგ დაავადებებს იწვევს. მეორე მთავარი მიმართულებაა დაავადებული ადამიანების მკურნალობა. ეს ფუნქცია აკისრია საავადმყოფოებს, ამბულატორიებს, პოლიკლინიკებს, ანუ სამკურნალო ქსელს. ამ საქმეს, ისევე როგორც

გორც პრევენციულ მიმართულებას, სათავეში ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო უდგას და სამინისტროს სხვადასხვა დეპარტამენტი აკოორდინირებს.

— შეიძლება, რომელიმე კონკრეტული მაგალითით აუხსნათ ჩვენს მკითხველებს, თუნდაც, პრევენციის თემაზე?

— მაგალითად, გულის კუნთის ინფარქტის მთავარი რისკფაქტორი არის სისხლის მომატებული წნევა, ასევე — ინსულტის, დიაბეტის, თვალის ბადურის, თირკმლის სხვადასხვა დაავადების განვითარების და ა.შ. ახლანდელი სწორედ მაღალი წნევის კვირეული ჩატარდა ჩვენს ქვეყანაში. 17 მაისს, ჰიპერტენზიის მსოფლიო დღეს, გაემართეთ პრესკონფერენცია. მოქალაქეებს მოეწოდებოდათ, აუცილებლად გააკონტროლოთ თავიანთი წნევა, წელიწადში ორჯერ მაინც მივიღებთ ოჯახის ექიმთან. კონსულტაცია უფასოა.

— პაციენტი ფულს არ იხდის?

— რამდენჯერაც გასურთ, შეგიძლიათ, იმდენჯერ მიხვიდეთ ოჯახის ექიმთან და ამას ფულს არავინ გადაგახდენს. პრობლემა რა არის, იცით? საქართველოში მოსახლეობის 30 პროცენტს წნევა არასოდეს გაუზომია.

ჩვენი ერთ-ერთი ფუნქცია, როგორც გითხარით, საზოგადოებაში სამედიცინო განათლების შეტანაა.

— გათვითცნობიერება?

— დიახ. არა პროფესიული სამედიცინო განათლების შეტანა, არამედ ცოდნა დაავადებების შესახებ. პროფესიული განათლება, თქვენს მკითხველს მოეხსენება, საექიმო განათლების ნაწილია, რისთვისაც მონოდეგულია სამედიცინო უნივერსიტეტი.

ჩვენი ერთ-ერთი დიდი დეპარტამენტი მუშაობს ისეთ პარტაშენტი პროგრამაზე, რომელიც მოსახლეობისთვის სწორი გზავნილების მიტანა, რა უნდა გააკეთონ, როგორ უნდა მოიქცნენ დაავადების თავიდან ასაცილებლად.

— სად შეიძლება მიიღონ ჩვენმა მოქალაქეებმა ეს კუთვნილი რჩევა?

— ჩვენს ვებგვერდზე, მასმედიის საშუალებებით, სოციალური ქსელებით. ახლა უკვე თქვენი გაზეთის დახმარებით

ამირან ბამყრალიძე

თაც.

— მე ისე გავიგე, რომ კონტროლი, რომელიც თქვენი ერთ-ერთი ფუნქციაა, სამედიცინო დაწესებულებების საქმიანობის გაკონტროლებას არ ნიშნავს.

— დიახ, ასეა. ჩვენ არავის ვამონიტორინგობთ, არავის ვსჯით. თუმცა ამის რაღაც კომპონენტი გვაქვს. მაგალითად, ჩვენი ერთ-ერთი ფუნქციაა ბავშვების და, ზოგადად, მოსახლეობის იმუნიზაცია.

— აცრები?

— დიახ, ხალხში ამ სახელითა ცნობილი. სხვადასხვა ინფექციური დაავადების საწინააღმდეგო იმუნიზაცია ყველაზე მნიშვნელოვანი ინტერვენციაა. ამით ხდება მილიონობით ადამიანის სიცოცხლის დაცვა და ეს მიჩნეულია მედიცინაში კაცობრიობის უპირველეს მიღწევად.

საქართველოში იმუნიზაციაზე პასუხისმგებელი ჩვენი ცენტრია. ეს ნიშნავს, რომ 6 წლის ასაკამდე ბავშვები ჩვენი ეროვნული კალენდრის მიხედვით აცრილი უნდა იყვნენ 12 არსებული ინფექციის წინააღმდეგ.

— რომელი ინფექციური დაავადებები იგულისხმება?

— დიფტერია, ნითელა, ნითურა, ყივანახველა, ყბაყურა, ისეთი უმძიმესი დაავადება, როგორც პოლიომიელიტი და კიდევ სხვა მრავალი. ბოლო ორი წლის განმავლობაში დავენერგეთ ახალი ვაქცინები — პნევმოკოკის, როტავირუსული ინფექციის საწინააღმდეგო, რომელიც ძალიან ბევრი

ბავშვი ავადდება ხოლმე და ა.შ.

ერთი მხრივ, პირველადი ჯანდაცვის ქსელის საშუალებით ვახორციელებთ ამ აცრებს; მეორე მხრივ, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სამსახურების საშუალებით ვაკონტროლებთ რამდენად მასობრივია იგი. ამის სხვადასხვა საშუალება არსებობს, მათ შორის, ადგილობრივი მმართველობების ჩართვითა და მონაწილეობით.

— აცრები უფასოა?

— დიახ. იმუნიზაცია სახელმწიფოს ხარჯით ხდება. დავუმატებ, რომ ყველა ვაქცინა, რომელიც ქვეყანაში შემოგვაქვს, მაღალხარისხოვანია და ყველა ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის მიერ არის სერტიფიცირებული. მაშასადამე, უსაფრთხოა და სასურველია, რომ ყველა ჩვენი ბავშვი იყოს აცრილი.

ჩვენს ცენტრს აქვს კიდევ ერთი მიმართულება — სამედიცინო-კვლევითი მიმართულება, რომელზეც მეგვიძლია, სხვა დროს ვისაუბროთ.

ადამიანზე ორიენტირებული

— ბატონო ამირან, მომდევნო ჩემს შეკითხვას ნაწილობრივ თქვენ უკვე უპასუხებთ. მინდა, გთხოვოთ, უფრო გამალოთ საქართველოში საყოველთაო ჯანდაცვის თემა.

— საყოველთაო ჯანდაცვა ახალი მთავრობის უმთავრესი მიღწევაა, რომელიც ამ ორნახევარ წელიწადში განხორცი-

ელდა სამედიცინო დახმარებისადმი უნივერსალური ხელმისაწვდომობის გაზრდის თვალსაზრისით. მოგეხსენებათ, 2030 წლისთვის სამედიცინო სერვისებზე უნივერსალური ხელმისაწვდომობა გლობალური ჯანმრთელობის უზრუნველსი მიზანია. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის 2010 წლის მსოფლიო მოხსენება სწორედ ამ მთავარ მიზანს უსახავს ქვეყნებს.

უნივერსალური ჯანდაცვის არსია ჯანმრთელობის დაცვისადმი ყველა ადამიანის ხელმისაწვდომობა, მისი სოციალური სტატუსის, ცხოვრების დონის, შემოსავლის და ა.შ. მიუხედავად.

ხელმისაწვდომობა მაღალი განვითარების ქვეყნებში მიღწეულია. განვითარებულ სამყაროში კი ეს პრობლემა სერიოზულად დგას.

ჩვენს ქვეყანაში ამ მხრივ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადაიდგა და ჯანდაცვა ერთ-ერთ მთავარ პოლიტიკურ პრიორიტეტად რომ გამოცხადდა, ამიტომაც პირველადი ნელონადს ჯანდაცვის ბიუჯეტი გაორმაგდა, რაც დამოუკიდებელ საქართველოში არასოდეს მომხდარა, პირველი პრეცედენტია.

შეიძლება ითქვას, რომ დღეს ჩვენთან ყველა ადამიანი დაცულია კატასტროფული რისკებისგან.

— ესე იგი, ეს ნიშნავს, რომ სრულად ვართ გარანტირებული?

— ეს ნიშნავს, რომ ქვეყანაში არსებობს საკმაოდ გაფართ-

ობული ბაზისური სამედიცინო დახმარების პაკეტი სერიოზული ლიმიტებით (წელიწადში დაახლოებით 15 ათასი ლარის ფარგლებში), რათა დაავადების მიზეზით ადამიანი არ გადატაკდეს. წარსულს ჩაბარდა ის დრო, როცა სრულფასოვანი მკურნალობის ჩასატარებლად ჩვენს მოქალაქეებს სახლ-კარის გაყიდვა ან ბანკებიდან დიდი უმეტეს შემთხვევაში ისეთი სესხის აღება სჭირდებოდა, რომლის გადახდას ვერ ახერხებდნენ.

— გამოჯანმრთელება გართობის ფასად?

— დიახ, ასე იყო. დღეს სახელმწიფო პაციენტს ყველაზე უფრო მნიშვნელოვან სამედიცინო ჩარევებს (გულზე, სახსრებზე ოპერაციები, ქიმიოთერაპია, სხივური თერაპია და სხვ.) უნახლავრებს. რა თქმა უნდა, დანესებული საკმაოდ სერიოზული ლიმიტების ფარგლებში, როგორც ყველა ქვეყანაში.

— ალბათ, უამრავი საბუთის შეგროვება საჭიროა ამ უფასო მკურნალობის ჩასატარებლად...

— თუ მწვავე შემთხვევაა — სასწრაფო დახმარების ბრიგადას მიჰყავს ავადმყოფი კლინიკაში ან თვითონ მიდის, საკმარისია მხოლოდ მისი პირადობის მონომობის წარდგენა. სახელმწიფო ამ დოკუმენტით გადაუხდის საავადმყოფოს, კლინიკას ჩატარებული მკურნალობის საფასურს.

თუ, ვთქვით, გვემიურ ოპერაციაზეა ლაპარაკი, მაშინ მოქალაქეებმა უნდა მიაკითხონ საციალური მომსახურების სააგენტოებს და მის ფილიალებს, რომლებიც წარმოდგენილია ჯანდაცვის სამინისტროსთან არსებული მძლავრი სტრუქტურის სახით. მათი საშუალებით (ფილიალები ყველა მუნიციპალიტეტში) ხორციელდება ყველა ფინანსური ოპერაცია სოციალური მომსახურებისა თუ ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში — პენსია იქნება ეს, სხვადასხვა დახმარება, მკურნალობის დაფინანსება და ა.შ.

პაციენტი მიდის სააგენტოში, სადაც არის საყოველთაო ჯანდაცვის ერთეული, განყოფილება, წერს განცხადებას, რომელსაც თან უნდა დაურთოს ექიმის დიაგნოზის ამონაწერი, თუ რა ტიპის დახმარება სჭირდება. შემდეგ მას განმცხადებლის სურვილის მიხედვით შერჩეული სამკურნალო დაწესებულება

—

გო-კხატ-რე-სოა

მსოფლიოს ბაზარი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ვიეტნამი — უკველესი ტაძრების ქვეყანა

გეოგრაფიული და დემოგრაფიული მონაცემები

ვიეტნამი (სოციალისტური რესპუბლიკა ვიეტნამი) აზიის სამხრეთში, ინდოჩინეთის ნახევარკუნძულზე მდებარე სახელმწიფოა. დასავლეთით ესაზღვრება ლაოსსა და კამბოჯას, ჩრდილოეთით — ჩინეთს, აღმოსავლეთითა და სამხრეთით აქვს სანაპირო ზოლი სამხრეთ ჩინეთის ზღვაში.

ქვეყნის სახელწოდება შედგება ორი ნაწილისგან: „ვიეტ“ ნიშნავს ტიტულოვან ერს — „ვიეტებს“, „ნამი“ — სამხრეთს, ანუ ვიეტნამი — ვიეტების ქვეყანა სამხრეთში.

ვიეტებს ამ ტერიტორიაზე ჩვ.წ.ალ-მდე VI საუკუნეში ჰქონდათ სახელმწიფო. XIX საუკუნის მეორე ნახევრიდან ვიეტნამი საფრანგეთის კოლონიად იქცა. 1954 წლის 21 ივლისს კი დამოუკიდებლობა მოიპოვა (საფრანგეთისგან), თუმცა **დამოუკიდებლობის დღეს 2 სექტემბერს** აღნიშნავენ.

1965-1973 წლებში აშშ-ის მიერ გაჩაღებულმა დაპყრობითმა ომმა ვიეტნამი ძალიან დააზარალა. ეს იყო აშშ-ის მიერ ჩადენილი უდიდესი დანაშაული, რომელმაც 1,1 მლნ ვიეტნამელისა და 60 ათასი ამერიკელის სიცოცხლე შეინარა. ვიეტნამის ტერიტორიის 80% დაბალი მთიანეთია. ეს ქვეყანა 3000 პატარა კუნძულის მფლობელია.

უდიდესი მდინარეებია ხონგხა (1183 კმ) და მეკონგი (4500 კმ).

კლიმატი. ვიეტნამის ჩრდილოეთში კლიმატი სუბტროპიკულია, მშრალი, რბილი ზამთრითა და ტენიანი ცხელი ზაფხულით. სამხრეთში კლიმატი ტროპიკულია. საშუალო წლიური ტემპერატურა ჩრდილოეთში **აქვს 15-25 გრადუსი, სამხრეთში — აქვს 26-29 გრადუსი.**

ფლორა. ვიეტნამის ტერიტორიის 40% ტროპიკული ტყეებით არის დაფარული. ხარობს ისეთი მცენარეები, როგორცაა ბამბუკი, მუხა, ნაბლი, ფიჭვი, ჩაი, შაქრის ლერწამი, ბანანი და სხვა.

ფაუნა. ვიეტნამის ცხოველთა სამყარო მდიდარია. აქ ბინადრობს სპილო, ირემი, დათვი, ვეფხვი, ლეოპარდი, მაიმუნი, კურდღელი, ნიანგი.

მოსახლეობა. ვიეტნამის მოსახლეობა **92,4 მლნ** კაცს შეად-

ჰა-ლონგ-ბაი

ჰანოი

გენს 2013 წლის შეფასება) და ამ მაჩვენებლით მე-14 ადგილზეა მსოფლიოში. ეთნიკური შემადგენლობა ასეთია: ვიეტები — 85,7%; ტაი — 1,9%; ტხაი — 1,8%; ბიონგი — 1,5%; კმერები — 1,5%; მიაო — 1,2%; ნუნგები — 1,1% და სხვ.

დედაქალაქი — ჰანოი (7 მლნ).

უდიდესი ქალაქები: ხოი-მინი (7,5 მლნ); ჰანოი; ჰაიფონი (2 მლნ).

ოფიციალური ენა: ვიეტნამური.

მეკონგის დელტის რეგიონი

ვიეტნამი რესპუბლიკაა. 1992 წელს მიღებული კონსტიტუციის მიხედვით, ქვეყნის პირველი პირია პრეზიდენტი. ამჟამად ვიეტნამის პრეზიდენტია **ჩაუნგ ტან შანგი**, პრემიერმინისტრი — **ნგუენ ტან**

ზუნგი. საკანონმდებლო ორგანოა ერთპალატიანი ეროვნული საკრებულო, რომელიც 498 დეპუტატისგან შედგება.

ვიეტნამი დაყოფილია 58 პროვინციად და ცენტრს დაქვემდებარებულ 5 ქალაქად, აგრეთვე რაიონებად, რომლებიც პროვინციების ხელისუფლებებს ემორჩილება.

რელიგია. ვიეტნამელთა დიდი ნაწილი (45%) ადგილობრივი ტრადიციული რელიგიის მიმდევარია — წინაპრების კულტის. ბუდიზმს აღიარებს მოსახლეობის 16%, ქრისტიანობას (ძირითადად, კათოლიციზმს) — 8%; არიან, აგრეთვე, ინდუიზმის, ისლამის, პროტესტანტიზმის, ხაოხაოს და კაოდაის მიმდევრებიც.

ეკონომიკა

ვიეტნამის სახელმწიფო ბიუჯეტი, ძირითადად, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქცი-

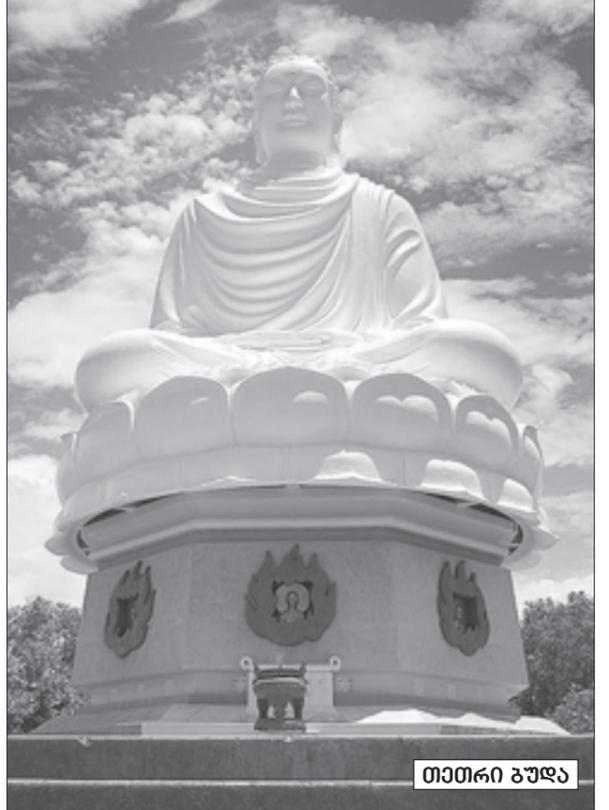

კრავეტაბი მანგოთი

ინგრედიენტები:	
* მანგო — 1 ცალი	* ხეითუნის ზეთი — 4 ჩ/კ
* კანგაცილი კრევეტები — 400 გრ	* მარილი — გემოვნებით
* შავი პილპილი (დაფქული) — 4 ჩ/კ	* მზესუმზირის ზეთი — 50 გრ
* ლიმონი — 1 ც	* მწვანე ხახვი — 2 ც

კარგოდა ჰანოიში

თაიტი ბუდა

ისგან მიღებული შემოსავლით იცვება, დიდია, აგრეთვე, მეთევზეობის წილიც.

საექსპორტოდ აწარმოებენ ბრინჯს, ყავას, კაუჩუკს, ბამბას, ჩაის, შაქრის ლერწამს, არაქისს, ბანანებსა და ანანასს. ბოლო ხანს დაიწყო ფიჭუ-რეზინის, კომპიუტერული და საოფისე ტექნიკის წარმოება.

მოიპოვებენ ფოსფატებს, ქვანახშირს, მარგანცს, ბოქსიტებს, ნავთობსა და ბუნებრივ აირს (ზღვის შეღწეზე).

ვიეტნამის მთლიანი შიგა პროდუქტი **276,6 მლრდ დოლარს** შეადგენს (42-ე), მოსახლეობის ერთ სულზე — **3100 დოლარს** (166-ე).

ვალუტა: ვიეტნამური დონგი. 1 აშშ დოლარი უდრის 21805 ვიეტნამურ დონგს.

მომზადება:

1. მსხვილი კრევეტები გარეცხეთ ცივ წყალში, გააშრეთ და დადეთ თევზზე. მოაყარეთ შავი პილპილი და ცოტა მარილი.
  2. მოაცილეთ კანი მანგოს და დაჭერით.
  3. ტაფაზე დაასხით მზესუმზირის ზეთი და ნელ ცეცხლზე დადგით, როდესაც ზეთი გაცხელდება მანგოს ნაჭრები ჩააგდეთ (ბრტყელი მხარე ქვემოთ უნდა მოექცეს). შეწვით სამი წუთის განმავლობაში, შემდეგ კი თევზზე გადაიტანეთ.
  4. იმავე ტაფაზე დაყარეთ კრევეტები და 3-5 წთ-ის განმავლობაში წვით.
  5. შემწვარი კრევეტები მანგოთან თევზზე გადაიტანეთ, მოასხით ხეითუნის ზეთი და მოაყარეთ მარილი (გემოვნებით).
- კერძი ლიმონის ნაჭრებითა და წვრილად დაჭრილი მწვანე ხახვით მორთეთ, შემდეგ კი სუფრაზე მიიტანეთ.

ინტერნეტდომენი: vn
სატელეფონო კოდი: +84
საათობრივი სარტყელი: GMT+7

კულტურა

ვიეტნამური კულტურის ჩამოყალიბებაში დიდი წვლილი მიუძღვის აღმოსავლეთის რელიგიურ-ფილოსოფიურ სწავლებებს — ბუდიზმსა და კონფუციუსის მოძღვრებას, რომლებთან ერთადაც ქვეყანაში შევიდა ინდოეთისა და ჩინეთის კულტურა. მოგვიანებით კი ქვეყანამ ფრანგული კულტურის გავლენა განიცადა. ვიეტნამი განთქმულია კერამიკული ნაწარმით, საიუველირო ნაკეთობებით.

არქიტექტურა წარმოადგენილია სხვადასხვა რელიგიის ტაძრებით, რომელთა შორის გამოირჩევა XIII-XIX საუკუნეებში აგებული **გუტ-თხაპინა** და **ტი-ფიონგის** სამონასტრო კომპლექსები.

ვიეტნამელი მწერლებიდან აღსანიშნავია **ნგუენ ზუ** (1765-1820), რომელმაც სახელი გაითქვა ეპიკური პოემით „კიეუ“.

ლირსშესანიშნაობები. პანოში: სამხატვრო მუზეუმი; პაგოდა (ბუდისტური ნაგებობა) ტრან-კუოკი; ხოშიმინის მუზეუმი; კონფუციუსადმი მიძღვნილი მუზეუმი. ხოშიმინში: ტაძარი ნოტრ-დამი; ინდუისტური ტაძარი მარიამანი; ბოტანიკური ბაღი; იმპერატორ აიანამას სასახლე. მი-შონში — ბო-კხატ-რე-სოას (X საუკ.) ტაძარი.

სამზარეულო

ვიეტნამური სამზარეულოსთვის დამახასიათებელია კერძები ბრინჯის, სანებლების, პიტნის, ქინძის გამოყენება. კერძებს ამზადებენ ძირითადად ლორის და ქათმის ხორცისგან, პოპულარულია კრევეტები.

მოამზადა ნიკა კორინთელმა

გეორგიული მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

1954 წელს ალბერტ აინშტაინი კალიფორნიის ერთ-ერთ საზღვაო ბაზაზე მეცნიერთა მცირე ჯგუფთან ერთად საიდუმლო ექსპერიმენტზე მუშაობდა. როდესაც სპეციალური დანადგარი ჩაირთო, რიგგარეშე მდგომი პატარა საბავშვო სომალური თაჰის ეკიპაჟთან ერთად მოულოდნელად გაჩრა. გემი მხოლოდ ერთი კვირის შემდეგ ალბერტის, 6000 კილომეტრის დაშორებით იგი მშვიდად მიაგზავნა იაპონიის ზღვის ტალღებს.

ზოგი რამ ტელეპორტაციის შესახებ

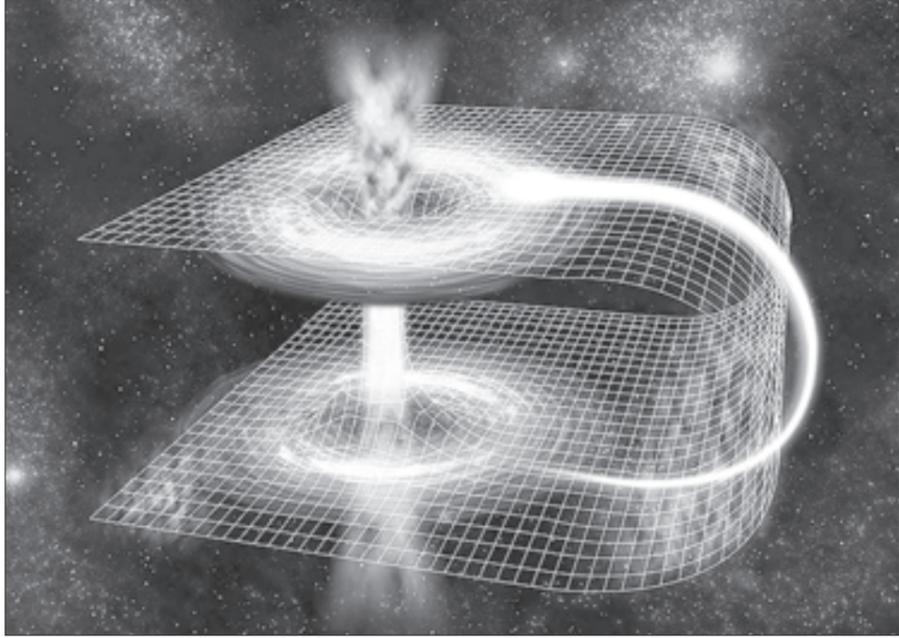
ტელეპორტაცია ანუ დროსა და სივრცეში გადაადგილება უსწორმასწოლოდ მთავარი მოვლენაა. ამოუხსნელი მიზეზით ადამიანები უჩინარდებოდნენ, რამდენიმე ხნის შემდეგ კი სრულიად სხვა დროსა და სივრცეში ჩნდებოდნენ. ტელეპორტაცია (ბერძ. tele — შორს, ინგლის. portei — გადატანა) არის მატერიალური სხეულის მყისიერი გადაადგილება სივრცეში და დროში. ეს ტერმინი პირველად 1930 წელს ჩარლზ ფორტონმა გამოიყენა. მეცნიერებაში ტელეპორტაცია სხვადასხვა ტექნოლოგიური საშუალებისა და ხერხის გამოყენებით მიიღწევა. ამერიკელმა მეცნიერებმა თეორიულად ტელეპორტაციის რამდენიმე ხერხი აღმოაჩინეს — არხობრივი, შემსრუტავი და გამომადევებელი, პრაქტიკულად კი მხოლოდ ერთი — კვანტური ტელეპორტაცია იქნა დადასტურებული.

ინგლისის ბიოფიზიკური ცენტრის მეცნიერები ატარებდნენ ფრიად საინტერესო ექსპერიმენტებს კვანტური ტელეპორტაციის სფეროში, ანუ ბიოლოგიური ობიექტების შესახებ ინფორმაციის მყისიერი და ნებისმიერ მანძილზე გადაცემის სფეროში. ყველაფერი ეს, როგორც ივარაუდება, ჩვენი სამყაროსა და პარალელურ სამყაროებს შორის ფარული კავშირის გარკვეული გამოხატულებაა. ჩვენთვის უცნობი ფაქტორების ზეგავლენით, სივრცის გარკვეულ მონაკვეთზე ჩნდება „ხვრელი“, რომელსაც შეუძლია, ადამიანი სულ სხვა ადგილას და სულ სხვა დროში აღმოაჩინოს.

„ელდრიჯი“ ისტორიაა. 1943 წელს აშშ-ის საზღვაო ძალებმა მოინდომეს, შეექმნათ საზღვაო ხომალდი, რომელიც მონიშნულდგეგმების რადარებისთვის უჩინარი იქნებოდა. სწორედ ამ მიზნით შეიქმნა ხომალდი „ელდრიჯი“, რომელსაც საფუძვლად აინშტაინის გათვლები ედო. გამომცდელებმა ხომალდზე დააყენეს სპეციალური რადარები და გადაწყვიტეს, გემზე ცდა ჩატარებინათ. გამოცდამ წარმატებით ჩაიარა — გემი გაქრა, ოღონდ არა მხოლოდ რადარებისთვის. გემი საერთოდ გაქრა, უხილავი გახდა. გარკვეული დროის შემდეგ „ელდრიჯი“ სხვა ადგილას იპოვეს ნახევრად მკვდარი და ნახევრად შეშლილი ეკიპაჟით.

მიუხედავად მნიშვნელოვანი წარმატებებისა კვანტური ტელეპორტაციის სფეროში, მდინარეა ჯერჯერობით უკლებლივ, განსაკუთრებით კი, ბინდებში უკლებლივ, ტელეპორტაციის

ჯერჯერობით ბიოლოგიური ობიექტების როლში გამოდიან ლაბორატორიის თავგებობი, მაგრამ ექსპერიმენტები უკვე იძლევა დასკვნების გაშვების საშუალებას: ის, რასაც ასე წლის წინათ წინასწარმეტყველებდა აინშტაინი, ხოლო შემდეგ მწერალი ფანტასტიკის, სავსებით რეალურია. მიუხედავად იმისა, რომ პრაქტიკულად ჯერჯერობით ეს ძნელი მისაღწევია, სავსებით შეესაბამება ფიზიკის კანონებს.

თუ დღეს ამ გემის ისტორია ცნობილი და ხელმისაწვდომია, ეს ასტროფიზიკოს მორის ჯესუისის დამსახურებაა. 1956 წელს მან გამოსცა ნაშრომი დროსა და სივრცეში მოგზაურობის შესახებ. სწორედ ამ ნაშრომს გამოეხმაურა ვინმე კ. ალენდე, რომელიც ამტკიცებდა, რომ ხომალდ „ელდრიჯი“ ფიურესტზე მსახურობდა. „ელდრიჯი“ ფიურესტზე „ზემოსხენებული ექსპერიმენტის“ მონაწილე იყო. ამ ადამიანის მტკიცებით, მან თავის თვალით ნახა, როგორ გაუჩინარდა „ელდრიჯი“ ნისლში, მაგრამ გაუჩინარება არანაკლებ საინტერესო ამბები მოჰყოლია.

და შეიძლება შეფასდეს, როგორც სივრცითი გარღვევა, თუ პროცესი კონტროლს დაეცემდებოდა. მალე ჯესუისი მოკლული იპოვეს. სამხედრო საზღვაო ძალები კატეგორიულად უარყოფდა მსგავსი ექსპერიმენტის ჩატარებას, მაგრამ დროთა განმავლობაში მონაწილეები გამოჩნდნენ, ასევე ცნობილი გახდა აინშტაინის მიერ შესრულებული გამოთვლების შავი ჩანაწერები, საგაზეთო სტატიები, რომლებშიც აღწერილი იყო, როგორ გადნა ეკიპაჟის ორი გადარჩენილი წევრი ყველაზე თვალწინ.

ეს საქმე დღესაც არ არის ბოლომდე გახსნილი და დღესაც უდიდეს ინტერესს იწვევს. ამერიკელი ინჟინერ-ელექტრიკოსი ადამ სკოლინგი ყვება: „1990 წელს ჩემმა ფლორიდელმა მეგობარმა მარგარეტ სენდისმა მე და ჩვენი საერთო მეგობრები დაგვპატიჟა ექიმ კარლ ლაისლერთან, რათა განგვეხილა ექსპერიმენტის ზოგიერთი დეტალი. ლაისლერი ფიზიკოსია, რომელიც მუშაობდა 1943 წელს ალბერტ აინშტაინის პროექტზე. მისი თქმით, გემზე დაყენებული გენერატორები იმ რაოდენობის ენერგიით იკვებებოდა, რამდენიც საშუალო ზომის ქალაქის განათებას სავსებით ეყოფოდა. ექსპერიმენტის იდეა იმაში მდგომარეობდა, რომ თა განმავლობაში მონაწილეები გამოჩნდნენ, ასევე ცნობილი გახდა აინშტაინის მიერ შესრულებული გამოთვლების შავი ჩანაწერები, საგაზეთო სტატიები, რომლებშიც აღწერილი იყო, როგორ გადნა ეკიპაჟის ორი გადარჩენილი წევრი ყველაზე თვალწინ.“

2001 წელს ამერიკის შვერტული მტატების სამხედრო საპერო ძალების ხელმძღვანელობამ დოქტორ ერიკ დეივისის დაავალა ტელეპორტაციის მეცნიერული შესწავლა. დოქტორმა დეივისმა თავისი გამოკვლევების შედეგები პორტაციის შესახებ 2004 წლის 1 აგვისტოს. ამ მოხსენებამ დიდი მითქმა-მოთქმა გამოიწვია საზოგადოებაში იგი რეკომენდაციას იძლეოდა, გაღრმავებულიყო ფსიქიკური ტელეპორტაციის შესწავლა. დეივისს ნება დართეს, გამოეყენებინა გასაიდუმლოებული დოკუმენტებიც, რომლებიც პირდაპირ თუ ირიბად ტელეპორტაციის შესახებ იყვნენ დაწერილი. დეივისმა ჩამოაყალიბა ტელეპორტაციის კონცეფცია და ეს კონცეფცია იმდენად საინტერესო და ყურადსაღებია, რომ მეცნიერს აშშ-ის ხელმძღვანელობამ ექსპერიმენტების გაგრძელების უფლება და საშუალება მისცა.

1954 წელს, სიკვდილამდე ერთი წლით ადრე, ალბერტ აინშტაინი კალიფორნიის ერთ-ერთ საზღვაო ბაზაზე მეცნიერთა მცირე ჯგუფთან ერთად საიდუმლო ექსპერიმენტზე მუშაობდა. ექსპერიმენტი ტრაგიკულად დასრულდა. როდესაც სპეციალური დანადგარი ჩაირთო, იქვე, რეიდზე მდგომი პატარა სამხედრო ხომალდი თავის ეკიპაჟთან ერთად მოულოდნელად გაქრა. ექსპერიმენტი სასწრაფოდ შეწყვეტიეს და გემზე ძებნა გამოაცხადეს. გემი მხოლოდ ერთი კვირის შემდეგ აღმოაჩინეს, იგი მშვიდად მიაგზავნა იაპონიის ზღვის ტალღებს (რომელიც კალიფორნიიდან 6000 კილომეტრითაა დაშორებული), ეკიპაჟის ყველა წევრი მკვდარი იყო.

ექსპერიმენტი აღარ გაუმეორებიათ, აინშტაინმა კი, ალბათ, იცოდა, რომ უნებურად, პირველად კაცობრიობის ისტორიაში, ხელოვნური ტელეპორტაცია განახორციელა.

ყველაზე იდუმალი და საიდუმლოებით მოცული ექსპერიმენტი, რომელიც ტელეპორტაციას მოიცავდა, გემი

დოქტორმა დეივისმა თავისი გამოკვლევების დროს ტელეპორტაციის კონცეფცია ხუთ დასად დაჰყო: SF-ტელეპორტაცია (SF — science-fiction (ინგ.) — სამეცნიერო ფანტასტიკა) არის „ადამიანების ან ინერტული სხეულების „უსაგნო“ გადაადგილება სივრცეში განვითარებული ტექნოლოგიური საშუალებების გამოყენებით“. მოხსენებაში, ფაქტობრივად, მეტი არაფერია ნათქვამი SF-ტელეპორტაციის შესახებ და იგი გამოკვლევის მიღმა დარჩენილი.

VM-ტელეპორტაცია (VM — metric of the vacuum (ინგ.) — ვაკუუმის მეტრიკა) არის „ადამიანების ან ინერტული სხეულების „უსაგნო“ გადაადგილება სივრცეში ვაკუუმის თვისებებისა თუ სივრცე-დროის მეტრიკის (გეომეტრიის) შეცვლის გზით“. ამ ტიპის ტელეპორტაციაში გამოყენებული ხერხები ისეთ თეორიულ ცნებებს ემყარება, როგორიცაა ნულოვანი ნერტიკის ენერჯის გამოყენება, სივრცე-დროის სიმრუდის ადგილობრივი დეფორმაცია ჭიხვურელის შესაქმნელად და ვაკუუმის გამტარებისა და სინათლის სიჩქარის შეცვლა. მოხსენება მხარს უჭერს ამ მიმართულებით თეორიული და ექსპერიმენტული კვლევების წარმართვასა და გაძლიერებას.

Q-ტელეპორტაცია (Q — quantum (ინგ.) — კვანტი) არის „ერთი კვანტური სისტემის მდგომარეობისა და მისი კორელაციების უსაგნო გადაადგილება სივრცეში მეორე სისტემისკენ, სადაც სისტემა შეიძლება აღნიშნავდეს ნივთიერებისა თუ ენერჯის განმხოლოებულ ან დაჯგუფებულ ნებისმიერ ნაწილაკს. მოხსენების ეს ნაწილი აღწერს პროცედურას, რომელიც მოგვარებებს სერიალ Star Trek-ში გამოყენებულ ტელეპორტაციის ხერხს: გადასაგზავნი ნივთისა თუ არსების შემადგენელი ყველა ნაწილაკის ზედმინუვნი ანალიზი, ნივთის (არსების) დემატერიალიზაცია, ნივთიერებისა და მასთან დაკავშირებული კვანტური ინფორმაციის გადაცემა და ნივთის (არსების) აღდგენა დანიშნულების წერტილში. ეს მეთოდი იყენებს კვანტურ ტელეპორტაციას კვანტური ინფორმაციის გადასაცემად კვანტური ჩახართულობის გზით. მოხსენების დასკვნაში აღნიშნულია, რომ, მიუხედავად მნიშვნელოვანი წარმატებებისა კვანტური ტელეპორტაციის სფეროში, მეცნიერება ჯერჯერობით უძლურია, განახორციელოს რთული ნივთების, გინდაც მარტივი უჯრედების, ტელეპორტაცია. მოხსენებაში ნაშთიყენებულია წინადადება, რომ გაღრმავდეს ამ სფეროში ამჟამად წარმოებული სხვადასხვა გამოკვლევა.

E-ტელეპორტაცია (E — extotic (ინგ.) — ეგზოტიკური) არის „ადამიანების ან ინერტული სხეულების „უსაგნო“ გადაადგილება სივრცის სხვა განზომილებათა თუ პარალელურ სამყაროთა

1960 წელს მონტარიოს შტატში, უამრავი ადამიანის თვალწინ 13 წლის ბიჭი დაიკარგა. მას ვერავინ ხედავდა. დიდი ხნის ქაზნის შემდეგ კი ბიჭი უცხრად იბრუნდა გარდა, თითქოს არსად წასულა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გამოყენების გზით". მოხსენების ამ ნაწილში დოქტორი დევიდსი მოკლედ მიმოიხილავს განსხვავებულ თეორიებს (მრავლობითი სამყარო, სიმთა თეორია და ბრანული კოსმოლოგია...), რომლებიც ვარაუდობენ ჩვენთვის ცნობილი 4 განზომილების გარდა სხვა განზომილებების ან ჩვენი სამყაროს პარალელური სამყაროების არსებობას. **E-ტელეპორტაციის იდეის არსი მდგომარეობს იმაში, რომ ეს განზომილებები და სამყაროები გამოყენებულ იქნეს, როგორც ერთგვარი მოკლე გზა, რომელიც მოგვცემდა ჩვენი ფიზიკური სამყაროს ორ უკიდურესად დაშორებულ ნერტილს შორის სწრაფი მოგზაურობის საშუალებას.** მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ეს თეორიები, მიუხედავად მათი მოხიზვითა და უმნიშვნელო სადღეისოდ, რომ ძალიან ადრეა მათ პრაქტიკულ გამოყენებაზე ფიქრი.

P-ტელეპორტაცია (p — parapsychologic (ინგ.) — პარაფსიქოლოგიური) არის „ადამინების ან უსუსლო საგნების გადაადგილება პარანორმალურ საშუალებათა გამოყენებით“. დევიდის მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ, მიუხედავად გასულ საუკუნეში ამ მოვლენის ირგვლივ დადასტურებული მრავალი თაღლითობისა, სამხედრო და სამოქალაქო მკვლევართა მიერ ბოლო ხანებში მოპოვებულ იქნა დამაფიქრებელი შედეგები და რომ ამ სფეროში საჭიროა კვლევების გაგრძელება.

ხელოვნური ტელეპორტაციის სფეროში მეცნიერებს გარკვეული წარმატებები უკვე აქვთ. **ბასულ წელს ჰოლანდიელმა მეცნიერებმა კვანტური ტელეპორტაციის საკითხში მიაღწიეს შედეგს, რომელსაც შეუძლია, დაამტკიცოს, რომ აინშტაინის ცვალებადობის თეორიაში მითითებული კვანტური კავშირების არსებობა დადასტურდა.**

დელოვტის უნივერსიტეტის ნანომეცნიერების დეპარტამენტის ფიზიკოსები ირმუნტე ბიან, რომ მოახერხეს კვანტური ინფორმაციის გადაზიდვა ალმასის ორ სხვადასხვა ნაჭერს შორის, რომლებსაც ერთმანეთისგან 3 მეტრი აშორებდა.

კვლევის ერთ-ერთი ავტორის, პროფესორ რონალდ ჰანსონის თქმით, შესაძლებელია, ვარსკვლავური გზის (Star Trek) სტილის ტრანსპორტიერი მომავალში რეალობად იქცეს. „რის ტელეპორტირებასაც ვახდენთ, არის ნაწილაკის მდგომარეობა, — აღნიშნა პროფესორმა ჰანსონმა, — თუკი ჩათვლით, რომ ჩვენ სხვა არაფერი ვართ, თუ არა სპეციფიკურად თავმოყრილი ატომების კოლექცია, მაშინ შესაძლებელი უნდა იყოს ჩვენი ტელეპორტაცია ერთი ადგილიდან მეორეზე. პრაქტიკაში ამის შესანიშნავი მაგალითია, თუმცა მისი გამორიცხვა არ შეუძლებელია, რადგან არ არსებობს ფიზიკის ფუნდამენტური კანონი, რომელიც ამას ხელს შეუშლის“.

კვანტური ინფორმაციის უსუსტი ტელეპორტაცია წინ გადადგმული ნაბიჯია კვანტური ქსელების ასაგებად, რომლებიც უფრო ძლიერი და დაცულნი იქნება, ვიდრე ამ-

უამინდელი სუპერკომპიუტერები. „კვანტური ტელეპორტაციის მთავარი გამოყენება იქნება ინტერნეტის კვანტური ვერსია, რომელიც მსოფლიო მასშტაბით გაერცხლებდა და მისი დახმარებით კვანტური ინფორმაციის გავრცელება, — ამბობს პროფესორი ჰანსონი, — ნაწილაკების გადახლართვას ვიყენებთ, როგორც საკომუნიკაციო არხს. ინფორმაცია გადაიზიდება მეორე მხარეს და არ არსებობს შიშა, რომლითაც ვინმე შეძლებს ამ ინფორმაციის ხელში ჩაგდებას“.

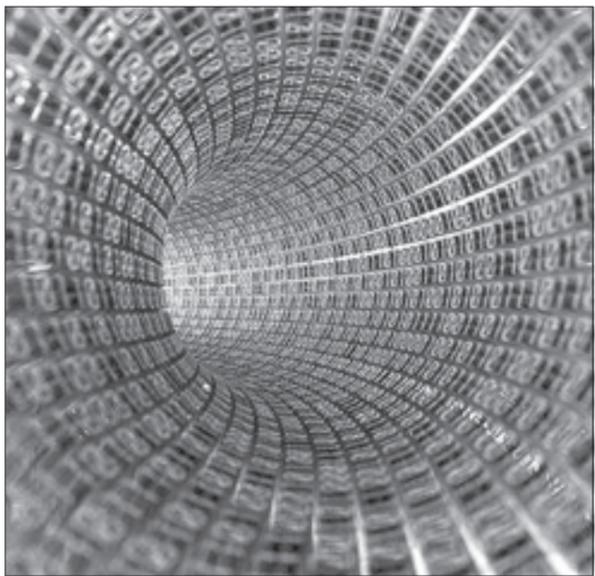
მიუხედავად იმისა, რომ მეცნიერულად საკითხი ბოლომდე ვერ დაზუსტდა და ხელოვნურად ტელეპორტაციის პროცესი დიდი დანაკარგებითა და დიდი კითხვის ნიშნების გარეშე ვერა და ვერ განახორციელეს, ტელეპორტაციის არაერთი მაგალითი ადასტურებს, რომ მსგავსი რამ ნამდვილად რეალობაა.

1960 წელს მონტარიოს შტატში, უამრავი ადამიანის თვალწინ 13 წლის ბიჭი დაიკარგა. მას ვერავინ ხედავდა. დიდი ხნის ქაზნის შემდეგ კი ბიჭი უცხრად იბრუნდა გარდა, თითქოს არსად წასულა.

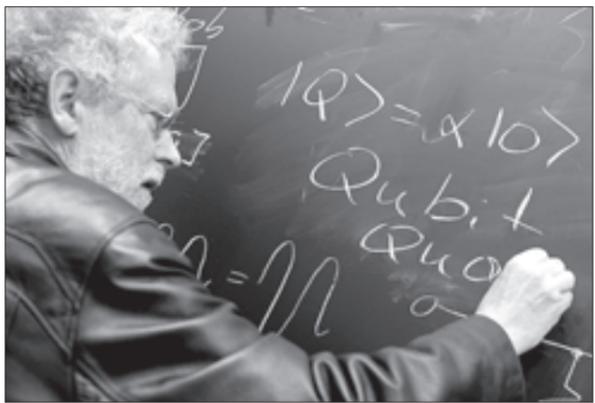
ერთ-ერთი პირველი ჩანაწერი ტელეპორტაციის შესახებ ესპანურ არქივებში გვხვდება და ის 1593 წლის ოქტომბერში მექსიკაში მომხდარ შემთხვევას აღწერს. ესპანური არმიის მაიორმა რიგითი ჯარისკაცებში უცნაური ადამიანი შეამჩნია, რომლის ჩაცმულობა და ეკვიპირება სხვა ჯარისკაცებისგან სრულიად განსხვავებული იყო. როდესაც მაიორმა ჯარისკაცს შენიშვნა მისცა, ეს უკანასკნელი ესპანურად ალაპარაკდა: „მე უილ პერესი მქვია. გამაგზავნეს გუბერნატორის სასახლის დასაცავად, მაგრამ სასახლეში ვერ მივაღწიე. ვხვდები, რომ ვიმყოფები სულ სხვა ადგილას, უცნობ ადამიანებში, თუმცა მეც ესპანელი ვახლავარ“. მაიორის შეკითხვაზე, რომელი გუბერნატორის სასახლეს იცავდა, ჯარისკაცი უპასუხა, ფილიპინებზე ესპანური კოლონიების გუბერნატორის სასახლესო. ჯარისკაცი ამის გამო კინარამ ინკვიზიციის მსხვერპლი გახდა, რადგან სასულიერო პირებს იგი ეშმაკი ეგონათ, არადა, იგი მართლაც ფილიპინებიდან, ესპანური კოლონიიდან აღმოჩნდა. ერთ-ერთმა ოფიცერმა, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ სწორედ ფილიპინებზე მსახურობდა, ის სახეზე იცნო.

მისგან განსხვავებით, გაუმართლა იაპონელ სამურაის. 1862 წელს აშშ-ში, ნიუ იორკში, სამურაი, რომელმაც გამკვლელების ყურადღება თავისი ჩაცმულობითა და დაბნეულობით მიიქცია, დააბატიმრეს. გაირკვა, რომ იგი იაპონიაში, კუნძულ ჰონსიუ XV-XVI საუკუნეების მიჯნაზე ცხოვრობდა, გზაზე მიმავალმა მოულოდნელად გონება დაკარგა და აზრზე მოსვლის შემდეგ უკვე XIX საუკუნეში აშშ-ში აღმოჩნდა.

სხვათა შორის, ერთ-ერთი ლეგენდის მიხედვით, ცნობილი გრაფი სენ-ჟერმენი დაპატიმრების შემდეგ ბასტილის ციხიდან სწორედ ტელეპორტაციის გამოყენებით გაიქცა. მან სარკე მოითხოვა, მცვე-

მისგან განსხვავებით, გაუმართლა იაპონელ სამურაის. 1862 წელს აშშ-ში, ნიუ იორკში, სამურაი, რომელმაც გამკვლელების ყურადღება თავისი ჩაცმულობითა და დაბნეულობით მიიქცია, დააბატიმრეს. გაირკვა, რომ იგი იაპონიაში, კუნძულ ჰონსიუ XV-XVI საუკუნეების მიჯნაზე ცხოვრობდა, გზაზე მიმავალმა მოულოდნელად გონება დაკარგა და აზრზე მოსვლის შემდეგ უკვე XIX საუკუნეში აშშ-ში აღმოჩნდა

ლებმა მიუტანეს. მეორე დღეს სენ-ჟერმენის საკანში მხოლოდ გატყევილი სარკე ნახეს, თავად გრაფი კი არსად იყო. 1943 წელს აშშ-ში სამხედრო-საზღვაო ძალებში მეცნიერების მიერ ჩატარდა ექსპერიმენტები, რომლის დროსაც უპასუხა, ფილიპინებზე ესპანური კოლონიების გუბერნატორის სასახლესო. ჯარისკაცი ამის გამო კინარამ ინკვიზიციის მსხვერპლი გახდა, რადგან სასულიერო პირებს იგი ეშმაკი ეგონათ, არადა, იგი მართლაც ფილიპინებიდან, ესპანური კოლონიიდან აღმოჩნდა. ერთ-ერთმა ოფიცერმა, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ სწორედ ფილიპინებზე მსახურობდა, ის სახეზე იცნო.

1935 წელს კენიაში მუშაობდა ინგლისელების ექსპედიცია ვივიან ფუშის ხელმძღვანელობით. ორი კოლეგა — მარტინ შელფისი და ბილ დაისონი უცნობ კუნძულზე გაემარტინენ. გავიდა თხუთმეტი დღე. მეცნიერები აღარ დაბრუნებულან. შემფოთებულმა ხელმძღვანელმა კუნძულზე მამულიკად გაიქცა და სიგანეში მდებარე მთაში დაიხიდა. მათ მეგობრების კვალს ვერ მიაგნეს. კუნძულზე მხოლოდ აბორიგენების მიერ მიტოვებული მან სარკე მოითხოვა, მცვე-

ლებმა მიუტანეს. მეორე დღეს სენ-ჟერმენის საკანში მხოლოდ გატყევილი სარკე ნახეს, თავად გრაფი კი არსად იყო. 1943 წელს აშშ-ში სამხედრო-საზღვაო ძალებში მეცნიერების მიერ ჩატარდა ექსპერიმენტები, რომლის დროსაც უპასუხა, ფილიპინებზე ესპანური კოლონიების გუბერნატორის სასახლესო. ჯარისკაცი ამის გამო კინარამ ინკვიზიციის მსხვერპლი გახდა, რადგან სასულიერო პირებს იგი ეშმაკი ეგონათ, არადა, იგი მართლაც ფილიპინებიდან, ესპანური კოლონიიდან აღმოჩნდა. ერთ-ერთმა ოფიცერმა, რომელიც რამდენიმე წლის წინათ სწორედ ფილიპინებზე მსახურობდა, ის სახეზე იცნო.

1935 წელს კენიაში მუშაობდა ინგლისელების ექსპედიცია ვივიან ფუშის ხელმძღვანელობით. ორი კოლეგა — მარტინ შელფისი და ბილ დაისონი უცნობ კუნძულზე გაემარტინენ. გავიდა თხუთმეტი დღე. მეცნიერები აღარ დაბრუნებულან. შემფოთებულმა ხელმძღვანელმა კუნძულზე მამულიკად გაიქცა და სიგანეში მდებარე მთაში დაიხიდა. მათ მეგობრების კვალს ვერ მიაგნეს. კუნძულზე მხოლოდ აბორიგენების მიერ მიტოვებული მან სარკე მოითხოვა, მცვე-

ანომალიური მოვლენების ცნობილი ამერიკელი მკვლევარის — ჩარლზ ბერლიციის მონაცემებით, აშშ-ის სამხედრო საზღვაო ძალები ატარებდნენ ექსპერიმენტს, რომლის მასშტაბით გაერცხლებდა და ამბობს პროფესორი ჰანსონი, — ნაწილაკების გადახლართვას ვიყენებთ, როგორც საკომუნიკაციო არხს. ინფორმაცია გადაიზიდება მეორე მხარეს და არ არსებობს შიშა, რომლითაც ვინმე შეძლებს ამ ინფორმაციის ხელში ჩაგდებას“.

მიუხედავად იმისა, რომ მეცნიერულად საკითხი ბოლომდე ვერ დაზუსტდა და ხელოვნურად ტელეპორტაციის პროცესი დიდი დანაკარგებითა და დიდი კითხვის ნიშნების გარეშე ვერა და ვერ განახორციელეს, ტელეპორტაციის არაერთი მაგალითი ადასტურებს, რომ მსგავსი რამ ნამდვილად რეალობაა.

საბჭოთა მწერალს ევგენი პეტროვს („12 სკამის“ თანაავტორი) ერთი ძალიან უჩვეულო თაგზე, მაგრამ ვერავინ და ვერაფერს მიაგნო. ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა ფუშს უამბეს ლეგენდა, რომლის მიხედვითაც, კუნძულზე ოდესღაც დასახლებული ყოფილა. ხალხი იჭერდა თევზს, ნადირობდა, ვაჭრობდა მატერიკზე მცხოვრებ თანამემამულეებთან, მაგრამ გავიდა დრო და ისინი სანაპიროზე აღარ ჩნდებოდნენ. მაშინ კენიელებმა ზღვიდან სოფელ ლონგლანიდან კუნძულის დასაზვერად ტივი გააგზავნეს. კუნძულზე გადამსხდარი ხალხი განცვივრებული შესცქეროდა მიტოვებულ სახლებს, ხელებზე დადარჩენილ ნივთებს და უკვე დამავალ თევზებს. ადამიანები არსად ჩანდნენ. დაზვერვაზე მისულები სასწრაფოდ გაეცალენ იქაურობას. მას შემდეგ კუნძულზე მისვლის სურვილი არავის გასჩენია.

მრავალი ზეპირი გადმოცემის თანახმად, ადამიანების იდუმალებით აღსავსე გაუჩინარება ზოგჯერ მოწმეების თვალწინ მომხდარა. 1915 წლის 23 აგვისტოს კონსტანტინოპოლის ახლოს განლაგებული სამხედრო ნაწილების ჯარისკაცებმა იხილეს უცნაური ღრუბელი გახვეული მეტოქის სამხედრო ნაწილები, რომლებიც სწრაფად გაუჩინარდნენ. ანალოგიური შემთხვევა მოხდა 1943 წელს.

„ძვირფასო მერილ, ვიზიარებ შენს მსუხარებას ბიძია პიტის გარდაცვალების გამო. გამაგრდით, მეგობარო! მაპატიე, ამდენ ხანს რომ ვერ გწერდი. იმედი მაქვს, ინგრილიან გაიზარდა. ყველას აკოცე. შენი ევგენი“.

გავიდა ორ თვეზე მეტი, მაგრამ წერილი უკან არ ბრუნდებოდა. პეტროვმა იფიქრა,

ალბათ, გზაში თუ დაიკარგაო, მაგრამ ბარათის გაგზავნიდან მესამე თვეს მან პასუხი მიიღო... მერილ ოჯეინ უიზლისგან, რომლის კონვერტზეც ზუსტად ასე ეწერა: ახალი ზეულანდია, ჰაიდბერდელი, რაიტიბიჩი, სახლი №7.

„ძვირფასო ევგენი, მადლობა თანაგრძობისთვის. ბიძია პიტის უეცარმა სიკვდილმა სამყაროს წელიწად-ნახევრით მოგვწყვიტა და იმედი გვაქვს, გვაპატიებ და გვიანებულ პაპებს. მე და ინგრილი ხშირად ვისხენებ შენი სტუმრობის ამბებს და კიდევ ვინახავთ რუსეთიდან გამოგზავნილ საჩუქრებს“, — ეწერა წერილში.

პეტროვის შემფოთება უფრო გამაძვრდა, როცა ნახა, რომ წერილში მასთან ერთად გადაღებული 1938 წლის 9 ოქტომბრით დათარიღებული ფოტოც იყო ჩადებული — ის ხომ ახალ ზელანდიაში წარსულში არასოდეს ყოფილა. მით უმეტეს, რომ ზუსტად 1938 წლის 9 ოქტომბრის მოხვედა საავადმყოფოში, სადაც მკურნალობის ხანგრძლივი და რთული კურსიც გაიარა და ექიმებმა სიცოცხლე ძლივს შეუნარჩუნეს.

სიტუაციის გასარკვევად მწერალმა მეორე წერილიც გაგზავნა, თუმცა პასუხის მიცემა ვეღარ მოეხერხა, რადგან სულ მალე მეორე მსოფლიო ომი დაიწყო და ის ფრონტზე სამხედრო კორესპონდენტად წავიდა.

1942 წელს თვითმფრინავი, რომელშიც ევგენი პეტროვი იჯდა, საბრძოლო მოქმედებების თაგზე მტერი ჩამოაგდო, მალე კი მწერლის მისამართზე მივიდა მერილ უიზლის წერილი, რომელშიც ეწერა:

„აღფრთხილებული ვარ საბჭოთა ჯარისკაცების სიამაყითა და პირადად შენით, ჩემო ევგენი. ისე, როცა ტაბში სახანაოდ შეხვედი, ძალიან შევეშინდი, რადგან წყალი ცივი იყო, თუმცა მითხარი, რომ დახრჩობა არ გემუქრებოდა, რადგან თვითმფრინავით ფრენისას უნდა დალუპულიყავი. ძალიან გთხოვ, შეეცადე, ცოტა იფრინო“.

რა მოხდა, როგორ და რანაირად, უცნობია, რადგან ეს საოცარი საიდუმლო ევგენი პეტროვის ტრაგიკულად დაღუპვასთან ერთად დასამარდა.

ჩინეთში ტელეპორტაციის ნათვალთვალო კამერა აღგზავნილი იყო. შესაბამისად, რამდენიმე უკვე არარსებულ მისამართზე გაგზავნილი ბარათები უკან უბრუნდებოდა.

მწერლის ასეთი უჩვეულო გართობა კარგა ხნის განმავლობაში გრძელდებოდა და 1939 წელს პეტროვმა ახალი ზელანდია აიჩრია. მან მოიფიქრა ქალაქი ჰაიდბერდელი, ქუჩა რაიტიბიჩი, სახლი №7 და ადრესატი მერილ უიზლი უიზლი. ქალაქზე კი ექსცენტრიულმა მწერალმა ინგლისურ ენაზე ასეთი ტექსტი დაწერა:

„ძვირფასო მერილ, ვიზიარებ შენს მსუხარებას ბიძია პიტის გარდაცვალების გამო. გამაგრდით, მეგობარო! მაპატიე, ამდენ ხანს რომ ვერ გწერდი. იმედი მაქვს, ინგრილიან გაიზარდა. ყველას აკოცე. შენი ევგენი“.

გავიდა ორ თვეზე მეტი, მაგრამ წერილი უკან არ ბრუნდებოდა. პეტროვმა იფიქრა,

გეგუნი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ახსნისა და არბუმენტაჰის წარდგინის შემდეგ, დიდია ალბათობა, რომ ბავშვმა გაიტხოტ: თუ ასე ცუდია მოწევა, მაშინ რატომ ეწევიან უფროსები? უთხარით, რომ მოწევა ისეთი სერიოზული პრობლემაა, მოზრდულ ადამიანს უკვე უჭირს გადაჩვევა, ამიტომ მისი აღმოფხვრა დასაწყისშივეა საჭირო.

თუ ბავშვი ეწევა

როდესაც ბავშვი სიგარეტს ეწევა, ეს ძალიან უსიამოვნო ფაქტია და ნებისმიერ მშობელს საგონებელში ადგებს. ხშირად ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ შვილი ეწევა, მშობლებს სტრესულ სიტუაციაშიც აყენებს და ხშირად მათი რეაქცია თუ ქმედებები საპირისპირო შედეგებსაც იძლევა.

თუ მდგომარეობის გამოსწორება გასურთ და არა მხოლოდ დაგროვილი ბოლმის გადმონთხევა, პირველ რიგში, მოგინებთ, საუბრით დაარწმუნოთ თქვენი შვილი, რომ მონევა მართლაც მავნებელია და არა ისტერიკებით, მით უმეტეს — ჩხუბით და ფიზიკური ძალადობით. ეს უკურეაქციას გამოიწვევს.

არ იცრუოთ. ესაუბრეთ მშვიდად და დამაჯერებლად. თუ მოხდა ისე, რომ ტონს აუწიეთ, ბავშვი უბრალოდ აღარ მოგისმენთ. ეს მისი თავდაცვითი რეაქციაა ემოციურ ნებსზე.

შეეცადეთ, გარკვეოთ, რის შემდეგ გადაწყვიტა, აეღო ხელში სიგარეტი. თუ გითხრა, რომ ეს მოდაშია და მის კლასში ყველა ეწევა, აუხსენით, რომ ახლა გაცილებით აქტიუალურია ჯანმრთელი ცხოვრების წესი და დრო, როდესაც

სიგარეტის მონევა მოდაში იყო, დიდი ხანია, წარსულს ჩაბარდა.

შეიძლება მოისმინოთ კიდევ სხვა არგუმენტებიც, მაგრამ ყველა მათგანს გონივრული და რაციონალური კონტრარგუმენტი უნდა დაახვედროთ, ოღონდ თქვენი მცდელობები არ უნდა მოიცავდეს რეალობის გაზვიადებას და ტყუილებს.

ხშირად ამბობენ, მონევა დამშვიდება და კონცენტრაციაში ეხმარება და აზრი არ აქვს მტკიცებას, რომ ეს ასე არ არის. მაგრამ ბავშვმა აუცილებლად უნდა გაიგოს, რომ დამშვიდება ამ შემთხვევაში გამოწვეულია სიგარეტის მავნე და მომამყვლი ნივთიერებების ნერვულ სისტემაზე მოქმედების შედეგად და, თუ ასე გააგრძელებს, მალე ის ვერ შეძლებს დამშვიდებას სიგარეტის გარეშე,

რადგან მასზე იქნება დამოკიდებული. თუ ბავშვი დარწმუნებულია, რომ სიგარეტს შეუძლია დაიცვას ჭარბი წონისგან, აუხსენით, თუ რის ხარჯზე შეიძლება მოხდეს ეს. ფაქტია, რომ სიგარეტი თრგუნავს შიმშილის განცდას, სამაგიეროდ, შეიძლება კუჭის წყლულით ან გასტრიტით დაავადდეს.

ერთ-ერთ არგუმენტად შეიძლება მოიყვანოს ის, რომ ქუჩაში შესცივდა და გადაწყვიტა სიგარეტის მონევა. აუხსენით, რომ სიგარეტის შხამი მოქმედებს ორგანიზმზე. ამ დროს იმატებს პულსის სიხშირე და არტერიული წნევა. ადამიანი რაღაც პერიოდში მართლა თბება, მაგრამ ასეთი ცვლილებები ორგანიზმში იწვევს სხვადასხვა დაავადებას, განსაკუთრებით მაშინ, თუ ხშირად ეწევა სიცივეში.

ახსნისა და არგუმენტების წარდგინის შემდეგ, დიდია ალბათობა, რომ ბავშვმა გკითხოთ: თუ ასე ცუდია მონევა, მაშინ რატომ ეწევიან უფროსები? უთხარით, რომ მონევა ისეთი სერიოზული პრობლემაა, მოზრდულ ადამიანს უკვე უჭირს გადაჩვევა, ამიტომ მისი აღმოფხვრა დასაწყისშივეა საჭირო.

კორჩაკის 10 მხნეა გუოგლას

იანუშ კორჩაკი იყო ცნობილი პოლონელი პედაგოგი, მწერალი, ექიმი და საზოგადო მოღვაწე, რომელმაც თავისი ცხოვრება ბავშვებს მიუძღვნა და მათ სიყვარულსვე შეეწირა. ვარშავის გეტოში მას მოწყობილი ჰქონდა ობოლთა თავშესაფარი, სადაც 200 აღსაზრდელი ჰყავდა და მათ მზრუნველობას არ აკლებდა. 1942 წლის ზაფხულში პოლონელმა პარტიზანებმა შესთავაზეს იქიდან საიდუმლოდ გამოსვლა, ფაშისტებს მისთვის რამე რომ არ დაეშავებინათ. მაგრამ იანუშმა უარი თქვა თავისი აღსაზრდელების გარეშე იქიდან გასვლაზე. მას არ სჯეროდა, რომ გაზის კამერებში სიკვდილი ელოდათ. „ბავშვებს ხელს არ ახლებენ“, — ამბობდა კორჩაკი. ბავშვებს ხელი ახლეს... იანუში თავის აღსაზრდელებთან ერთად გაზის კამერაში გაგუდეს... იანუშის ათი მცნევა მშობლებისთვის ბევრს დაეხმარება შვილებთან ურთიერთობისას პრობლემების გადაჭრაში:

1. ნუ ელოდები, რომ შენი შვილი იქნება შენნაირი ან ისეთი, როგორც შენ გსურს, რომ იყოს. დაეხმარე, იყოს ის, ვინც მას სურს;

2. ნუ დააყვედრი ყველაფერს, რასაც უკეთებ. შენ მას სიცოცხლე აჩუქე, როგორ გადაგიხდის ამას? ის თავის შვილს გადასცემს სიცოცხლეს, ის შვილი — თავის შვილს და ეს არის ბუნებრივი მადლიერების კანონზომიერება;

3. ნუ გადმონთხევ შვილზე შენს წყენას, თუ არ გინდა, სიბერეში შავი პური ჭამო. გახსოვდეს, რასაც დასთეს, იმას მოიმიკი;

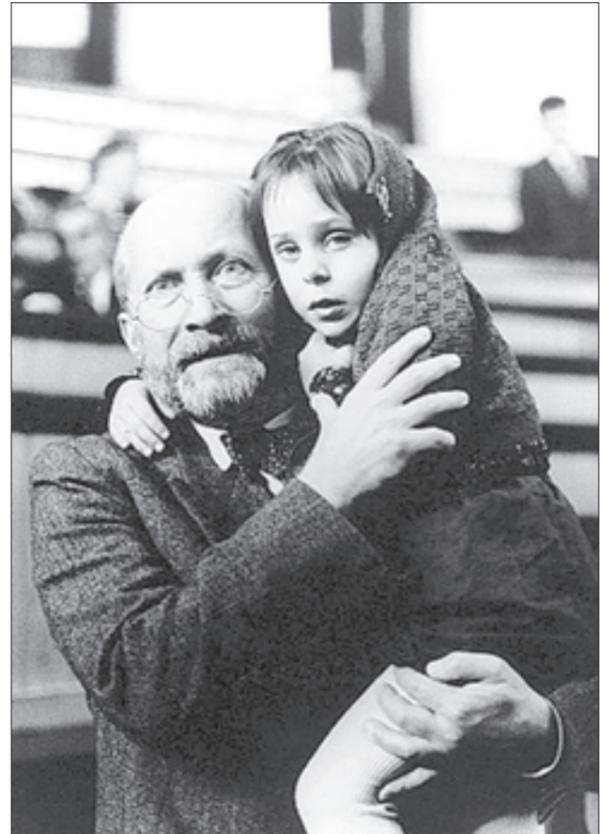
4. ნუ უყურებ მის პრობლემებს ზერელედ და ქედმაღლურად. ცხოვრება ყველასთვის თანაბრად რთულია და დარწმუნებული იყავი, მისთვის ის არანაკლებ რთულია, ვიდრე შენთვის, შეიძლება, მეტადაც კი, რადგან მას გამოცდილება არ აქვს;

5. ნუ დაამცირებ!

6. ნუ დაგავინყვდება, რომ ადამიანისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი შეხვედრები ბავშვებთან შეხვედრებია. მეტი ყურადღება მიაქციე მათ — არასდროს იცი ზუსტად, ვის ხვდები ამ ბავშვის სახით.

7. ნუ იტანჯავ თავს, თუ არ შეგიძლია რაღაცის გაკეთება შენი შვილისთვის, უბრალოდ, გახსოვდეს: ბავშვისთვის არ არის საკმარისი გაკეთებული, თუ არ არის გაკეთებული ყველაფერი, რაც შესაძლებელია;

8. ბავშვი ტირანი არ არის, რომელიც მთელ შენს ცხოვრებას ეუფლება, არ არის მხოლოდ ხორცისა და სისხლის ნაყოფი. ეს ის ძვირფასი ფიალაა,

რომელიც ცხოვრებამ მოგცა დასაცავად და მასში შემოქმედებითი ცეცხლის განსავითარებლად. ეს დედისა და მამის უანგარო სიყვარულია, რომელთაც უნდა გაზარდონ არა „ჩენი“, „საკუთარი“ შვილი, არამედ დროებით მოსადევლებად მომზარებული სული;

როს გაუკეთო სხვის შვილს ის, რაც არ გინდა, რომ შენსას გაუკეთონ;

10. გიყვარდეს შენი შვილი, როგორც უნდა იყოს ის — უნიჭო, უიღბლო. მასთან ურთიერთობა ყოველთვის უნდა გიხაროდეს, რადგან ბავშვი გის დღესასწაულია, რომელიც მხოლოდ გარკვეულ დრომდეა შენთან.

ყველაზე «ლოტი» პროფესიები

მეცნიერებმა გამოიკვლიეს, თუ რომელ სფეროში დასაქმებული ადამიანები ეტანებიან ყველაზე ხშირად ალკოჰოლს. კვლევა აშშ-ის ჯან-

დაცვის სამინისტრომ სოციალურ სამსახურთან ერთად ჩაატარა და დაადგინა, რომ ყველაზე ხშირად ალკოჰოლის გადაკვრა მიიმე ფიზიკურ სამუ-

შაოზე დასაქმებულ ადამიანებს სჩვეიათ.

ასეთები მშენებლები და მაღაროს მუშაკები აღმოჩნდნენ. უფრო ზუსტად, პირველ ადგილზე 17,5 პროცენტით მაღაროელები მოხვდნენ, უმნიშვნელო სხვაობით — 16,5 პროცენტით მეორე ადგილი მშენებლებმა დაიკავეს.

მესამე ადგილზე სასტუმრო და სარესტორნო ბიზნესში დასაქმებული ადამიანები აღმოჩნდნენ. სხვათა შორის, ისინი პირველ ადგილს იკავებენ ნარკოტიკებით გატაცებული პროფესიების სიაში.

მეცნიერებიც ხშირად არიან ნარკოტიკებით გატაცებული, თუმცა სპირტიანი სასმელების მომხმარებელთა რეიტინგში მხოლოდ მე-4 ადგილი დაიკავეს.

მე-5 ადგილზე განათლებისა და ჯანდაცვის მუშაკები არიან. ყველაზე მცირე რაოდენობით კი ალკოჰოლს ჩინოვნიკები მოიხმარენ.

იმისათვის, რომ ადამიანი შეგიყვარდეს, წამის მეხუთედია საჭირო. ასე დაადგინეს Syracuse University-ის მეცნიერებმა. ამასთან, სიყვარულის ზემოქმედება კოკაინის ზემოქმედებას ჰგავს.

სიყვარულის პირველი ტალღა ტვინის 12 განსხვავებულ უბანს ააქტიურებს. ამასთან, სისხლი გამოყოფს ისეთ ნივთიერებებს, როგორც არის ოქსიტოცინი, დოპამინი, ადრენალინი და ვაზოპრესინი. საინტერესოა, რომ ამავე ჰორმონების გამოშვებების სტიმულირება კოკაინის გამოყენების დროსაც ხდება.

„სიყვარულს მეცნიერული ახსნა აქვს, თუმცა აქამდე კვლავ გაურკვეველია, ადამიანს გონებით უყვარდება თუ გულით. მე ვიტყვი, რომ უფრო მეტად მაინც გონებით“, — აღნიშნა გამოკვლევის ერთ-

ჩამდენ ნაგუი შეიძლება შეყვარება

ერთმა ავტორმა პროფესორმა სტეფანი ორტიგომ.

გამოკვლევამ ასევე აჩვენა, რომ სიყვარულის სხვადასხვა სახეობაზე ტვინის სხვადასხვა უბანი პასუხისმგებელია.

მაგალითად, დედაშვილურ სიყვარულზე პასუხისმგებლობას ტვინის შუა ნაწილი იღებს, ხოლო ვენებიან სიყვარულზე — ტვინის კონკრეტული ნაწილი.

წერილი ჯანაყაძისთვის საუბარი

მეცნიერებმა დაამტკიცეს, რომ წვერიანი მამაკაცები უფრო მეტ მიკრობებს ატარებენ, ვიდრე უწვეროები. მკვლევარებმა განაცხადეს, რომ წვერში უფრო მეტი მიკრობი და ბაქტერიაა, ვიდრე საზოგადოებრივ ტუალეტებში. ასევე, წვერიან ხალხს კანის დაავადებები ემუქრებათ. მიკრობიოლოგმა ჯონ გოლობიკმა ერთ-ერთი დაკვირვებისას აღმოაჩინა, რომ წვერში ისეთი მიკრობები ბუდობდნენ, რომლებიც მუცლის ღრუში ჩნდებიან. „თავი რომ დავანებოთ იმ ბაქტერიებს, რომელთაც წვერი თავისით იზიდავს, წარმოიქმნება, რამდენი რამ გროვდება წვერში საკვების მიღების, დაცემების, სველების დროს“, — აცხადებს მიკრობიოლოგი.

ქრონოგრაფი
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბედნიერების საიდუმლო

ბრიტანელი მეცნიერების აზრით, ადამიანის ბედნიერების საიდუმლო ბუნებასთან სიახლოვეშია. ეკსპერტის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა გრძელვადიანი კვლევა ჩაატარეს და დაამტკიცეს, რომ ადამიანი ბედნიერი და ოპტიმისტი მხოლოდ ბუნების წი-

ალში ხდება. სპეციალისტები სოფლიდან ქალაქებში გადასახლებულ 5 000 დაოჯახებულ და 10 000 მარტოხელა ადამიანს დიდი ხნის განმავლობაში აკვირდებოდნენ. პროექტის ყველა მონაწილემ დაადასტურა, რომ, როდესაც ისინი ბუნებასთან

ახლოს ცხოვრობდნენ, გაცილებით ბედნიერები იყვნენ და სხვადასხვა ფობიები არ აწუხებდათ. მეცნიერების დასკვნით, ბუნებასთან ახლოს მყოფი ადამიანის მდგომარეობა შეყვანილემ დაადასტურა, რომ, როდესაც ისინი ბუნებასთან

რა სიმაღლის ბავშრებს თქვენი შვილი

ადამიანის სიმაღლეს, გენეტიკური ფაქტორის გარდა, კიდევ არაერთი მარჯვენელი განსაზღვრავს. ამის მიუხედავად, მშობლები ხშირად მარჩიელობენ, დედას დაემსგავსება ბავშვი სიმაღლით თუ მამას. ბავშვობაში თანატოლების ფონზე გამორჩეული სიმაღლე ან სიდაბლე სულაც არ ნიშნავს, რომ თქვენი შვილი მოზრდილობაში იმავე პოზიციებზე დარჩება. იმის გამოსათვლელად, თუ რა სიმაღლის ბავშრებს ბავშვი, მედიკოსები საინტერესო ფორმულას გეთავაზობენ: დედის სიმაღლეს უნდა დაუმატოთ მამის სიმაღლე და გაყოთ ორზე. მიღებული მარჯვენელი არის საბაზო სიმაღლე. თუ გოგონა გყავთ, ის, სავარაუდოდ, საბაზო სიმაღლეზე ხუთი სანტიმეტრით დაბალი იქნება, ხოლო ვაჟი — ხუთი სანტიმეტრით მაღალი.

სასტუმრო, როელიც ფორმებს იცვლის

სამგანზომილებიანი იმიჯების სასწრაფო იმეჯების მეშვეობით, ესპანელმა ფოტოგრაფმა და პიანისტმა ვიქტორ ერნიხმა გერმანიაში, კერძოდ კი, მიუნხენში მდგარი სასტუმრო NH Deutscher Kaiser საოცარი ქორეოგრაფიით აცეკვა და ფორმები შეუცვალა. ფოტოგრაფმა სასტუმროს გადაღების შემდეგ გამოგნებული შედეგები მიიღო.

გაზნიერება ურინგარინის მოსასხამი გაპოიგონას

გერმანელმა მეცნიერებმა გამოიგონეს მოსასხამი, რომელსაც შეუძლია უცხო თვალისგან ადამიანის დაცვა. აღსანიშნავია, რომ თავიდან მეცნიერებმა აანწყვეს ყუთი, რომელსაც მცირე ზომის ობიექტების გაუჩინარება შეეძლო. უხილავობის ეფექტს იძლევა ყუთის ზედაპირი, რომელიც დაფარულია შუქის განმდევნი საღებავით. მოგვიანებით მეცნიერებმა შექმნეს ურინგარინის მოსასხამიც. გამოგონებლების თქმით, სამოსის ეფექტურობის ხილვა ჯერ მხოლოდ სუსტი განათების მქონე ფარნითაა შესაძლებელი ისეთ ოთახში, რომელშიც კაშკაშა შუქი არაა.

ზედები ინფორმაცია გავრცელებულია

ნიუსების კითხვა და მოსმენა შიშსა და აგრესიას არენს, ხელს უშლის შემოქმედებით პოტენციალს და სიღრმისეულ აზროვნებას აფერხებს. ახალი ამბები იკვირება, რაც შექარი ორგანიზმისთვის — იოლად შეითვისება. მასმედია მუდმივად გვკვებავს ფაქტებით, რომლებიც სინამდვილეში ჩვენ არ გვეხება და ყურადღებასაც არ იმსახურებს, ამიტომაც არ გვრჩება კმაყოფილების განცდა. გამოდის, რომ ყოველდღიურად ფუჭი ისტორიების უზარმაზარ ულუფებს ვყლაპავთ.

ნიუსები გამუდმებით მოქმედებს თავის ტვინის იმ ნაწილზე, რომელიც შინაგან ორგანოებს, ინსტიტუტურ ქმედებებს, ემოციებს, მესხიერებასა და ძილს აკონტროლებს. მათი მუდმივი ზემოქმედებით ადამიანი ქრონიკული სტრესის ქვეშაა. ძლიერდება შიში, აგრესია და იწყება მგრძობი-

ლობის შესუსტება. აზროვნება ყურადღების კონცენტრაციას მოითხოვს, კონცენტრირებას კი უწყვეტი დრო სჭირდება. საინფორმაციო გამოწვევები ისეა დაგეგმილი, რომ მუდმივად განყვეტიანებთ დანებებულ საქმეს. ახალი ამბები ვირუსებივითაა, რომლებიც თქვენს ყურადღებას სა-

ნების ჯაჭვს, რომელიც ზედპირულ, გაცნობით ამოცანებზეა პასუხისმგებელი, ხოლო ვთრგუნავთ კითხვასა და ორიენტირებულ აზროვნებაზე პასუხისმგებელ ნეირონებს. საინფორმაციო გამოწვევების მომხმარებელთა უმრავლესობამ, მათ შორის თავგამოდებულმა მკითხველებმაც კი, დაკარგეს დიდი მოცულობის ნიგნებისა და სტატიების კითხვის უნარი. 4-5 გვერდის ნაკითხვად ღლით, კონცენტრაცია უქრებათ და მოუსვენრობა იწყობთ. ეს ასაკის ან მოუცვლელობის ბრალი არ არის, უბრალოდ, ტვინის სტრუქტურა შეიცვალა. ყოველდღიურად მოსმენა ისტორიებისა, რომლებშიც ვერაფერს ცვლი, სისტემატუ-

რად განცდა იმისა, რომ ბევრი მოვლენის წინაშე უძლური ხარ, პასიურს ხდის ადამიანს. საბოლოოდ პესიმისტურ, სარკასტულ და ფატალურ მსოფლმხედველობამდე მივდივართ. და ბოლოს, ცოდნა ზღვარს უღებს შემოქმედებით პოტენციალს. ეს ერთ-ერთი მიზეზია, რომლის გამოც მათემატიკოსები, მწერლები, კომპოზიტორები და მწარმოებლები თავიანთ საუკეთესო ნამუშევრებს ახალგაზრდობაში ქმნიან. ძნელად იპოვით შემოქმედებით ადამიანს, რომელიც საინფორმაციო გამოწვევების სადმი დიდი ინტერესით გამოირჩეოდეს. სამაგიეროდ, უამრავი გაავრცელებული ადამიანი ინფორმაციას ნარკოტიკივით მოიხმარს.

გეგუნი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

**გაზეთ „საქართველო და მსოფლიოს“
საფირმო სკანვორდი მსოფლიოში
პოპულარული სუდოკუს ამოცანები**

სუდოკუ — მარჯვნივ — საშუალო — ჩთული

სუდოკუ
სუდოკუ (იპ. სუ — ციფრი, დოკუ — ცალკე მდგომი) — ეს არის უძველესი იაპონური თავსატეხი, რომელიც დღეს მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაშია პოპულარული. სუდოკუს ველი 81 კვადრატისგან შედგება (9X9) და მათგან რამდენიმეში (არანაკლებ 9-სა) ჩანერილია ციფრები 1-დან 9-მდე (მინიმუმები). თავსატეხის ამოსახსნელად საჭიროა ყველა თავისუფალი კვადრატის შევსება ციფრებით 1-დან 9-მდე ისე, რომ თითოეულ ჰორიზონტალურ და ვერტიკალურ სვეტში, აგრეთვე, თითოეულ პატარა კვადრატში (3X3-ზე) ყველა ციფრი გვხვდებოდეს მხოლოდ ერთხელ.

4	8	2	
	1	9	8
7	4	2	3
2	9		
5		6	2
			9 6
8		7 6	1
1		5	6
	2		3 4

9	4	3	
3	2	7	8
8		4	9
3	2	1	7
4		5	6 3
6		2	9
	1	4	8 3
		9	4 1

	3	8	2		7
	1		9	5	4
					9
6	2	1			7
7					8 2 1
3					
	9	1	7		8
4		3	8		6

სკანვორდისა და სუდოკუს პასუხები № 32-ე გვერდზე

ამ პერიოდში აქტუალური იქნება ბიზნესის საკითხების მოგვარება, შემოქმედებით სფეროში მომუშავეებს კი გაუჩნდებათ ახალ პროექტებში ჩართვისა და დამატებითი შემოსავლის მიღების შანსი. კარგი პერიოდია ტყუპისა და სასწორის ნიშნებით დაბადებულთათვის.

გეოგრაფია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რას გვიჩვენებს პარსკვლავები

27 მაისი - 2 ივნ. ასტროლოგიური კრონოზი

ვერი 21 მაისი - 20 აპრილი

მშვიდი პერიოდია. მნიშვნელოვანი ცვლილებები და მოვლენები მოსალოდნელი არ არის, თუმცა შესაძლოა, მომურნეებმა თქვენი რეპუტაცია შელახონ, ამიტომ არ ღირს კამათსა და დაპირისპირებაში ჩართვა.

საყვარელ ადამიანთან, შესაძლოა, გაგიჩნდეთ მოულოდნელი პრობლემები, მაგრამ მათ ნინდახედული მოქმედებით მოაგვარებთ.

ყურადღება მიაქციეთ კანს, რადგან დიდია ალერგიული დაავადების გამწვავების ალბათობა. მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში.

დადებითი დღე: 30 მაისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

კურო 21 აპრილი - 21 მაისი

რთული პერიოდია. შეიძლება დაიწყოს ბუზისგან სპილოს შექმნა, რაც თქვენთვის ცუდად დასრულდება. სამსახურში მოგიწევთ დიდი ძალისხმევით გამოჩენა თქვენი ინტერესების დასაცავად. შეეცადეთ, არ დაუპირისპირდეთ კოლეგებსა და ხელმძღვანელებს.

საყვარელ ადამიანთან მოსალოდნელია უთანხმოება, რომელიც, თუ ემოციებს არ მოთოკავთ, კონფლიქტში გადაიზრდება.

მარტოხელა კუროები შეიძლება შეხვდნენ სანინალმდეგო სექსის წარმომადგენელს, რომლის მიმართაც სიმპათია გაუჩნდებათ, მაგრამ გამორიცხული არა არის, ეს ურთიერთობა ხანმოკლე აღმოჩნდეს.

ამ პერიოდში მალაღობა ფარისებრი ჯირკვლების დავადების გამწვავების ალბათობა.

დადებითი დღე: 31 მაისი.
უარყოფითი დღე: 2 ივნისი.

ტყუპი 22 მაისი - 21 ივნისი

საუკეთესო პერიოდია დასახული გეგმების სარეალიზაციოდ. მზად იქნებით ნებისმიერი საკითხის დამოუკიდებლად გადასაწყვეტად. შეიძლება, შემოგთავაზონ ახალ პროექტში მონაწილეობა, რომელიც თქვენს ბიუჯეტს საკმაოდ გაამდიდრებს.

შეეცადეთ, საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობისას გულწრფელი იყოთ და მასთან ყველა პრობლემაზე იმსჯელოთ.

კარგი იქნება, თუ თავს დაიცავთ გაციებისგან, რადგან მალაღობა სასუნთქი გზების დაავადების გამწვავების ალბათობა.

დადებითი დღე: 29 მაისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

კირჩხიბი 22 ივნისი - 22 ივლისი

გაგიჩნდებათ წარსულში დაშვებული შეცდომების გამოსწორების შესაძლებლობა, რომელიც დადებით გავლენას იქონიებს თქვენს მომავალზე.

კირჩხიბის ნიშნის წარმომადგენელთა პირად ცხოვრებაში შეიძლება დაიწყოს მნიშვნელოვანი ცვლილებები და, ვიდრე საბოლოო გადაწყვეტილებას მიიღებენ, დანის პირზე გავლა მოუწევთ.

არ აჩქარდეთ და შეეცადეთ, გადაწყვეტილება ცივი გონებით მიიღოთ.

მოერიდეთ სტრესულ სიტუაციებს, ნუ მიიღებთ ალკოჰოლურ სასმელს და ფიზიკურად დაიტვირთეთ!

დადებითი დღე: 29 მაისი.
უარყოფითი დღე: 1 ივნისი.

ლომი 23 ივლისი - 22 აგვისტო

ნუ გამოედევნებთ ორ კურდღელს — არ ღირს ენერჯის განაწილება სხვადასხვა მიმართულებით. წარმატებას მეთოდური მუშაობითა და კოლეგების მხარდაჭერით მიიღებთ. თქვენს ნებისმიერ ინიციატივას ხელმძღვანელობა მხარს დაუჭერს. თავდადებით მუშაობა კი თქვენს შემოსავლებზე სასიკეთოდ აისახება.

დაოჯახებულ ლომებს მოუწევთ საყოფაცხოვრებო პრობლემების მოგვარება. ოჯახის წევრებთან იდილიური ურთიერთობების შესანარჩუნებლად კარგი იქნება, თუ სადმე ერთად გაემგზავრებით და ცოტა ხნით მაინც დაისვენებთ.

შეიძლება გაგიჩნდეთ საკვების მომწოდებელი სისტემის პრობლემა, ამიტომ დაიცავით კვების რეჟიმი.

დადებითი დღე: 29 მაისი.
უარყოფითი დღე: 31 მაისი.

ქალწული 23 აგვ. - 23 სექტემბ.

ბევრ საინტერესო წინადადებას მიიღებთ — შეიძლება შემოგთავაზონ ახალი ხელშეკრულებები, თუმცა გადაწყვეტილებები მხოლოდ ერთგული თანამშრომლების ან ახლობლების თვალსაზრისის გათვალისწინებით მიიღეთ.

თქვენი უნარის წყალობით, იზრუნოთ ახლობელი ადამიანების კეთილდღეობაზე, ოჯახის წევრების ყველა პრობლემას მოაგვარებთ, თუმცა მეტი ყურადღება დაუთმეთ შეიღებს.

საყოფაცხოვრებო ტექნიკის გამოყენებისას დაიცავით უსაფრთხოების წესები და ფრთხილად მართეთ ავტომობილი.

დადებითი დღე: 30 მაისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

სასწორი 24 სექტ. - 23 ოქტ.

ენერჯით აღსავსე ხართ და გარემოებებიც ხელს შეგიწყობთ დასახული მიზნების მიღწევაში. რაც მეტ კეთილგანწყობას გამოავლენთ კოლეგებისა და ახლობლების მიმართ, მით უკეთესი იაქტიურეთ, სრულად გამოავლინეთ შესაძლებლობები და თქვენ წინაშე ნებისმიერი კარი გაიღება.

საყვარელ ადამიანთან იყავით გულწრფელი, უამბეთ მას თქვენი პრობლემების შესახებ და მისი თვალსაზრისი გაითვალისწინეთ.

ამ პერიოდში შეეცადეთ, მეტი დრო გაატაროთ ბუნების ნიაღში და გააკეთოთ სუნთქვითი სავარჯიშოები.

დადებითი დღე: 2 ივნისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

მორიელი 24 ოქტ. - 22 ნოვბ.

სამსახურში თუ პრობლემების წინაშე აღმოჩნდებით, ოპტიმისტური განწყობა შეინარჩუნეთ, რადგან ყველაფერი თქვენს ჩაურევლად მოგვარდება. მზად უნდა იყოთ ხელმძღვანელობის მხრიდან თქვენი საქმიანობის შემომწმინდისთვის, ამიტომ ყველა დოკუმენტი მოანუსრიგეთ.

მზრუნველობა გამოიჩინეთ საყვარელი ადამიანის მიმართ და, ამასთანავე, მეტი ყურადღება დაუთმეთ ოჯახის ხანდაზმულ წევრებს.

ემოციური დაძაბულობა თქვენს ნერვულ სისტემაზე ცუდ გავლენას იქონიებს, ამიტომ შეეცადეთ, მეტი დაისვენოთ და სპორტის რომელიმე სახეობით დაკავდეთ.

დადებითი დღე: 30 მაისი.
უარყოფითი დღე: 2 ივნისი.

მშვილდოსანი 23 ნოვბ. - 21 დეკ.

სამსახურში მოსალოდნელია ურთიერთობის გამწვავება ხელმძღვანელობასთან; შესაძლოა, მოჭარბებულმა ამბიციებმა კონფლიქტამდე მიგიყვანოთ, ამიტომ გამოავლინეთ თავშეკავება და დაიცავით დისციპლინა.

საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობა შესანიშნავად წარიმართება. თქვენ მასში დააფასებთ ისეთ თვისებებს, როგორც არის რომანტიკულობა, ერთგულება, აგრეთვე, თქვენი სურვილების ამოცნობის უნარი.

ახლა დიდია თირკმელების ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა, ამიტომ მოერიდეთ ალკოჰოლურ სასმელს და სითხის დიდი რაოდენობით მიღებას.

დადებითი დღე: 29 მაისი.
უარყოფითი დღე: 31 მაისი.

თხის რქა 22 დეკემბ. - 20 იან.

სამსახურში შეიძლება მოგიჩინოთ მშვიდობის მტრედის როლის შესრულება, რადგან მალაღობა კოლეგებს შორის დაპირისპირების ალბათობა.

გაგიჩნდებათ დამატებითი შემოსავლის მიღების შანსი.

თუ გსურთ, საყვარელ ადამიანთან ჰარმონიული ურთიერთობა შეინარჩუნოთ, თავი დაანებეთ ეჭვიანობას და შეეცადეთ, მისი მოთხოვნებიც გაითვალისწინოთ.

მეტი მზრუნველობა გამოიჩინეთ ბავშვების მიმართ. თქვენს ემოციურ მდგომარეობაზე კარგად იმოქმედებს ფიზიკური დატვირთვა. გადით ბუნების ნიაღში და გააკეთეთ სასუნთქი სავარჯიშოები.

დადებითი დღე: 29 მაისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

მერწყული 21 იან. - 19 თებ.

თუ ავანტიურაში ჩაერთვებით, შედეგები ძალიან უსიამოვნო იქნება. წარმატება ელთ იმ მერწყულებს, რომლებიც შემოქმედებითი საქმიანობით არიან დაკავებულნი, თუმცა ბევრი მუშაობა მოუწევთ ფინანსური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

ნუ ელთ მშვიდ ოჯახურ ცხოვრებას, რადგან საყოფაცხოვრებო პრობლემებისადმი თქვენი ინფანტილური დამოკიდებულების გამო კამათი და კონფლიქტებიც კი იშვიათი შემთხვევა არ იქნება.

ამ პერიოდში თქვენს ჯანმრთელობას არაფერი ემუქრება, თუმცა ფიზიკური დატვირთვა არ განყენდეთ.

დადებითი დღე: 1 ივნისი.
უარყოფითი დღე: 27 მაისი.

თევზები 20 თებ. - 20 აპრილი

დაძაბული პერიოდია. უნდა გააკონტროლოთ ემოციები და თითოეული სიტყვა, რადგან შესაძლოა, იმ ადამიანთანაც კი შეგექმნათ კონფლიქტი, რომელთანაც შესანიშნავი ურთიერთობა ჩამოგიყალიბდათ, ამიტომ ყოველი სიტყვა აწონდნონეთ და გადაწყვეტილებები ცივი გონებით მიიღეთ.

საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობისას ემოციებს ნუ აპყვევით და მის მიმართ მეტი მზრუნველობა გამოიჩინეთ. ახლა წყენისა და გაბუტვის დრო არ არის, რადგან ახლობლების მხარდაჭერა დაგჭირდებათ.

შფოთვამ და სტრესულმა სიტუაციებმა შეიძლება ფარისებრი ჯირკვლები დაგავადოთ, ამიტომ დამშვიდდით და ექიმს პროფილაქტიკური გამოკვლევების ჩასატარებლად ესტუმრეთ.

დადებითი დღე: 2 ივნისი.
უარყოფითი დღე: 28 მაისი.

ლადო ანდრონიკაშვილი — მარადიულობასთან წილნაყარი კაზის გახსენება

დრო არ ყოფილა ყველაფრის მკურნალი. მიუხედავად იმისა, რომ წლებია, სახელოვანი დასტაქარი ლადო ანდრონიკაშვილი ჩვენ შორის აღარ არის; ყველა გულისტკივილით იხსენებს — ახლობლები, მეგობრები, კოლეგები, მადლიერი პაციენტები და, რაღა თქმა უნდა, ოჯახის წევრები. იხსენებენ კაცს, რომელიც ცხოვრების განვლილი გზით შრომისა და კაცთმოყვარეობის მაგალითია; ამასთანავე, მოსიყვარულე და მზრუნველი მეუღლე, მამა და ბაბუა გახლდათ, ამიტომ არის განსაკუთრებით გაუსაძლისი მის გარეშე ცხოვრება ოჯახისთვის.

ყველა პროფესია დასაფასებელია, მაგრამ მეან-გინეკოლოგობა — გამორჩეულად. ნარმოიდდენით, როცა თქვენი ხელით იბადება ახალი სიცოცხლე, როგორ არის დიდი სიხარული და უდიდესი პასუხისმგებლობა ერთმანეთში გადაჯაჭვული. აქ მცირე შეცდომაც კი დაუშვებელია.

ამ დიდი პასუხისმგებლობითა და ბევრი უძილო ღამით, პროფესიისადმი დიდი ერთგულებითა და გარემო მყოფთა უანგარო სიყვარულით, მართალია კაცის პრინციპით იცხოვრებდა ლადო ანდრონიკაშვილი.

ახლაც იგონებენ კოლეგები: ბატონი ლადო, ღამენათვეი, დაღლილი, დაქანცული, მაგრამ ახალი სიცოცხლის მოვ-

ლენით გახარებული, ისე არ გავივლიდა კაბინეტიდან, რომ ყველას არ მოფერებოდა. ყველას იმედიანი განწყობით დაემშვიდობებოდა და გაუყვებოდა გზას შინისკენ. ლადო ექიმო, ალბათ, აუცილებლად გრძნობდა, რომ სიყვარულით სავსე თვალები მიაცილებდა მას იქამდე, ვიდრე თვალს მიეფარებოდა. ამაზე დიდი ბედნიერება რა უნდა იყოს არამიანისთვის, მით უფრო — ექიმისთვის!

საქართველოს თითქმის ყველა კუთხე შემოიარა; იყო ყველგან — თბილისში, სოხუმში, კახეთში, იმერეთში, სამეგრელოში და ა.შ., სადაც მისი გამოცდილება და პროფესიონალიზმი სჭირდებოდათ.

ლადო ექიმმა, როგორც ექიმად იმედიანი და კოლეგები, მთელი ცხოვრება ხალხის ჯანმრთელობის დაცვის სამსახურს შეაღწია, ერთი საყვედურიც არ დასცდენია იმ რთული პირობების გამო, რომელშიც ხშირად უზღებოდა საქმიანობა. ამას ჰქვია არჩეული პროფესიისადმი სიყვარულიც და ერთგულებაც, რომლის გარეშე შეუძლებელია იმ სიმძალემდე ასვლა, რომელსაც თავისი გამოცდილებით, ღამაში წუთებით, ზოგჯერ შესაძლოა, ტკივილითაც და, რაც მთავარია, ამაღლებული სულიერებით მიაღწია მეან-გინეკოლოგმა.

26 მაისს დაბადებულია, იქნებ სიმბოლურად უკავშირდება ლადო ანდრონიკაშვილის და-

ბადება გამარჯვების დიდ დღესასწაულს, რადგან მისი სიცოცხლის თითოეული დღე ახალი სიცოცხლის გაჩენასთან იყო დაკავშირებული. წლეულს 85 წელი შეუსრულდებოდა. აქედან 50 წელი ადამიანების სამსახურს შეაღწია, რომლებიც წლების გასვლის შემდეგაც კი მიეფერებოდა ლადო ანდრონიკაშვილს გულიდან ამოსული სტრიქონებით:

„შენს მოდგმას ამკობს პატიოსნება, ნიჭიერების ადგას ნათელი, მე შენს საფლავზე მუხლმოდრეკილმა, მინდა, დავინთო წმინდა სანთელი, და ერთხელ კიდევ დაბადების დღეს ვნახავთ შენს ქურჩას, საყვარელ ალაგს, დავესხები მეგობარ პოეტს, — ბატონი ლადო დააკლდა ქალაქს“.

კეთილ ნერგზე კეთილი ხე აღმოცენდებო, — ნათქვამია. მამის პროფესია აირჩიეს და ექიმები გახდნენ მისი ქალიშვილები ანი და ნინო ანდრონიკაშვილები, სახელოვანი ვაჟ-კაცები გაიზრდებოდნენ შვილიშვილები: გიორგი, ლადო, გურამი. მშვენიერი მეუღლე, ქალბატონი ლამარა, უცრემლოდ ვერ იხსენებს ბატონი ლადოს სახელს და თავიანთ ლეგენდადქვეულ სიყვარულს.

ლადო ანდრონიკაშვილის სახელს რომ დავინებებ არ უნერია, ამის საფუძველს მისი ერთ-ერთი პაციენტის ბედნიერი დედის გულიდან ამოხეთქილი სიტყვებიც გვაძლევს:

„კი არ ვწერულვებ, მთელი არსებით ვყვირო: მე თქვენ მიყვარხართ სიგიჟემდე, ბატონო ლადო!“ ასეა, მარადიულობასთან წილნაყარობა მხოლოდ რჩეულთა ხვედრია!

მეგობრები და კოლეგები

შერარ დეპარდიე: მზად ვარ, რუსეთისთვის სიხოსხლე გავნირო!

სახელგანთქმულმა ფრანგმა მსახიობმა შერარ დეპარდიემ განაცხადა, რომ თავს არასოდეს მიიჩნევდა ფრანგად, რუსეთისთვის კი მზად არის, სიცოცხლე განიროს, რადგან იქ ძლიერი ადამიანები ცხოვრობენ.

„შერარ დეპარდიემ განაცხადა, რომ მზად არის, რუსეთისთვის მოკვდეს, — წერს ფრანგული გამოცემა Voici, უფრო მეტიც — უფროსად Vamity Fair-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში აღიარა, რომ თავს არასოდეს მიიჩნევდა ფრანგად. გადასახადების გადახდაზე უარის თქმის გამო საფრანგეთიდან გაქცევის შემდეგ მსახიობი ხშირად ამბობს, რომ უყვარს რუსეთი და „პუტინის

ქვეყანაში“ ცხოვრება კარგია. „მზად ვარ, მოვკვდე რუსეთისთვის იმიტომ, რომ აქ ძლიერი ადამიანები ცხოვრობენ, და სულაც არ მსურს, სულელობით ჩაეძაღდე ამჟამინდელ საფრანგეთში!“ — მოჰყავს Voici-ს შერარ დეპარდიეს ციტატა ინტერვიუდან.

ნატოელი გენერალი შიშოვს, რომ რუსეთმა, შეიქცა, ატოპური იარაღი გამოიყენოს

ნატოს გაერთიანებული ძალების მთავარსარდალმა, გენერალმა ჰანს-ლოთარ დომრეზემ გერმანული გამოცემა Focus-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში განაცხადა, — შიშობს, რომ რუსეთი ატომურ იარაღს გამოიყენებს.

განალიზება და სვლების გათვლა. ის შემოიღო არ არის, მაგრამ მოთამაშეა და სწორედ ეს არის სახიფათო — რუსები არ გამოიცილებენ ატომური იარაღის გამოყენებას, როგორც ომის წარმოების საშუალებას. ნატოს ომი არ სურს, მაგრამ ალიანსში შემავალ ქვეყნებს აუცილებლად დაიცავს, — განაცხადა დომრეზემ.

„რუსეთის ლიდერი აზარტული მოთამაშეა, თუმცა შესაძლებელია ვითარების

ქველ-სახსართა პათოლოგიისა და გახლოება-გახსენების წინაპი

კოქსარტოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიოიდული არტროზის, ანკილოზიური სპონდილიტის, პოდაგრული არტრიტისა და პოლიარტრიტის მკურნალობა, დაზიანებული ხრტილისა და გაცივებული ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა. მკურნალობა საოპერაციო და უშედეგოდ ნაოპერაციო სახსრებზე უახლესი მეთოდებით.

ზრდის სწრაფი და ეფექტური პროგრამები 2-დან 25 წლამდე კურსით 3-5 სმ-ის მომატებით, მაღალეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც. განდობა-გასუქება 5-დან 20კგ-მდე თვეში, მარტივად და უსაფრთხოდ, დიეტების, აკრძალვების, ვარჯიშების გარეშე, ნივთიერებათა ცვლისა და კუჭ-ნაწლავის მოხსნის გზით, ქოლესტერინისგან განმედი, ყველაფერი — მცენარეული პრეპარატებით, უკუჩვენების გარეშე.

ტელ: 599-722-138; 247-58-83
მის: ნაკრთის №142, I სართ.
ქაიხაძე №6. ქალბატონი ქეთევანი

30-ე გვერდზე გამოქვეყნებული სანოვრისა და სულოქს პასუხები

ფოტოგრაფი: ილია ჭავჭავაძე; სვტიტცნოველი; გავრიელ გარსია მარკესი.1. ოლბა; 2. პოლ; 3. იპარუსი; 4. პო; 5. კილიმანჯარო; 6. პი; 7. სანტანა; 8. რამ; 9. რა; 10. იაპ; 11. ია; 12. არტალა; 13. ოდა; 14. იო; 15. სიპ; 16. ორაგული; 17. დარი; 18. ადიფასი; 19. ნუარა; 20. ბელა; 21. ჭადარი; 22. სანამ; 23. კაპური; 24. არ; 25. გო; 26. არგო; 27. აბული; 28. ატილა; 29. მანისი; 30. მისისიპი; 31. დევი; 32. აბორა; 33. დასი; 34. ეტა; 35. მარსალი; 36. მეი; 37. იხვი; 38. ირაო; 39. პირს; 40. ლახტი; 41. ლიპ; 42. აი; 43. ბანი; 44. სიმბი; 45. მარაპანა; 46. იმ; 47. ტომბი; 48. აპო; 49. იტალია; 50. სელტა; 51. ციციპო; 52. სარი; 53. ონი; 54. იან; 55. ორმაგი; 56. ნესვი; 57. ლატი; 58. ლესოთო; 59. სპაი; 60. მანკი; 61. მახლანი; 62. იპარ; 63. რიბა; 64. ანა; 65. იროპეზი; 66. ენიო; 67. იდა; 68. ოპელი; 69. დამოტა; 70. პაი; 71. სი; 72. საპი; 73. ასი; 74. აპი; 75. რაპირა; 76. იალქანი; 77. ოტო; 78. დრო.

მარტივი

5	4	6	8	3	7	2	1	9
2	3	1	6	9	5	4	7	8
8	9	7	4	2	1	5	3	6
6	2	9	7	1	8	3	5	4
7	5	4	3	6	9	8	2	1
3	1	8	5	4	2	9	6	7
4	8	5	2	7	6	1	9	3
1	7	3	9	5	4	6	8	2
9	6	2	1	8	3	7	4	5

საუბლო

9	5	4	8	3	2	1	7	6
3	2	6	1	7	9	8	5	4
1	8	7	5	6	4	3	2	9
8	3	2	9	1	6	5	4	7
7	6	5	4	2	3	9	1	8
4	1	9	7	5	8	6	3	2
6	4	3	2	8	1	7	9	5
5	9	1	6	4	7	2	8	3
2	7	8	3	9	5	4	6	1

რთული

4	3	9	8	2	1	5	7	6
2	1	7	6	9	5	3	4	8
8	6	5	7	4	3	2	1	9
6	2	1	5	8	4	9	3	7
9	8	3	2	1	7	6	5	4
7	5	4	3	6	9	8	2	1
3	7	8	4	5	6	1	9	2
5	9	6	1	7	2	4	8	3
1	4	2	9	3	8	7	6	5

საქართველო **ესტუბრათი**
ჩვენს სანტს

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თბილისში მდებარე პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894